המחיר: 2.50 ל"י | מספר 1878 | שנה 37 | א' אלול תשל"ג, 29.8.73

העולם הזה

מלחמת הכיפורים במערך הימני

זוי

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

איך ומדוע קם הליכוד המישפחתי

בבחירות האחרונות שנערכו בבית מישפחת ישראלי זכה **„גוש זיקפה ליבי־רלים"** (סבא מנחם, ההורים אלימלך ואסתר, **הבן הגדול** יוחנן, אישתו שימחה ובנם יורם) ב־52.2% מהקולות. **רשימת „הזיקפה המישפחתית"** (הבת מלכה ובעלה זלמן־יגאל) השיגה 31.7% מהקולות ואילו **„מרכז הזיקפה הדינמית"** (בן הזקונים שמואל) קיבלה 26.1%.

השנה, לקראת הבחירות, נוצר מצב חדש לחלוטין — ליוחנן ושימחה נולד בן, אריק, שהצטרף מיד ל**גז"ל („גוש זיקפה ליבי־רלים")**, אבל אימו, שימחה, פרשה מהגוש והצטרפה ל**„הזיקפה המישפחתית"**. לעומת זאת פרשה הבת מלכה מ**„הזיקפה המישפחתית"** והצטרפה ל**„מרכז הזיקפה הדינמית"**.

לאחר דיון משותף וממושך הוחלט, על מנת למנוע משברים פנים־מישפחתיים ולטובת המישפחה כולה, להקים רשימה משותפת לבחירות הקרבות ובאות בבית מישפחת ישראלי. „חוץ מזה," אמר הסבא מנחם, „הגיע כבר הזמן שתהיה אלטרנטיבה לשילטון במישפחה." „נכון" אמר בן הזקונים שמואל. „אבל שתהיה אופוזיציה וגם דינמית." „בהחלט" הסכימו זלמן־יגאל ושימחה. „ובעיקר מישפחתית."

ומכיוון שהוסכם על עקרונות עברה ועדת האיחוד המורחבת (10 חברים) לדון בבעיות אחרות.

לוועדה הוגשו כמה וכמה הצעות לשם הרשימה המשותפת וביניהם **„המרכז הזיקפתי המישפחתי"**, **„ליכוד הזיקפות הדינמי"**, **„הזיקפה המישפחתית המאוחדת"** וכו'. אולם לבסוף הוחלט שהמיפלגה החדשה תיקרא **„איחוד המרכז הליברלי — הזיקפה המישפחתית הדינמית"**.

הבעיה הבאה היתה אותיות הסימון בקלפי. ההצעות שהועלו ונידחו היו **„נס גדול היה פה"**, **„נס גדול היה שם"**, **„זיקפה"**, **„מישפחה מאושרת ומזרזרת"**, **„דצך עדש באחב"**, **„שקר"** ו**„חל טורה"**. כפשרה הציע יוחנן לחבר את אותיות כל הרשימות המיתלכדות ולייצור מהן את האותיות **„זד קטנ"**, והצעה זו ניתקבלה.

הליכוד החדש עמד ערב פיצוץ כשהחל הדיון בהרכב רשימת המועמדים. **גז"ל** דרש לצלם את המצב, **„הזיקפה המישפחתית"** הציעה לצייר את המצב ואילו **„מרכז הזיקפה הדינמית"** הסכים לצילום המצב, אלא שדרש לעשות זאת בצילום רנטגן.

מאחר שמועד הבחירות התקרב, וכיאה לאנשי עקרונות, הגיעו הנוגעים בדבר להחלטת פשרה רוטאציונית לפיה יחולקו 11 המקומות הראשונים בצורה הבאה: **גז"ל** תקבל את המיספרים הראשוניים ברשימה (1, 2, 3, 5, 7, 11), **„הזיקפה המישפחתית"** תקבל את המיספרים המתחלקים ב־4, ב־6 וב־10 (4, 6, 10) ו**„מרכז הזיקפה הדינמית"** יקבל את השברים והשאריות (8, 5, 8, 9).

וכך, בהרגשת התרוממות הרוח וליכוד מישפחתי, ניגשה הרשימה המאוחדת לבחירות המישפחתיות וזכתה אומנם ב־ניצחון מוחץ (97.7%), שאיפשר לה ליצור אופוזיציה דינמית ואחראית.

ומאז הכל בסדר וכולנו חיים באושר ועושר עד אין־סוף.

לכל המאוניין

הלכתי לעשות פיפי, כי פעם בשבוע מוכרחים.

עוד אני עומד, ידי האחת מחזקת בשלח, ראיתי על הקיר המסוייד (מיל.) שנגדי, כתובת בעיפרון, כדל־קמן:

שמחה בן־דוד זונה כת זונה
חותפת בתחת ואוכלת אמון
לכל מי שמאוניין

נורא התפלאתי. כלומר, ברור שיש כאן ידיעה מרעישה עם עניין לציבור (ראה סייפא), ואין ספק שהיא ראוייה לפירסום. אך למה דווקא בתא השני מימין בתחנה־המרכזית? מי כבר קורא את התא השני מימין? מה הת־תפוצה שלו בכלל? אני מוכן להתערב שלא יותר מ־5000 קוראים. וגם הם רק כ־17% באמת מאוניינים. אז למה?

גם הנוסח מעורר תמיהות כלשהו. למשל — „זונה בת זונה" — למה **בת**־זונה? האם רק כדי להדגיש ש־מדובר כאן בדור שני לזנות? פשטני מדי. נראה לי יותר שיש כאן מעין פשרה עם החוגים האורתודוכסיים ב־מדינה. שכן מן הנוסח ברור לגמרי ששמחה בן־דוד היא זונה, שנולדה לאם זונה, או שזונתה כהלכה, וברבנות כבר לא יהיו לה בעיות. די הגיוני.

הלאה. „חותפת בתחת". כאן יש לנו טעות הגהה פשוטה. הכוונה ללא ספק היא — „חופפת בתחת" או — „חותכת בתחת". כנראה שהגב' בן־דוד מופיעה בשעות הפנאי בקרקס, בהדגמת לה־טוטי תחת. הולך.

נמשיך. „אוכלת אמון". כאן הקושי הוא כפול. ראשית — „עמון" נכתב ב־ע' ולא ב־א'. שנית — למה לאכול אותם? את הקושי הראשון ניתן לייי־שב אם נחליט שכוונת המחבר היתה לאותו חומר כימי הנקרא אמוניק. אך למה לאכול **אותו**? סתום.

ולבסוף — „מאוניין". גם אם נסלח למחבר על שכתב מאוניין בשני יודי"ם, עדיין תישאל השאלה, מי כבר מאוניין שיאכלו לו את האמון תוך־כדי חפיפות בתחת?

נעים לדעת שעליונותו הרוחנית על שכנינו הערביים — מובתחת.

רפים מן ההיסטוריה

נייר הטואלט

ה„הומו סאפיינס" הראשון כרע על רגליו בתנועה מיזרחית ידועה והביט סביבו נואשות. זה עתה השיב לאדמה את אשר נטל ממנה למזונו, וכעת תרו עיניו אחר חפץ כלשהו בו יוכל לעשות שימוש הגייני נאות. אפס, שיחי הסירפד מסביב לא היוו סיכוי נאות לסיכום ההפרשה. כמעט שעמד לדדות אל המע־

רה, שעה שנפל מבטו על כד החימר הראשון שיצרה זוגתו. ה„הומו סאפיינס" נשם לרווחה, שלח ידו ובתנועה מחירה ניפץ את הכד...

האישה סרבה להבין.

„איה הכד?" זעקה ההומואית נוא־שות.

„הלך קאקען" השיב ההומו והצביע לעבר השברים החומים.

ובאותו רגע נולד אמצעי הקינוח הרא־שון, שיברי הכד שניכנסו להיסטוריה בשם חרס־סים.

החרסים היו, איפוא, נסיון ראשון של האדם לרתום את המדע לצרכיו.

מצרים תחתית:

תות אח'נאתון — 1369 לפנה"ס

תות־אח'נאתון ישב על כיסא מלכותו שלידו יושבת אישתו תות־שדה ובנם הקטן תותי־פרוטי משחק לרגליהם ב־סבתו החנוטה. לפניהם עמד סופר המלך טופלה־תות'וריטו והיה קורא שיר תהי־לה לאל אתון.

לפתע קפץ הוד פרעיותו וחטף בפר־עות את הפפירוסים מידי טופלה.

„לך" צווח כשהוא משליך את הגווי־לים לכל עבר „לך ונגב את התחת עם השיר המזורגג שלך."

אין מסרבים בבית פרעה ותות'וריטו צייית. כששב זרחו עיניו.

„איך היה?" התעניין המלך.

„קריאת תחת" השיב הסופר וסיפר לתותאח'נאתון את חוויותיו.

כך בא לעולם נייר הטואלט הראשון — הפיפירוס.

בשבוע הבא — מן הקלף והנוצה ועד למחשב.

חדש! חדש!

חל־טעם

חרסים אופוזיציה לבית ולמישפחה

נטול אופוזיצין

מרענן, מרחיק ריחות־גוש, אינו מזיק לקטנים, אינו מזיק לגדולים, נטול טעמי־לוואי, דל קלוריות.

ריסוס קל ב־„חל־טעם" יע־ניק לך הרגשת אופוזיציה אמיתית ומשכרת, ללא כל מאמץ או סיכון מצידך.

מכיל: ירקות מיובשים לחלוטין, קמח, מים, מים, מונוסודיום גלוטמאט, צבע מאכל וחומר משמר.

פרווה לגמרי

עוד מוצר איכות מסידרת ה„קל־צפת"

הארץ

ממישנתו של מייסדו:
טוב למות בעד ארצנו!
ד"ר מ. זוארץ
(בתל־חי, י"א אדר תרפ"א)

מועמדי ז"ל להסתדרות

1. חיים ביטר־למון.
איש תיאטרון. בוגר הקורס הגבוה לנמוכים בפסיכודרמה. מראשוני החוג הדרמאטי ב־„מעשיהו". שיחק את רוח ז' במחזה „רוחות". השתתף בפריצה לבנק־הפועלים. מומלץ.

2. רפי מיכאלוב.
סופר. אל הכתיבה הגיע מן הקריאה. כתב את הערך „ירושלים 02" בספר הטלפונים, ואת „הזקן והים" ל־המינגווי.

3. ב. שורץ.
מקודם א. שורץ. מראשוני כפר המצורעים ליד ירושלים. בעל פרס שמעון פרס על תרומתו להפרעות ב־תיקשורת.

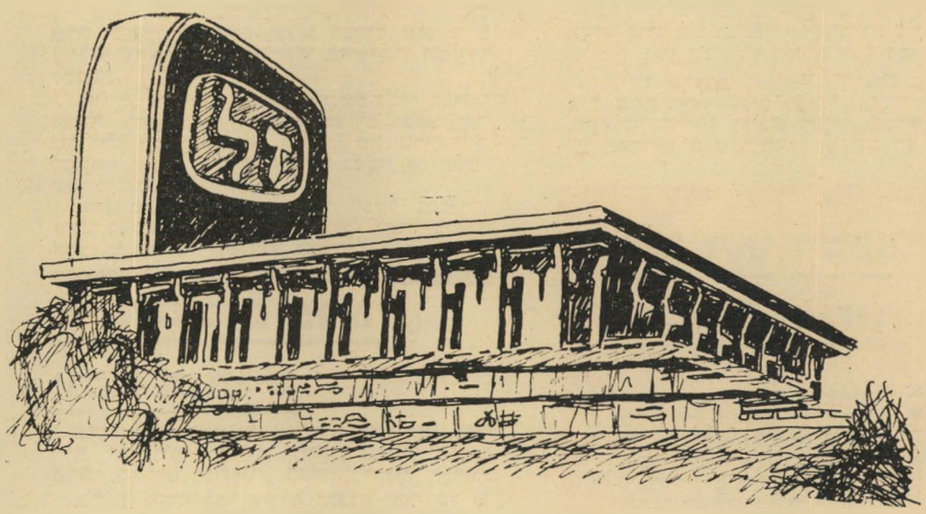

4. אפימון זוארץ
נציג הצעירים. בן 30, גובהו 146 ס"מ, בלונד־דיני, גוון פנים בהיר. נראה לאחרונה לובש שימלה פירחונית עליזה וחובש כובע־פלדה. מדבר לא לעניין. כל היודע מתבקש.

5. ז'יטון זוארץ.
מוסיקאי. גם הוא, כבטהובן, בעל שמיעה לקוייה; עובדה המביטיחה וורודות לגבי עתידו השחור.

הַחֵדֶר זַ"ל לַכְּנֶסֶת

הם מדברים, אנחנו קוברים.
רק השנה קברנו 2,000,000,000 ל"י
עלינו אפשר לסמוך.

זוארץ לכנסת **המטה הצעיר**

למות בבקשה - מצלמים!

דממת מוות. לוויה. הארון מובל על כתפיים. זוג הורים שכולים ממרר בבכי. אלמנה זועקת. דממה. יתומים בוהים בחלל.

קריין: „זהו איש מילואים בן 39 שנפל על מישמר המולדת. הוא השאיר אחריו אישה ושלושה ילדים. מי ידאג לפרנסתם? מי יאכיל אותם? — תרום למגבית היהודית המאוחדת!"

מי, לדעתך, עשה את הסירטון הזה?

סאטיריקאי שביקש ללעוג למדינת ישראל בצורה מעליבה ופוגעת ובעיקר לא־אמיתית?

הליגה הערבית?

ממשלת בריה"מ?

הפאתח?

אירגון אנטישמי כלשהו?

אולי תיתפלא, אבל את הסירטון הזה עשתה מדינת ישראל כחלק מסרט תעמולה, בהישתתפות גולדה, דיין ואבן, להגברת התרומות למגבית בארה"ב. בשבוע שעבר הוקרן הסירטון הזה במיסגרת תוכנית הטלוויזיה על המגבית שעשה יגאל לוסין.

כן, כן, מה לעשות — אנחנו זקוקים לכסף ולכן מוכרחים למכור אותך. אז אם אתה נכה, או מכוער או סתם אין לך מה ללבוש, אתה מוזמן להתייצב למיבחני בר. זו לא רק זכותך ההיסטורית, זוהי גם חובתך למולדת.

וכולנו, כולל אתה, מקווים שתמות במהרה בימינו בקרוב, כך שנוכל לעשות עליך סרט טוב ומשכנע ובעזרתך לקבל יותר כסף. כל זאת על מנת שיהיה לך יותר טוב.

הרבה יותר טוב.

ציונות 73:

„ידיעות אחרונות" 22.8.73

ב־11.9.73
ייערך כנס מקהלות.
אנו זקוקים
לקול שני.
אם הינך
באס־באריטון
זכור!

תשקיף

העלאת מיסים כללית

אחרי הבחירות

אין עוד ספק כי שבועות מעטים אחרי הבחירות לכנסת השמינית, יוכבד עול המיסים על אזרחי המדינה בצורה שלא היה לה תקדים עד כה. העלאת המיסים, עוד לפני הטלת מס הערך המוסף, תיעשה בכל המישורים, ובעיקר בתחום מיסי הקנייה, המיסים המוניציפאליים, מיסי השירותים, מיסי הרכוש וכל שאר המיסים העקיפים.

העראת הסם המעשית, שפירושה יהיה למעשה הכפלת סכום המיסים העקיפים שמשלם כל אזרח — להוציא את מס ההכנסה — תיכנס לתוקפה כבר בראשון לינואר 1974, בעוד שההחלטות המעטות המתוכננות בסם ההכנסה, יחולו רק באפריל 1974.

פנחס ספיר עושה לאחרונה מאמצים נואשים למנוע הדלפות ממישרד־האוצר על המיסים המתוכננים, מתוך חשש שהפירסומים על הכבדת העול, עלולים להשפיע על תוצאות הבחירות.

מס ההכנסה

מחלבש על רבין

שגריר ישראל לשעבר, יצחק רבין, ייאלץ למסור לשילטונות מס ההכנסה בישראל דו"ח מלא על הכנסותיו הצדדיות בעת כהונתו כשגריר בוושינגטון.

לפי הערכת שילטונות המס, הרוויח רבין סכום של כ־150 אלף דולאר, ששולמו לו עבור הרצאות והופעות פומביות אחרות, כולל השתתפות בחגיגות בר־מיצווה של יהודים עשירים.

רבין לא שילם עבור הכנסות אלה מס הכנסה בארצות־הברית, ולפיכך הוא יהיה חייב בתשלום המס עליהם בישראל.

בינתיים הסתבר כי אין כל סיכוי לרבין להיות שר בממשלה הבאה. התפקיד הכביר ביותר שמתכוונים להציע לו, אחרי שיוכרז ברשימת המערך לכנסת, הוא תפקיד יושב־ראש ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת.

רפי ללקין - החי"כ

השלישי של ע"מ

כמעט בטוח כי המקום השלישי שתעניק גח"ל לרשימה הממלכתית ברשימת מועמדי הליכוד לכנסת, יובטח לאיש התאחדות הספורט, רפאל ללקין, שעמד בראש המישלחת הישראלית לאולימפידת מינכן. ללקין יבוא ברשימה אחרי יגאל הורביץ וזלמן שובל.

אחוז־חסימה

יונהג בהסתדרות

סיעת המערך תביא לוועידת ההסתדרות ה־12 הצעה לשנות את חוקת ההסתדרות כדי להנהיג בה אחוז חסימה בבחירות שתתקיימנה בעוד ארבע שנים.

סיעת מפ"ם, שמנעה עד כה את קבלת הצעות־התיקון של מיפלגת־העבודה בנושא זה, נכנעה לאיומיו של יצחק בן־אהרון, המעמיד פנים כאילו יהיה מזכיר ההסתדרות גם בקדנציה הבאה. בסיעת המערך מדברים על חסימה בשיעור של שלושה אחוזים. בן־אהרון אפרת, חבר הוועדה המרכזת מקיבוץ השומר הצעיר־השופט קיבל על עצמו לשכנע את סיעת מפ"ם בדבר הצורך להסכים לדרישת בן־אהרון, כדי לחסום בפני גופים אחרים לפעול בסניפי מפ"ם וקיבוצי השומר־הצעיר. גם חבר הוועדה המרכזת המיועד מטעם מפ"ם נפתלי בן־משה, שסולק מתפקידו כמזכיר הארגוני, קיבל על עצמו להתחייב לתמוך בהצעה להנהגת אחוז־החסימה.

אלון מתנגד

לעדי אמוראי

סגן ראש־הממשלה ושר־החינוך יגאל אלון, מפעיל לחצים שלא לכלול את ח"כ עדי אמוראי במקום ריאלי ברשימת המערך לכנסת.

היחסים בין אלון לאמוראי, שניהם חברי אחדות־העבודה לשעבר, מתוחים כבר זמן רב, ובזמנו התנגד אלון למינוי אמוראי לתפקיד סגן שר־החינוך. בעיקבות ההתנגדות קיבל אמוראי כפיצוי את תפקיד יו"ר מועצת תנועות־הנוער.

אלון טוען עתה כי אמוראי ניכשל בתפקידיו כח"כ וכיו"ר מועצת תנועות־הנוער, לוחץ שיוציאו אותו גם מפעילות במערכת הבחירות.

בית־חולים פרטי

יוקם בנחניה

משקיעים פרטיים עומדים להשקיע עשרות מיליוני לירות בהקמת בית־חולים פרטי מודרני ונתניה, באיזור החוף הירוק.

עיריית נתניה כבר אישרה הקצבת שטח של 30 דונאם, מקרקעות העירייה, לצורך זה. בית־החולים המתוכנן, שהקמתו תימשך שנים מיספר, יהיה בית־החולים הפרטי הגדול ביותר בארץ.

אלבום פושעים טלוויזיוני

העידן האלקטרוני הגיע סוף־סוף גם למישטרת ישראל ישירותי הביטחון שלה. מישטרת ישראל החלה להשתמש במצלמות וידאו טלוויזיוניות, כדי לאסוף הוכחות נגד עבריינים בפוטנציה.

עד כה השתמשה המחלקה לזיהוי פלילי של המישטרה במצלמות של רבע אינטש, שישמשו אותה לעיקוב אחר הפגנות, שיחזורי פשעים ואירועים אחרים והדורשים מעקב. המצלמה הנראית בתמונה למעלה היא מצלמה של רבע אינטש, בה צילמה המישטרה את מפגיני מר"י באיקרית לפני שבועיים. עתה עומדת מישטרת ישראל להחליף את המצלמות, לרכוש מצלמות חדישות של חצי אינטש מתוצרת סוני. מצלמות אלה יוכנסו לשירות בעוד שלושה חודשים.

ילדי הגנים

יוסעו באוטובוסים

עיריית תל־אביב מתכננת מיבצע הסעה המוני לילדי גנים, שגני הילדים עבורם לא יהיו מוכנים לקראת פתיחת שנת הלימודים בתחילת השבוע הבא.

מסתבר כי חלו שיבושים חמורים בסיום בנייתם של מיכנים שנועדו לגני־ילדים חדשים באיזורים שונים בתל־אביב.

בעירייה טוענים כי הפיגורים נובעים מהמחסור במלט. אולם רוב המיבנים מוקמים בשיטות של בנייה טרומית, ואין קשר בין הקמתם לבין המחסור במלט.

כיוון שראשי העירייה חוששים כי הפיגור בפתיחת הגנים יעורר סערה ציבורית העלולה לחזק דראש הערך בבחירות, יסעו הילדים שגני־הילדים שלהם לא יהיו מוכנים בזמן, יחד עם הגננות שלהם, למיבנים אחרים, המרוחקים קילומטרים רבים ממקומות מגוריהם, שם יוקמו גני־ילדים ארעיים.

שר דתי רכש

מכשיר האזנה

אחד משלושת השרים הדתיים בממשלה, רכש זה מכבר כחו"ל מכשיר האזנה. הדבר היה בעת ביקורו של אותו שר בשוויץ, לפני חודשים מיספר. חשר, בלוויית שומר־ראשו, נגנם לחנות מכשירי אלקטרוניקה, בדק שורה ארוכה של מכשירי האזנה, ובסופ רכש מכשיר בשווי של 200 פרנקים שווייצריים.

מאז נודע דבר רכישת המכשיר במישרדו של השר, נזהרים עובדי המישרד בשיחותיהם בתוך בניין המישרד ובשיחותיהם חטלפוניות ממישרדיהם.

בורסת עסקים

תוקם בתל־אביב

בנוסף לבורסת היהלומים ברמת־גן ולבורסת ניירות־הערך בתל־אביב, עומד לקום בתל־אביב מרכז עסקים נוסף שייקרא בשם בורסת העסקים. המטרה היא לכנס תחת קורת גג אחת סוחרי קרקעות, קבלנים, ובעלי עסקים אחרים, שיוכלו למכור ולרכוש נכסים ולנהל עסקים באווירה של בורסה ותחרות חופשית.

את הבורסה מתכנן להקים איש העסקים אבנר תומר, העומד להשקיע סכום של 3 מיליון ל"י לרכישת מיבנה מתאים וחכ־שרתי לייעודו. ריווחי הבורסה יהיו מדמי עמלה בשיעור של 1% שישולמו לה עלידי מבצעי העיסקות שייערכו בתחומיה.

הגדלה במיפעל

אלקטרו־כימי

של הקיבוץ המאוחד

מיפעל אלמח לליטוש והברקה אלקטרו־כימי של מתכות, הנמצא באשדות־יעקב מאוחד, עומד להתרחב תוך חצי שנה למיפעל בסדר גודל בינלאומי. שטח המיפעל יוכפל, יוקמו קווי־ייצור חדשים ותוקם מעבדה אלקטרו־כימית גדולה. עד כה עסק המיפעל רק בליטוש אלקטרו־כימי של נירוסטה. עם הרחבתו הוא יעסוק גם באלומיניום ובמתכות אחרות.

המיפעל הוא יחידי מסוגו בארץ.

אל תשתתף ב־

נשף המסיכות הגדול

הם מראים לך בטלוויזיה את פרצופו של בן-אהרון.
הם משמיעים לך ברדיו את קולו של בן-אהרון.
הם נותנים לבן-אהרון לנהל את מערכת-הבחירות בשבילם.
בחוג-הבית, בבית-החרושת, בעיתונות — בכל מקום אתה רואה את בן-אהרון.

אבל

אנא, הסתכל היטב. מי מסתתר מאחורי פרצוף זה?

האם אתה מכיר את האיש?

זהו פינחס ספיר. ספיר מ„קרן-ספיר". ספיר מ„נתיבי נפט". החבר הכי טוב של המיליונרים. האיש שהפך את ישראל לגן-עדן של אלופי הספרות הבינלאומית.

זהו המזכ"ל הבא!

לא, לא ספיר בעצמו, כמובן. הוא לא יהיה בעצמו המזכ"ל. אין צורך. הוא ימנה מישהו שיהיה נאמן לו בלב ובנפש, שיהיה תלוי בו, שיקפוץ לדום כאשר ספיר יתן לו פקודות בטלפון. ירוחם משל, למשל.

זוהי האמת מאחורי המסיכה

בן־אהרון מדבר יפה, על צדק וקידמה. על סתימת פערים. על שלום. באמת, יפה מאד. אבל למחרת יום הבחירות הוא ייעלם מן הבמה. ופינחס ספיר יישאר. הוא יטיל מסים חדשים כדי לקחת בחזרה את העלאת־השכר האחרונה. הוא יכריח אותך שוב לעבוד עבודה שנייה כדי לשלוח את ילדיך לבית־הספר התיכון. הוא יפעיל צווי־ריתוק ובתי־מישפט אם תעיז לשבות.

על מי חסמוך אז?

על המערך, שירקוד לפי חלילו של ספיר? על הימין המאוחד, המייצג את המיליונרים, והמטיף לפריקת נשק השביתה — הנשק היחידי שיש לך במאבק על רמת־המחייה של מישפחתך?

כאשר "יגמר נשף המסיכות

תישאר רק סיעה אחת, שתוכל לסמוך עליה. אתה יודע זאת. היא תהיה, אמנם, קטנה. אבל היא יודעת להילחם. היא תחשוף את מעשיהם. היא תעשה להם את המוות. הוכחנו זאת בהסתדרות. עכשיו כבר ברור לגמרי שהיא תהיה

האופוזיציה הלוחמת

היחידה

במשך ארבע השנים הבאות. לכן — תן לה כוח ביום ה־11 בספטמבר. זכור: למחרת היום

"יגמר נשף המסיכות!

על זה נילחם בהסתדרות

אין אנו מגישים לך מצע שחובר על־ידי מומחים לפירסומת מיסחרית, ערב הבחירות ולצורכי הבחירות. זהו, כסך הכל, סיכום הדרישות העיקריות שעליהן לחמנו בארבע השנים האחרונות בכנסת ובהסתדרות. כשם שלחמנו למענך עד כה, נילחם למענך מחר.

איננו דורשים תיקון קטן, פה ושם. אנו דורשים שינוי רדיקלי.

חמישה ימי עבודה - שני ימי מנוחה בשבוע!

העלינו בכנסת ובהסתדרות את הדרישה שנתקבלה מזמן במדינות המתוקנות: 40 שעות־עבודה, 5 ימי־עבודה בשבוע!

רק כך נשחרר את הציבור העובד מן השיעבוד לעבודה. במדינה שבה שולטת הכפייה הדתית, שבה אין תחבורה ציבורית בשבת, שבה אין העובד יכול לנצל את יום מנוחתו כדי להינפש ולטייל בארץ, שבה רק בעלי־מכוניות יכולים לבלות את השבת — דרוש יום־מנוחה נוסף.

זה אפשרי! זה מעשי! זה כבר הוגשם בארצות המפותחות. באמריקה כבר מתגשם שבוע העבודה של 4 ימים.

אנחנו נילחם להגשמת המהפכה הזאת בחיי האיש העובד והאשה העובדת עוד בקדנציה הקרובה. אנחנו נלחץ ללא הפסק, עד שנפריח אותם להגשימה.

צדק לעובד הקשיש!

מכל המיעוטים הדפוקים במדינה, הקשישים הם המיעוט הדפוק ביותר!

אין עוול הזועק לשמיים יותר מאשר זה — שאדם שמסר את כל חייו לעבודה, יישאר ביום פרישתו ללא תנאי־מחייה הוגנים, ללא שימחת־חיים, ללא שכר לעמל חייו.

קרנות הפנסיה של ההסתדרות השקיעו את הונם בעסקות ובמיפעלים שמצבם הכספי מפוקפק. המיליונים של הקרנות משמשים לעסקים של פינחס ספיר.

לחמנו ונילחם להבטחת זכויותיהם של הפורשים לגימלאות. נילחם לפנסיה ממלכתית כללית, שתבטיח רמת־מחייה הוגנת ושתהיה צמודה לשכר הממוצע במשק! אל יהיו דווקא הזקנים חסרי־המגן, קרבנות האינפלציה הדוהרת.

שכר שווה לעובדת

העיקרון של „שכר שווה עבור עבודה שווה" נשאר אגדה. אין הוא מתגשם בחיים. בעשרות מיקצועות, באלפי מקומות־עבודה, עדיין מסווגת העובדת בדרגה נמוכה יותר, ועדיין נשללים ממנה תפקידים בכירים.

נילחם כדי ששיוויון הנשים יהפוך למציאות!

נדרוש שזכויות העובדות ישתוו לזכויות העובד בכל המישורים ומכל הבחינות. נדרוש שהעובדת תוכל לנכות ממס־ההכנסה שלה את הוצאות העוזרת וה־מטפלת לילדיה כדי שתוכל לעבוד בשקט.

שכר הוגן תמורת עבודה הוגנת!

האינפלציה היא נמר טורף. היא טרפה מזמן את שכרך. מערכת־השכר התמוטטה. לחמנו אתמול, ונילחם מחר, להנהגת שיטה חדשה, שתותאם לערכו הריאלי של המטבע, ושתבטיח רמת־חיים הוגנת לכל עובד.

המערך דאג לכך שהשכר יירד בהתמדה, בהשוואה לרווחים של בעלי הרכוש והכסף. השכר הוא הסחורה היחידה שמחירה מוקפא ושאסור לדרוש עבורה מחיר הוגן. נאבקנו ללא־פשרה למען תשלום תוספת־יוקר צמודה להתייקרות האמיתית, ללא „עיקורים" וללא „ממוצעים". דרשנו החלת תוספת־היוקר על מלוא השכר. התנגדנו להסכמי „החבילה" וה„מיסגרת", שלא היו אלא טכסיסים לאחיזת עיני השכיר.

נגהל מאבק תקיף לשינוי רדיקלי במערכת השכר, להגנת רמת־חייהם של העובדים.

החלונות הגבוהים

שמוליק קראוס

אלי מגן

ג'וזי כץ

נשף בחירת מלכת המים 1973

צביקה פיק

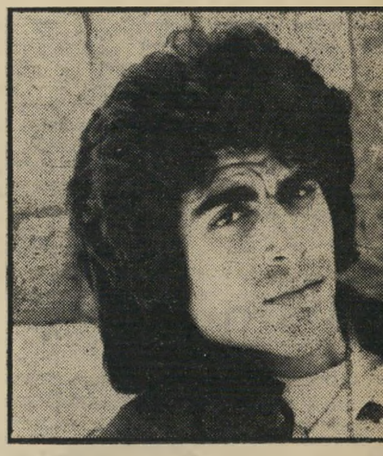
ששי קשת

בהיכל התרבות 18.9.73

בשעה 8.30 בערב

אילנה רובינא

גבי שושן

בתוכנית האמנותית:

צביקה פיק

ששי קשת

גדי יגיל

החלונות הגבוהים

אילנה רובינא

יעקב בודו

מנחה: **מוטי גלעדי**

מוטי גלעדי

יעקב בודו

תצוגת אופנה בגדי חוף **מווה**, מכנסי ג'ינס **לי**

חולצות **אומן**, איפור **הלנה רובינשטיין**

הכוח הבמה: **פרחי כץ**

כרטיסים ב"לאן" ובמשרדים

קו אופק

השבוע התמלאו חדרי המערכת בקהל גדול של גברים. הם מילאו את החדרים עד אפס מקום, שכבו שרועים על הריצפה ועמדו דחוקים אל הקירות.

היו אלה חברי קיבוץ גבים בנגב. חברים בלבד. אף לא חברה אחת לרפואה.

בקיבוץ היה „יום הגבר". זהו יום שבו כל הגברים יוצאים לחופש, כדי להגשים בצוותא את מישאלות ליבם. חברי גבים החליטו שאחת ממישאלות ליבם היא לשוחח עם אורי אבנרי.

ביושבו על שולחן־הכתיבה של עורך־הכיתוב, שוחח אבנרי במשך שעה וחצי עם הקיבוצניקים הקשוחים. הם המטירו עליו שאלות מכל הסוגים. אבל נראה שדווקא ענייני העולם הזה מעניינים אותם יותר מענייני כנסת והסתדרות.

מדוע מפרסמים שמות של חשודים לפני שהורשעו בדין? (אבנרי הסביר את הנימוקים בעד ונגד, הביע את דעתו שבחשבון הסופי טובת הציבור וטובת העצורים עצמם דורשת את הפירסום; כדי למנוע מעצרים שרירותיים.)

חברי קיבוץ גבים בשיחה עם אבנרי במערכת
יחס מיוחד

מדוע מפרסם העולם הזה בחורות ערומות? (העולם הזה היה השבועון הרציני הראשון בעולם ששבר את הטאבו על תמונות־עירום, אך מאז הלכו בדרך זו עיתונים רבים בעולם המערבי, והעולם הזה נראה ממש שמרני בהשוואה לשבועונים מישפחתיים כמו שטרן הגרמני.)

איך העולם הזה משיג את הידיעות הסודיות שלו? (יש מקורות רבים. אך לעתים קרובות בא המידע מפי אזרחים המתקוממים נגד עוול, והרואים בשבועון זה את המכשיר העיקרי במאבק נגד השחיתות. בין השאר סיפר אבנרי איך עלה בידי השבועון — וסיעת העולם הזה בכנסת — לחשוף לראשונה את פרשת נתיבי נפט, קרן־ספיר והמיסחר הארכיאולוגי הבלתי־חוקי של משה דיין, הכל הודות לאזרחים שסייעו בידינו בהתנדבות.)

וכן הלאה. כמה שאלות היו פרובוקטיביות, אחרות היו אוהדות. אך האסיפה כולה היתה בוודאי מדהימה את מאיר יערי, שהחליט באותו שבוע לסגור את קיבוצי השומר הצעיר בפני אבנרי, בהתקפה מוזרה של רציד־יב סאליניסטי.

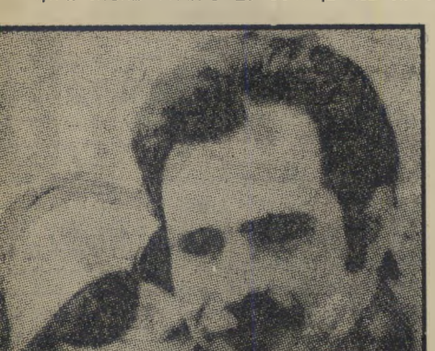
להעולם הזה היה תמיד יחס מיוחד לחברי הקיבוצים. הם קוראיו הנאמנים ביותר. בעוד שגליון העולם הזה בעיר נקרא, בממוצע, על־ידי 7 אנשים, הרי גליון בקיבוץ נקרא על־ידי 30 ואפילו על־ידי 50. זה רע בשביל התפוצה, שעליה אנחנו מתקיימים. אבל זה מחמיא מאד.

✶ צביטה בלב

דרגע אחד נצבט לבנו השבוע. זה היה כאשר ראינו בעיתון זר תצלום־חדשות: אמו של אלכסנדרוס פאנאגוליס מחבקת את בנה בן ה־34 עם שיחרורו מהכלא ביוון.

מה זה נוגע לנו? רק בעלי הזיכרון שבין קוראי העולם הזה יזכרו.

החל בינואר 1970 הסעיר אורי אבנרי את הכנסת כמה פעמים בקשר עם פרשה שטיפלנו בה גם בשבועון, וש־ זיעזעה אותנו. היא נגעה לאחד ג'ורג' פאנאגוליס, קצין יווני שערק, הגיע ארצה, ביקש כאן מיקלט מדיני, אך הוסגר על־ידי שילטונות ישראל באופן סודי ובלתי־חוקי לידי סוכני־ביטחון יווניים. אלה עלו עימו לאוניה יוונית — ושם הוא נעלם. לפי גירסה אחת התאבד בה, לפי גירסה אחרת עונה על־ידי הבלשים היווניים עד מוות, ו־ הושלך לים.

אלכסנדרוס פאנאגוליס ואמו
סיוע לרצח?

הפרשה נמסרה לנו על־ידי אחיו של הקורבן, סטאטיס פאנאגוליס, שגם הוא נאסר בינתיים.

בשורה של התנגשויות עם שר־ המישטרה, שלמה הילל, האשימו אבנרי בסיוע לרצח, מתוך נסיון־נפל לקנות את ליבם של הקולונלים היווניים. אב־ נרי אמר שמישפחת פאנאגוליס היתה ידועה כשבט של לוחמי־חופש. הילל טען לעומת זאת, שבזמן שאירעה ה־ פרשה, לא הכירה ממשלת־ישראל את שמו של אלכסנדרוס פאנאגוליס, אחיו של ג'ורג', שהתנקש בחיי הרודן ג'ורג' פאפאדופולוס ב־1968 ונדון למוות.

אמם של שלושת בני פאנאגוליס בוודאי לא שמעה מעולם על מאבקו של שבועון ישראלי וח"כ ישראלי נגד העוול שנעשה לבנה ג'ורג' ז"ל. אם כי הדבר פורסם כמה פעמים בעיתון הפאריסי החשוב לה מונד. אבל אנו מרגישים קירבה מסויימת אליה, והשתתפנו בשימחתה כאשר זכתה, לפחות, בשיחרור בנה השני, שסיפר עם צאתו מן הכלא על העינויים הקשים שעבר.

אלי תבור

במסגרת אירועי מלכת המים
1973
שני נשפי ענק באילת
בהם תיבחרנה:
מלכת שבא
ונסיכת ים־סוף
שני הנשפים יתקיימו במלון „מלכת שבא" לרגל פתיחת המלון המחודש
הנשף הראשון
7.9.1973
בו תיבחר „מלכת שבא 1973"
הנשף השני
8.9.1973
בו תיבחר „נסיכת ים־סוף 1973"
בשני הנשפים תצעדנה המועמדות הסופיות בתחרות מלכת המים 1973
כשהן מדגימות בגדי חוף של „מווה"
מכנסי ג'ינס של „ליז" חולצות „אומן"
איפור „הלנה רובינשטיין"
בתוכנית האומנותית:
החלונות הגבוהים - שמוליק קראוס, ג'וזי כץ, אלי מגן
אילנה רובינא ולהקתה
יעקב בודו. מנחה: גדי יגיל

רות דיין: „אם משה דיין יהיה ראש־ממשלה, זה יהיה אסון למדינה!"

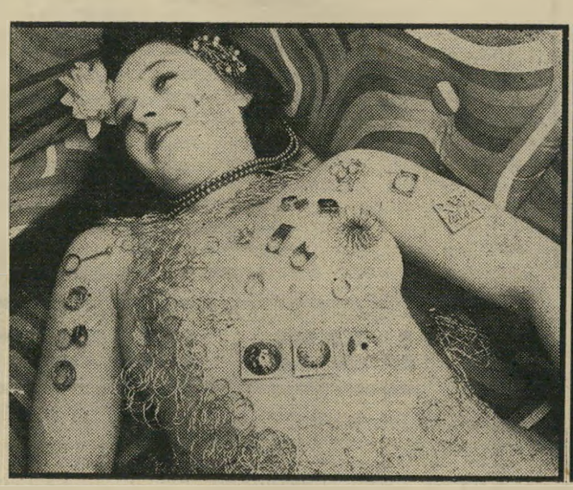
■ לא מכבר, כאשר עורך־הדין **צבי שורץ** ורעייתו **רחל** ביקרו בכפר־האמנים עין־הוד, שאל אותם יצרן־הגובלנים **איצ'ה ממבוש** לפשר התנהגות בתם, **רות דיין**, גרושתו של שר־הביטחון **משה דיין**. „למה היא אומרת לי בזמן האחרון שלום קר?" תמה ממבוש והוסיף: „האם בגלל העובדה שאני מתנגד לזה שמשה דיין יעמוד בראש־הממשלה?" השיב לו על־כך צבי שורץ, אביה של רות: „אם זאת היתה הסיבה, אז רות היתה צריכה להגיד להרבה אנשים בארץ שלום קר." בשבוע שעבר פגש ממבוש את רות דיין עצמה. „התלוננתי בפני האבא שלך על השלום הקר שאת אומרת לי," סיפר לה ממבוש, ואף ציין את סברתו לסיבת הדבר. „השתגעת?" אמרה לו רות, „בעניין הזה אנחנו עומדים ב־אותו צד של המיתרס. אם דיין יהיה ראש־ממשלה, זה יהיה אסון למדינה!" סיפר ממבוש אחר־כך בבדיחות: „אחרי זה נרגעתי. הסתבר לי שהיא אומרת לי שלום קר סתם מפני שהיא לא סובלת אותי."

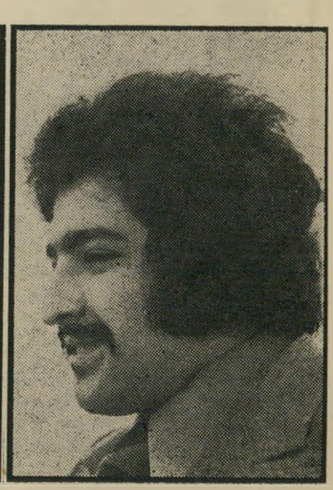
■ אגב, בבית משה דיין עצמו, נערכה לאחרונה סולחה משפחתית. מאז נשואיו של דיין **לרחל כורם**, נשואין שנערכו ללא נוכחות אף אחד מבני משפחתו, שרר מעין „ברוגז" בין דיין לבין קרובי משפחתו. הם לא הוזמנו להת־

מלכה רוזנשטיין

(הבלונדית) אשת עו"ד אמנון רוזנשטיין, שנבחרה בזמנו לסגנית מלכת־יופי, והנחשבת לתופעת־טבע בגלל נעוריה הנצחיים, בחברת בנותיה: מימין למעלה רונית בת ה־20, משמאל טלי בת ה־11, מימין למטה דנה (10) המחזיקה במאיה (6 שבועות).

אלעזר מרקוביץ'

היה איש להקת חיל־השירון. כשהשתחרר מהצבא פנה לעסוק בעיצוב תכשיטים. לפני ארבע שנים יצא לגרמניה, להשתלם במקצוע זה. לאחרונה הוצגו תכשיטיו המקוריים בצורה מקורית: על גופות חשופות של דוגמניות גרמניות.

ארח בביתו של שר־הביטחון, וזה לא הוזמן לאירועים מישפחתיים במישפחה. בשבוע שעבר נשבר הקרח. רחל כורם ערכה בבית דיין מסיבה מישפחתית, אליה הוזמנו כל בני שבט דיין המסועף. בהזדמנות זו „סלחו" בני המישפחה לרחל כורם, וקיבלו אותה רשמית כבת השבט.

■ **עכדאללה אל־תל**, מי שהיה בזמנו איש הקשר המרכזי של **המלך עבדאללה** במגעים עם הישראלים, שהביאו להסכם שביתת־הנשק ישראל־ירדן, ניהל אז את עיקר מגעיו עם מפקד המחוז משה דיין ואם מי שהיה אותה תקופה קצין־המיבצעים שלו, המהנדס **בן־ציון אלדד**. אל־תל ואלדד התיידדו באותה תקופה, ובזכרונותיו מזכיר אל־תל את אלדד לטובה. בשבוע שעבר נפטר אל־תל בירדן בגיל 65. באותו יום, נהרג אלדד בתאונת־דרכים בכביש החוף בין אשדוד לאשקלון.

■ מה הקשר בין ראש־הממשלה **גולדה מאיר** וה־מוסיקאי **פאבלו קאזאלס**? באחת ההופעות של קאזאלס שנערכו למען סרט־הטלוויזיה התיעודי בצבעים עליו, שצולם בירושלים, נכחה גם גולדה. היא ביקשה ממנו שינגן עבורה, נישקה את ידיו בסוף הנגינה. במהלך השיחה ביניהם סיפר קאזאלס לגולדה כי הוא בן למישפחה עניה ו־אביו, שהיה נגר, התנגד לכך שבנו ילמד מוסיקה. הפסיקה אותו גולדה: „גם אבי היה נגר עני!"

■ במיסגרת הסיורים שהוא עורך לקראת הבחירות, ביקר אלוף (מיל.) **שלמה להב** בשוק הכרמל, נוכח לדעת ששמו עדיין לא כל־כך נקלט. כשעבר ליד דוכן למכירת חולצות של בית־חרושת להב, החל המוכר צועק: „רבותי, להב בעצמו בא למכור את החולצות שלו." צ'יץ' ניגש אליו, ואמר: „שמי להט, לא להב!"

■ האורחים שישבו ביום הרביעי האחרון, בשעה 11 ב־ערב, בקפה אקסודוס בצפון תל־אביב, ערכו ביניהם טוטו ניחושים: האם שר־התחבורה **שמעון פרס** וסגנו **גד יעקובי** מצפצפים על החוק, או שהם עורכים הפגנת־מחאה נגד העברת תחנת האוטובוסים מהמיספרץ שיועד לה, אל הפינה הסמוכה לבית־הקפה — העברה שגרמה למיספר תאונות־דרכים ולהתמרמרות בקרב נהגים רבים (העולם הזה 1876). היה זה אחרי כנס אנשי רפ"י־לשעבר, שנערך בבניין הוועה"פ. השר וסגנו הגיעו במכוניותיהם לקפה, החנו אותן בשטח המיועד לתחנת האוטובוסים.

■ ראשי רשימת חץ („חזית הצעירים למען תל־אביב") עורכי־הדין **חיים משגב** ו**צבי סער**, משתמשים בנימוק מקורי כדי לשכנע את תושבי העיר להצביע עבורם. בדף משוכפל שחילקו, הם אומרים: „נעשה להם ב־עיריה מה שאורי אבנרי ושמואל תמיר עשו להם בכנסת!"

■ לאמרגן אברהם („**פשי**") דשא, נולד השבוע בן מז"ט בן זכר. פשנל, שבשעתו הצהיר כי אם ייוולד לו בן נוסף ייקרא שמו בישראל **פיגי**, על שם ההצגה סיפורי פוגי, אותה מפיק פשנל, לא עמד בהבטחתו והעניק לבנו השלישי את השם: **גיגי**. הסיבה: בנו הבכור של פשנל נקרא בשם **גשש**, על שם להקת הגשש החיוור. פשנל חשש שאם ייקרא בנו השני בשם פוגי, יריבו שני הבנים לכשיגדלו, מי מהם היה שלאגר גדול יותר.

■ השימחה שורה גם ב־מישפחתו של המו"ל **עמיקם נורביץ**, המוכר גם כ„קול שדי". מפני שהוא מקריין את התג"ך בשידורי ישראל. לעמיקם ולרעיתו **טובה**, שלהם בן בגיל 8, נולדה השבוע בת. בליל הלידה סבב עמיקם בעיר, וכיבד בשתייה ידידים ומכרים שפגש.

■ הפסלת הישראלית **אירנה גור** (לונגרופ לאחר נישואיה), המתגוררת בשנים האחרונות בארצות־הברית, משפצת לעצמה בית ביפו העתיקה. את עבודות הריצוף מבצע עבורה פועל ערבי, יום אחד הוא בא אליה, ואמר: „מחר אני לא בא לעבודה, אני הולך למילואים." אילנה: „מה פתאום מילואים? הרי לא מגייסים ערבים למילואים!" הפועל: „אבל זה מה שכולם אומרים כשהם לא באים לעבודה."

מרקו חורג'מן

ראש רשימת „החיים הטובים" בבחירות למועצת עיריית תל־אביב, והמועמד היחידי שלה, פותח את מסע־הבחירות שלו, כשהוא בוצע כבש צלוי שלם, בטכס חגיגי שנערך השבוע במסעדת ג'קי בתל־אביב, השוכנת מול בית־העירייה. מרקו תורג'מן הצהיר: „אם אבחר לראש־העיר, אהיה ראש־העיר היחידי האוכל מול המישרד שלו!"

מכתבים

אנשי הקלון

אני מציע לכם להוסיף תואר חדש ל־סידרת אנשי השנה שלכם: איש הקלון.

השנה זכו בתואר זה חברי הכנסת יוחנן באדר מגמ"ל ואברהם עופר מהמערך. ש־הוסיפו לסתימת הגולל על הדימוקרטיה בארץ.

אליהו נגר, רמת־גן

דיין, כמובן

מי המשיך לסובב את המדינה על ה־אצבע הקטנה שלו? משה דיין כמובן.

לכן, גם השנה הוא איש השנה.

שרה בן־מלך, חולון

היחידה בדורה

למרות ההשמצות שלכם, גולדה נשארה היחידה בדורה.

מי אם לא היא שהביסה את כל אוייבינו מבחוץ? ומי אם לא היא תחסל גם את אוייבינו מבית?

על אפכם וחמתכם: גולדה היא איש השנה והשנים הקודמות.

נתן אריך, תל־אביב

הלוחם העיקבי

אחד האנשים העיקביים ביותר למען שלום במיזרח התיכון, הוא נשיא תוניסיה חביב בורגיבה. למרות שהצעותיו זכו לתגובה היסטרית מצד ממשלת־יישראל, הוא המשיך במשך שנים ולא נואש מתיקוותיו.

השנה הוא הגביר את מאמציו, ולכן הוא איש השנה.

שלום גור, ירושלים

נשים למען אבנרי

אחד הבודדים, אם לא היחידי, הדואג בכנסת לזכויות האשה, הוא חבר־הכנסת אורי אבנרי — וזאת מתוך עיקביות ו־עקשנות במלחמתו נגד המימסד הדתי.

טובה ציפר
מלחמה עקשנית במימסד

נדמה שלכנסת לא איכפת ולא מעניינה נושא זה. הכנסת נרעשת על חוק „מיהו יהודי" (ויכוח יפה בפני עצמו לימי ה־ביניים) או להבדיל — מי רצה את זלמן זלמנוביץ בימי תרפ"ו.

החוק שהציע אבנרי להתרת הפלות מלאכותיות הורד בדממה דקה. לא היה ויכוח ענייני. חברי־כנסת רבים „בעלמו", חברות־כנסת הצביעו נגד (!) (מתילדה גז וזינה הרמן).

המצב הקיים כיום מנציח שני דברים, שהאחד חמור מהשני — ושניהם ביחד מהווים שערורייה:

א) הפלות מלאכותיות מבוצעות למאות, במחיר יקר, ללא פיקוח ממלכתי מתאים — הוספכות את הנשים לעברייניות ואת הרופאים לפושעים.

ב) נקבע כי גוף האשה הוא קניין ה־חברה. החוק קובע אם נחוץ לאשה ילד. נולדים עשרות ילדים בלתי־רצויים להורי־הם.

חבל שרק ח"כ אבנרי ער למצב זה. מה שבטוח שנשים רבות יזכרו זאת ביום ה־בחירות.

טובה ציפר, רמת־גן

עינו של האח הגדולה פקוחה

„העולם הזה" 1876, „מפלאי שנת בחירות", מכתב למערכת של הקורא ראובן דגני מחיפה המספר על אסיפת בחירות במיפעל בו הוא עובד.

הקורא ראובן דגני כותב: „במיפעל ש־אני עובד יש כ־80 פועלים. קיבלנו הבי־תה הזמנה לאסיפת בחירות מטעם מיפלגת העבודה. על ההזמנה היה חתום „ברכת חברים" לא אחר מאשר מעבידנו."

ובכן, מעבידנו איש הרבה יותר מת־קדם. בהזמנה מטעם ההסתדרות לאסיפת האיגוד המקצועי היה חתום „ברכת חברים" מעבידנו. הוא ואנחנו באותו איגוד מקצועי. ללמדך: ראשי האיגוד ו־הנ"ל אוכלים מאותה הצלחת. עיניהם ה־פקוחות של „האחים הגדולים" בולשות אחריך. גם אנו תושבי חיפה ויש להניח כי זאת שיטה איזורית. אף לא אחד מ־הפועלים והפקידים במיפעלנו, המונה כ־200 עובדים, לא השתתף באסיפה.

אלברט אמסלם, טירת־הכרמל

המחשבה והתוצאה

דומה שלאחר שהשר ויקטור שם־טוב המפ"מי מחא־כפיים למבצע יירוט המטוס האזרחי הלבנוני על־ידי חיל־האוויר, אין מקום לפליאה לעמדתם של שאר השרים.

בדברו עם נציגי העיתונות המקומית, כלומר אל עמו, אמר השר כי אין להיכנס לפרטים בקשר לדיוני ועדת השרים ל־ענייני בטחון. אם הוא כך, אז מה הפלא על האחרים?

לאחר החלטת הגינוי במועצת הביטחון (אגב, מה מספרה במניין?) דומה כי ל־מבצעי הפעולות הגוררות גינוי, יש די שכל לבצע אותן. לאותם מבצעים חסר השכל לחשוב על התוצאות. ממשלת־ישראל יכולה להגיד כאותו מעשן: „אין דבר קל מלהפסיק לעשן — אני עצמי עשיתי זאת עשרות פעמים."

עמרם פאר, עפולה

נועה הראל
השלמת הדברים

מתי אתם צודקים?

„העולם הזה" 1876, „תשקיף — דיין לא נטל את האחריות ליירוט המטוס", וכתבה של אורי אבנרי „דיין אמר שהוא אחראי — דיין חייב להתפטר!"

יש לי הרושם שאבנרי אינו קורא את העולם הזה. במאמרו על יירוט המטוס הלבנוני הוא כותב ש„דיין אמר שהוא אחראי — דיין חייב להתפטר!"

אילו היה מסתכל בדף־תשקיף של אותו גיליון, היה קורא שם שדיין לא נטל את האחריות ליירוט המטוס!

כרגיל, נוטים אתם לתת לכל אירוע כל פירוש שיספק את כל הרבדים של האוכ־לוסיה בארץ, כדי שכל אחד יוכל לפרשה כרצונו.

בנצי עמרני, תל־אביב

● העובדה שדיין לא הכחיש את פיר־סומי העיתונות כאילו נטל על עצמו את האחריות האישית ליירוט המטוס, כמוה כנטילת האחריות בדיעבד, למרות ש־הפירסום הראשון נבע מאי־הבנה.

הארטיסט החוטף

מה הסכום שקיבל הארטיסט הישראלי עבור „חטיפת" המטוס הלבנוני שנחת ב־לוד ב־16.8.73?

קורא, תל־אביב

לתיש יש זקנה

שיר ילדים בארץ הפנטומ־איימים:

יש לנו תיש לתיש יש זקנה — לו ארב־עה גדיים וארנב קטן.

שמעון לוי, חיפה

תודה מאיקרית

אנו מכריזים שאין כל שחר למה שפור־סם בעיתונות ביום שני 13.8.73 ביחס ל־הסתייגותנו ממר"י, והרינו אסירי תודה לכל אוהדי זכויותינו.

ועד עקורי איקרית, איקרית

מכפר־סבא עד באר־שבע

„העולם הזה" 1874, „הטובות לטייס", על נועה הראל, המוע־מדת מספר חמש בתחרות מלכת המים.

ברצוני להשלים את הדברים שכתבתם עלי: אני אמנם ילידת כפר־סבא, אבל גדלתי בנתניה. עתה אנחנו מתגוררים ב־באר־שבע, שם עובד אבי כקבלן.

נועה הראל, באר־שבע

הרווחים של „קזבלן"

„העולם הזה" 1875, „אתה ו־הירח — גולן ירוויח 1.5 מיליון מ„קזבלן", על רווחיו המשוערים של הבמאי־מפיק מנחם גולן מ־סירטו האחרון.

בכתבה שפירסמתם בעניין הכספים ש־השקענו בסרט קזבלן ואשר בה מסרתם אינפורמציה כוזבת ומטעה ויוצרת רושם כאילו הפקנו את הסרט קזבלן בכספים שקיבלנו מן המדינה, האמת היא כי ב־

מנחם גולן
מי השקיע?

יצירת הסרט הושקעו כשלושה מיליון לירות (טרם סוכמו החשבונות הסופיים). הסכומים היתידים שקיבלנו כעידוד להפ־קת הסרט ממשרד המסחר והתעשייה הם כדלקמן:

א) הלוואה בנקאית שהועמדה לרשותו של בנק־לאומי־לישראל, מקרן הון חוזר לתעשייה בסך של —150.000 ל"י. עבור הלוואה זו היינו חייבים לתת ערבויות מלאות. (שותפי ואני משכננו את דירותנו). הלוואה זו נושאת ריבית של כ־11%.

ב) מפרעה על־חשבון החזר המס בסך של —125.000 ל"י. עבור מפרעה זו ניתנו שטרות של חברת ההפקה כערבות להחזר הכסף במיקרה והסרט לא ינחל הצלחה ולא יגיעו לו החזרי מיסים בסכומים ש־קיבלנו. סה"כ עזרת הממשלה בהפקת ה־סרט היא בהלוואות שהסתכמו בכ־8% מתקציבו של הסרט.

כל מוסד תעשייתי במדינה זוכה לתמי־כות הרבה יותר גדולות. יתר הכספים להפקת הסרט קזבלן גוייסו ממשקיעים פרטיים השותפים בסרט ונהנים מרווחיו וממכירות מוקדמות של הסרט לבתי־קול־נוע בישראל. אך החלק הארי הושקע ע"י חברת סרטי נח עצמה.

מנחם גולן, סרטי נח, תל־אביב

● מנחם גולן מציין עתה לראשונה כי ההשקעה בסרט תהיה שלושה מיליון ל"י, וגם אומדנה זו אינה סופית, בעוד שבכל הפירסומים הקודמים נמסר על השקעה של שני מיליון ל"י בלבד.

בכתבה נאמר במפורש כי מתוך שני

שכר מצע - מצע

„בימים ההם רבו מצעים בישראל ואיש הישר בעיניו יציע"

ראשית דבר: ויהי מקץ ארבע שנים קלות, ויקצר ההיכל מלהכיל את המצעים, הם הם משיאי עיצת העיצות, נציגי האומה, עמודי הסיפון, תשתית היכל העם; ואין עיצת מציעים מפוארה זו הראשונה שבהן (שהרי נאמר: „שוטים היו הראשונים שהיו מעמיקים עיצות על ישראל").

ויעצמו מעמיקי העצה, ואף השתים עיצות בנפשם לא חסרו. כולם בעלי עיצה. פס צלמו של הנוטל עיצה, ותמו אובדי העיצות מן ההיכל.

אז יקום נדול המציעים, בוחש ההצעות, מאחה התבשילים, ויאמר בקול גדול: „חברי למצע, אחים, אישי ואנשי הציבור, מנהיגי הסיעות! נשאו בני העם עיניהם אל מצע. הבה ויהא פינו שווה עם ליבם. הריעו למצע!"

ויקומו חברי העדה הנכבדה ממציעיהם המעוצים, וישאו קולם, קול ענות גבורה, לאמר:

„מי ישימני מצע תחתיך לעולם הבא".

■ ■ ■

אחרית דבר: וישע המצע את המציעים ואת מינחתם, ויעל ריח הקטורת ממעלה המצעים. ויסובו הסמוכים לבימת הנואמים את המיזבח, וישמשו אחר המצע בקודש. ויתרצה להם המצע. ויעל ריח הקורבן — כבודם ורצונם של בני־האומה ובחירה — ויתבשמו המציעים מניחוח הקורבן המהביל, מזיו חריכתו ומנועם טעמו. וישאו איש איש לאחיו עצתו, דבר התיפלה לאמור: „הבה נתחכמה להם (לישובי הקרנות, למעטים, למעוטי־הקולות), ונמלא אחר דבר חנביא — ‚באכלך זרוק גם לכלבים ולא ינשוך'."

ויתפרו המצע, ויעצם מאוד. אז פתחו המשמשים על מוצאי ההיכל את שעריו, כי ארוך המצע מהשתרע, כי כהר פרצים יקום המצע.

ויגולל בחיר המציעים — בחיר האומה — גל עיצות, ויקרא שמו תל־מצע, הוא התל הניצב על חורבות מצעי העבר, והניבט אל מצעי העתיד.

ויתר דברי המצע (הלא הם עיקרו) שמורים מצופפים בגנזך המצעים.

(לקוח מתוך כיתבי המצעים, הכתובים על־גבי עור מצה, וזאת בעידן מצע־התמיד).

יעקב נסים, תל־אביב

מיליון הל"י, 800 אלף ל"י התקבלו כ־מיפרעות מבתי־קולנוע — ואין גולן מכ־חיש סכום זה. כן נאמר כי גולן עצמו השקיע כרבע מיליון ל"י, וגם עובדה זו לא מוכחשת.

עבירה

פלילית

„העולם הזה" 1875, „כלבי ה־שמירה ימשיכו לנמנם," על רוו־חיהם של קומץ רואי־חשבון ש־חילקו ביניהם את החברות הממשלתיות השמנות.

נדהמתי לקרוא איך הוליכו רואי החש־בון שולל את הציבור בקובעם שמצב ה־חברות הוא ריווחי, בעוד ההפסדים הגיעו לעשרות מיליונים.

זה עניין פלילי מובהק! המשטרה חיי־בת לטפל בששעים האלה!

ש. רייכמן, פתח־תקוה

עיוורון

מוחלט

לא ברור לי עד היום, מה עומד מאחורי החלטת הנהלת הטלוויזיה לבטל את תיר־גום הסרטים והתוכניות מעברית ואנגלית, לערבית, כפי שהיה עד מחצית אפריל שנה זו.

הטענה שאין תקציב, אינה מתקבלת על הדעת. כולנו יודעים שתקציב רשות השידור בסך 93 מיליון לירות, אושר זמן רב לפני היום בו בוטלו התירגומים ל־ערבית.

הטענה שקשיים טכניים מונעים תירגום סרטים, גם לערבית, גם היא לא יכולה להיות נכונה, כי הרי פס התירגום העברי ממשיך להופיע כסידרו. ומה זה משנה מבחינה טכנית, אם שתי השורות של פס התירגום כתובות עברית, או שורה עברית ושורה ערבית?

ידידים יהודים רבים אמרו לי שהוספת תירגום כפול, שורה עברית למעלה ושורה ערבית למטה, הרבה יותר רצוייה מבחי־נתם, כי יותר נוח לקרוא שורה אחת בכל פעם, ולעבור להתרחשויות על המסך, מאשר לקרוא שתי שורות רצופות, ולאבד את התמונה. וכן משום שלפעמים השורה השניה אינה ברורה מספיק (חצי האותיות לא נראים). כך שהנהלת הטלוויזיה לא רק שפגעה בערבים פגיעה קשה, אלא פגעה (פגיעה קלה אמנם) גם ביהודים.

יכולה להיות רק סיבה אחת לביטול התירגום, שהשאיר ערבים רבים בעיוורון

(המשך בעמוד 10)

אנו דואגים להם גם כשהם פושטים את המדים!

בלי פרוטקציה!
בלי טובות!
ובלי המתנה!

יהיה זכאי כל זוג צעיר משוחרר צה"ל:

- הלוואה של 40.000 לירות לרכישת דירה
- פטור ממס הכנסה ומסים עירוניים במשך שלוש שנים לאחר השחרור
- פטור ממכס ומסי קניה לרכישת מוצרי חשמל ובית לדירה.

הקלות אלו כלולות בהצעת החוק שהוגשה לכנסת על ידי הסיעה הליברלית העצמאית

כולם מדברים על הצעירים - אך רק אנחנו פעלנו למענם!
צעיר - צעירה, בידכם הכוח להגשים הצעת חוק זו!!!
הגברת כוחנו תאפשר העברת החוק בכנסת.

למען הצבע לע

הדור הצעיר
ליברלים עצמאיים

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

מוחלט לגבי סרטי הטלוויזיה הישראלית, והיא עוינות לערבים, וכדברי האימרה המבטאת את השינאה הקלאסית „אני מוכן שיעוורו לי עין אחת, ובלבד שאעוור לך את שתי עיניך."

מה אומרת הנהלת הטלוויזיה על כך?

מחמד חיר־אלדין, ירושלים

■ רגע של עברית

בדרך־כלל העיתונאים והעיתונים נגמלו לחלוטין מן הביטויים ההמוניים חסרי ההיגיון „אחד אחרי השני", „אחד את השני", „אחד מהשני", „אחד לשני", „אחד בשני". העיתונאים למדו מזמן שזו לשון ילדים ומבוגרים המדברים כילדים, ולא נמצא כתיבה כזאת אצל שום עיתונאי טוב. תמיד כותבים בעברית טובה „זה עם זה", „זה את זה", „זה אחרי זה", „זה מזה" וכדומה.

היכן נולד הקושי? כאשר יש זכר ונקבה! אז הכול מתבלבל: „אוהבים זו את זה", או „אוהבים זה את זו"? מה נכון ומה עדיף? התשובה פשוטה: שני־הם אינם נכונים. אם הבחורה אוהבת והבחור אוהב, הם אוהבים זה את זה! ואין זה משנה אם יש כאן שני מינים, זכר ונקבה!

זכר ונקבה אוהבים זה את זה, עוו־רים זה לזה, לוקחים זה מזה (ולא „זו מזה" או „זה מזו"!), מתווכחים זה עם זה, משחקים זה בזה ועוד הרבה פעולות. אך העיקרון העברי ההגיוני הייחיד־נשמר: גם זכר וגם נקבה יכולים להת־כנות „זה" וזו הדרך העברית, ההגיונית, הקצובה, היחידה!

חיים נקר, בת־ים

■ מלחמת העכוזים

„העולם הזה" 1877, „מלחמת ה־עכוזים", על התביעה שהגישה לילי אבידן נגד תיאטרון „לילך".

כל־כך התרשמתי מהכתבה מלחמת ה־עכוזים, עד שלמרות גילי המתקרב לגבו־רות, הלכתי להצגת בני הדוקטור, לראות במו עיני את עכוזה של השחקנית האנגלית ג'ין מיינל. לצערי הרב לא מצאתי כי השחקנית ג'ין מיינל מראה בהצגה המשע־שעת הזאת את עכוזה וכנראה שהפסדתי צ'אנס לא מבוטל...

אם כן, דעתי היא כי שם הכתבה שלכם יותר מתאים לחברי הכנסת שלנו ולשרים אשר כל־כך נלחמים על כל כסא על־מנת להשיב עליהם את עכוזיהם הרחבים. (הרבה יותר רחב משל לילי אבידן שבתמונה...)

יוסף בן־אפרים, רמת־גן

■ לא השתניתם!

חזרתי ארצה אחרי היעדרות של שנים ארוכות. רכשתי כאן עיתון העולם הזה שאותו אני זוכר מלפני כ־15 שנה. איתכם הסליחה, אבל אתם כלל לא השתניתם. אותו הטון, אותם ההשמצות ואותם ה־התקפות האישיות על דמות זו או אחרת.

ובכן, מה הפלא שייצוגכם בכנסת הוא רק שני מנדטים? אם כוונתכם להמשיך ולהוות כוח של 3—2 צירים בכנסת, אזי תמשיכו נא בקו הנוכחי של השמצות אישי ציבור והרעלת הנוער בפורנוגרפיה.

שמואל אטיאס, תל־אביב

■ טעות לעולם צודקת

„לוויתו של מאיר כורכוס שמת לפני ארבעה ימים בתא המעצר באשדוד נהפכה אתמול, בהדרכת הפסנתרים השחו־רים..." (דבר 17.8.73).

אברהם זוריא, תל־אביב

„...האדם הישראלי המצוי על מעילו־תיו ומגרעותיו..." (הארץ 23.8.73).

מ. גלבוע, חדרה

קוראים חשוחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמר־נות למכתביהם.

תעריפון המנויים של העולם הזה החל מ־1.2.1973

	לשנה בלירות			ס"ה	ל־½ שנה		
	מחיר העיתון		הוצאות משלוח		מחיר העיתון		הוצאות משלוח
• דמי המנוי בארץ	88	+	12	= 100	46	+	6 = 52
• לכל ארצות תבל בדואר רגיל	88	+	17	= 105	46	+	9 = 55
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר							
• לכל ארצות אירופה ואיראן	88	+	45	= 133	46	+	23 = 69
• לקפריסין	88	+	36	= 124	46	+	18 = 64
• לארצות־הברית וקנדה	88	+	76	= 164	46	+	38 = 84
• לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד	88	+	80	= 168	46	+	40 = 86
• לדרום אפריקה, זמביה ורודזיה	88	+	105	= 193	46	+	53 = 99
• למקסיקו ופנמה	88	+	100	= 188	46	+	50 = 96
• ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן	88	+	135	= 223	46	+	68 = 114
• לאוסטרליה וניו־זילנד	88	+	150	= 238	46	+	75 = 121

טעם לימון מרענן בחום הקיץ...

מסטיק עלית

פרסום ד"ר יעקבסון

תמרורים

נולד • למנהל האדמינסטרטיבי של הבימה, **שמואל עומר**, ולאשתו הסופרת **דבורה עומר**, בן. לבני הזוג שני ילדים קודמים: בת בגיל 16 ובן בגיל 11.

נהוג • יום־הולדתו ה־50 של שר־התחבורה־והתיקשורת **שמעון פרס**, שנולד בפולין, עלה לארץ בילדותו, למד בבית־הספר בלפור ובתיכון למיסחר בתל־אביב, המשיך בכפר הנוער בבן־שמן ובאוניברסיטאות בארצות־הברית. מונה ב־1941 למוכיר הנוער העובד והיה ב־1946 ציר מטעם מפא"י בקונגרס הציוני הכ"ב בבזל, הצטרף ב־1947 לסיקוד ההגנה ובן

שמעון פרס
בן 50

1949 נתמנה לראש שירותי חיל־הים, ב־1952 מונה למנכ"ל משרד־הביטחון, תפקיד אותו מילא עד 1949, אחר מונה לסגן שר־הביטחון. ב־1969 מונה לשר בלי תיק וב־1970 לשר־התחבורה־והתיקשורת.

נהוג • יום־הולדתו ה־75 של הלשונאי **הלל חרשושנים**, שכתב שירים, חיבר תשבצים וחידש חידושי לשון רבים בעברית.

נהוג • בהוליבוד, יום־הולדתה ה־80 של פצצת המין של שנות ה־20, **מאי וויסט**, שהיתה חלוצת הבידור המתירני, נעצרה ב־1926 באשמת „הופעה בלתי צנועה" אחרי שגילמה תפקיד של סרוצה ב־מחזה מיג, אותו כתבה בעצמה.

מונה • לתפקיד קצין תותחנים ראשי, במקומו של תת־אלוף אריה לוי העומד להתמנות לתפקיד בכיר במטכ"ל, תת־אלוף **נתן שרוני** (39), שנולד בפתח־תיקווה ומשרת בצה"ל 21 שנים.

מונה • לתפקיד קצין חימוש ראשי, במקומו של תת־אלוף חיים דומי המסיים את שירותו הסעיל בצה"ל, אל"מ ד"ר **אליעזר כרק** (39), שנולד בפולין, עלה לארץ בגיל שנה, למד ב־1952 בפקולטה להנדסת מכונות בטכניון בחיפה וב־1962 המשיך את לימודיו בארצות־הברית.

נפטר • בגיל 44, ניצב־מישנה **אברהם אלמן** שמונה לפני כחצי שנה לתפקיד ראש מחלקת התנועה במטה הארצי של המישטרה.

נפטר • בתל־אביב, בגיל 56, אחד מעסקני הכדורגל הבכירים בארץ, **צבי ברים**, שהחל את פעילותו הספורטיבית בהפועל רחובות, היה מ־1954 חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, נאלץ להתפטר לפני שנתיים אחרי שפורסמו מסקנות ועדת עציוני, היה חבר הנהלת הוועד האולימפי וחבר מועצת התימורים.

נפטר • בירושלים, מהתקף־לב, בגיל 61, המישנה למנהל הכללי של מישרד־התחבורה **יוסף באהר**, שהיה מראשי העובדים במישרד־התחבורה, שימש תקופה קצרה כמנהל נמל התעופה לוד.

נפטר • בתל־אביב, בגיל 79, מי שהיה במשך שנים רבות האגרונום הראשי של פי"ק־א, **עמרם חזנוב**, שלמד חקלאות בקליפורניה ב־1912, היה בין השנים 1943—1950 ראש המועצה המקומית בגדרה.

BROADWAY 100:
טעמו של העולם הגדול.

בשורה אחת עם הסיגריות המפורסמות ביותר בעולם.
סופר קינג סייז. תערובת אמריקאית.
מיוצרת ע"י דובק מטבק עשיר ומעולה.

מי האידיוט?

ש לי הפעם חידון בשבילך. מכיוון שאתה אדם אינטליגנטי, בוודאי לא תתקשה בפיתרונו.

ובכן: ארבעה פסוקים, הגזורים ממודעת־בחירות של אחת הרשימות המתייצבות לבחירות בהסתדרות:

- **הקטנת הפער והקלת המצוקה**
- **המשך המאבק על שכר ריאלי**
- **שילוב עובדים בהנהלות**
- **ריענון מתמיד של ההנהגה**

כך אשר עליך לגזות הוא: איזו מיפלגה היא בעלת המודעה הזאת?

■ ■ ■

מ בט אחד מראה שזוהי מודעה אופוזיציונית. על כן יש להניח שהיא ניתנה על־ידי מיפלגה אופוזיציונית. אבל איזו?

הליכוד הימני? נראה. הקטנת הפער, שכר ריאלי, שילוב עובדים, יכול להיות. הליכוד הימני מדבר על כל אלה, לפחות בתקופת בחירות.

אבל ריענון ההנהגה? בכירי התנועה מזכירים את החכב. הנהלת חרות לא השתנתה כדור האחרון. קשה להאמין שמישהו ינסח מודעת־בחירות של הליכוד הימני בנוסח זה היכול להתפרש כעלבון לבגין.

ל"ע? בקושי. חסר פסוק על איסור שביתות.

רק"ח? לא ייתכן איזכור בלי „ההון המונופוליסטי הבינלאומי".

אם תמשיך בדרך זו, חוששני שתגיע בסוף למסקנה שזוהי מודעה של תנועת המרי.

אבל לא אפיל אותך בפח. אגלה לך מייד את פיתרון החידה:

זוהי מודעת־בחירות של: אמת, המערך עבודה־מפ"ם.

■ ■ ■

ל א, אינך אשם בכך שלא העלית פיתרון זה על דעתך. רק אדם ציני יכול היה לנחש אותו. כי כל ארבעת הפסוקים הם עלבון גס לאינטליגנציה של הקורא.

„הקטנת הפער והקלת המצוקה". איזה פער? איזו מצוקה?

עשרים שנה מספרים לנו שרי המערך שאין מצוקה. הפער הולך ונעלם. כל הדיבורים על פער ומצוקה הם השמצות גסות, בדותות זדוניות של שמאלנים שפלים, שהשתלטו על הטלוויזיה והעיתונים.

„המשך המאבק על שכר ריאלי". זה מוזר עוד יותר.

מאבק של מי? נגד מי?

בארץ אין חשכר נקבע על־ידי המעבידים הפרטיים. הוא נקבע על־ידי שר־האוצר, שהוא המעביד הגדול ביותר במדינה, ועל־ידי הנהגת ההסתדרות, שהיא המעבידה השנייה בגודלה. שניהם מסתמכים על „מדיניות השכר", שעליה מחליטים ראשי ההסתדרות בתיאום עם נציגי הממשלה. גם אלה וגם אלה שייכים למערך.

מדובר על „המשך" המאבק. כלומר, מסתמכים על מאבק שכבר היה. אולם כל המאבקים הגדולים על השכר הריאלי בשנים האחרונות, ללא יוצא מן הכלל, היו נגד שר־האוצר (דוורים, רופאים, מהנדסים, מורים) או נגד המנהלים של מיפעלי ההסתדרות (מאים, רופאי קופת־חולים, שכירי התחבורה). השביתה ה„פרטית" היחידה היתה במיפעלי המזון, שנהנו מתמיכת הממשלה.

השכר חריאלי הוסף לבלתי־ריאלי בגלל האינפלציה, שהיא תוצאה של מדיניות הממשלה, בהנהגת המערך.

„שילוב עובדים בהנהלות". זה בוודאי טוב.

אלא מה? המערך שולט שילטון מוחלט על רוב המיפעלים הגדולים במדינה — הממשלתיים וההסתדרותיים. מדוע אין הוא מגשים תביעה צודקת זו במיפעלים אלה?

„ריענון מתמיד של ההנהגה". זהו השיא.

המערך התחנן על ברכיו שוקנה בת 75 תישאר בראש הנהלת המדינה לפחות עד גיל 79. בני 70 עדיין ממתינים לתורם.

הדבר היחידי שהמערך מתכונן לרענן הוא כפא מזכ"ל ההסתדרות — שממנו עומדים להעיף את יצחק בן־אהרון, ושעליו מתכוננים להושיב את ירוחם משל. אבל זה לא נאמר, כמובן, במודעה.

■ ■ ■

א ינני מזכיר את הדברים כדי להתווכח עם מנסח המודעה. עצם הרעיון הזה משפיל.

בראש מטה המחירות של המערך עומד אחד האנשים הציניים ביותר בארץ — אברהם עופר. חזקה עליו שישכור אנשים ציניים כמוהו, כדי שינסחו את מודעותיו.

אלה מנסים למכור את המרכולת המסוקסקות של ה"ה עופר ושות' כשם שהם מוכרים נייר טואלט או קוטלי־יתושים.

לא איכפת לי שהם משקרים. לא איכפת לי שהם ציניים.

אבל איכפת לי שהם חושבים את הבוחר הישראלי לאידיוט גמור.

■ ■ ■

כ אשר מקנת אמונה זו בלבם של נציגי המיפלגה הגדולה ביותר בארץ, מיפלגת השילטון, הרי זה דבר מדאיג מאד־מאד.

אבל אותה אמונה באה לידי ביטוי גם במודעות רוב שאר המיפלגות.

הנה קראתי מודעה של אחד מפלגי הליכוד הימני המתוכנן, בה הוא מגדיר את עצמו כ„אופוזיציה יחידה במדינה".

הסלג העיקרי של אותו ליכוד מכריז על עצמו כעל אלטרנטיבה למיפלגת־השילטון.

אבל באותו גיליון של העיתון בו הופיעו מודעות אלה, נאמר שבישיבת המשאיומתן להקמת הליכוד התנהל ויכוח מר על חוקת כישאות השרים, אם ייכנס הליכוד לממשלה הבאה.

הממשלה הבאה תורכב על־ידי המערך, ובראשה תעמוד גולדה מאיר. שום דבר ש־קרה ביום הבחירות — חוץ מרעידת־אדמה או התפוצצות פצצה אטומית — לא ישנה עובדה זו.

מי שמחלק מראש את הכיסאות של הליכוד בממשלה הבאה, מתכוון לממשלה שבה יהווה הליכוד הימני שותף זוטר למערך.

אפשרות זו קיימת, ומותר להתווכח מראש על חלוקת השלל. זה לגיטימי.

אבל מי שמסרסם באותה שעה מודעות על „אלטרנטיבה" ו„אופוזיציה יחידה", חושב אותך לאידיוט.

■ ■ ■

א ינני רוצה לקפח את הליברלים העצמאיים. זה לא יהיה צודק.

לפני כמה ימים שמעתי מפי נדעון האוזנר דרישה נמרצת לחקיקת חוקה. בהרצאה בפני המשפטנים היהודיים מרחבי העולם התמרמר האוזנר על כך שבמשך 25 שנים תמימות לא נחקקה חוקה כזאת בישראל.

והוא צודק בהחלט. זוהי באמת שערורית.

אלא מאי?

במרבית שנות קיום המדינה כיהן בתפקיד שר־המישפטים מנהיגה העליון של מיפלגת הל"ע — מר פינחס רוזן.

לא שמענו מעולם שמר רוזן נקף אצבע כדי לחוקק חוקה. הוא לא תבע אפילו לבטל את תקנות־החירום המנדטוריות, שהן חרפה למדינה.

בשנים האחרונות של כהונתו עמד לצידו של מר רוזן, בתפקיד היועץ המישפטי לממשלה, אדם מוכשר ופעלתני. גם הוא לא ניצל את תפקידו הרם כדי לתבוע בגלוי ובתוקף חקיקת חוקה בתקופת כהונתו.

שמי היה האוזנר. לא האוזנר אחר. אותו האוזנר.

אם כן, סבורים גם הל"ע, וא עיניו, שכך האזרחים הם אידיוטים.

■ ■ ■

מ שהו רקוב, רקוב מאד בממלכת הדמוקרטיה הישראלית, אם ראשי מיפלגותיה משוכנעים שהבוחר המצוי הוא מטומטם.

כי הדמוקרטיה מבוססת על האמונה ההפוכה.

היא נותנת לכל אזרח במדינה את הזכות השווה לקבוע מי יעמוד בראש המדינה בארבע השנים הבאות, ומה תהיה מדיניותה.

אין הדמוקרטיה מניחה, כמובן, שכל בוחר הוא מומחה לכל עניין. אזרח רגיל אינו יכול להבין את נפתולי הכלכלה הלאומית, את המהלכים הדיפלומטיים הגלויים והסמויים, את כל השיקולים במישור הערבי או הצבאי. לכל אלה דרושה התמחות רבה, ויידע ענייני.

אולם הדמוקרטיה מבוססת על האמונה שהאזרח הרגיל הוא אדם סביר, שיש לו אכחנה סבירה בכישי בני־אדם, ותפיסה סבירה של הבעיות הכלליות.

הדמוקרטיה מתייחסת אל האזרחים כאל חברי־מושבעים בבית־המישפט, השומע את כל העדויות והטענות והנדרש להחלים, בסוף, על פי השכל הישר, אם הנאשם אשם או זכאי.

בקיצור, הדמוקרטיה אומרת: האזרח אינו גאון ואינו מומחה. אבל הוא אדם סביר. תן לו את העובדות הנכונות, תציג בפניו את הברירות, וברוב המיקרים יגיע להחלטה סבירה.

■ ■ ■

מ שכבר שהאזרח המצוי הוא אידיוט, ושרוב רובם של הבוחרים הם מטומטמים גמורים — אינו יכול להיות דמוקרט.

מי שבטוח שהבוחר אינו מבחין בין ימינו ושמאלו, שאפשר להאכילו בכל לוקש המעליב את האינטליגנציה של ילד בן 6 — אינו יכול להיות דמוקרט.

הוא יכול להיות רק ציניקן, המשתמש כי־סממנים החיצוניים של הדמוקרטיה להשגת מטרותיו האנוכיות.

אתה ממש רואה את מנסחי כל המודעות האלה, מימין ומשמאל, קורצים זה לזה מעל לספל קפה במיזנון, ואומרים זה לזה: „אתה חושב שהוצאת עבודה טובה? חכה עד שתראה את המודעה שאני הוצאתי!"

■ ■ ■

א ינני מאמין שהבוחר הוא אידיוט. לכן אינני חושש שמא יאמין לכל המודעות האלה.

אבל אני חושש שמא ריח הציניות, הנודף מהן, יעורר בו תגובה של גועל. הגועל מוביל לאדישות. האדישות מוביה להסתלקות האזרח מאחריותו האזרחית.

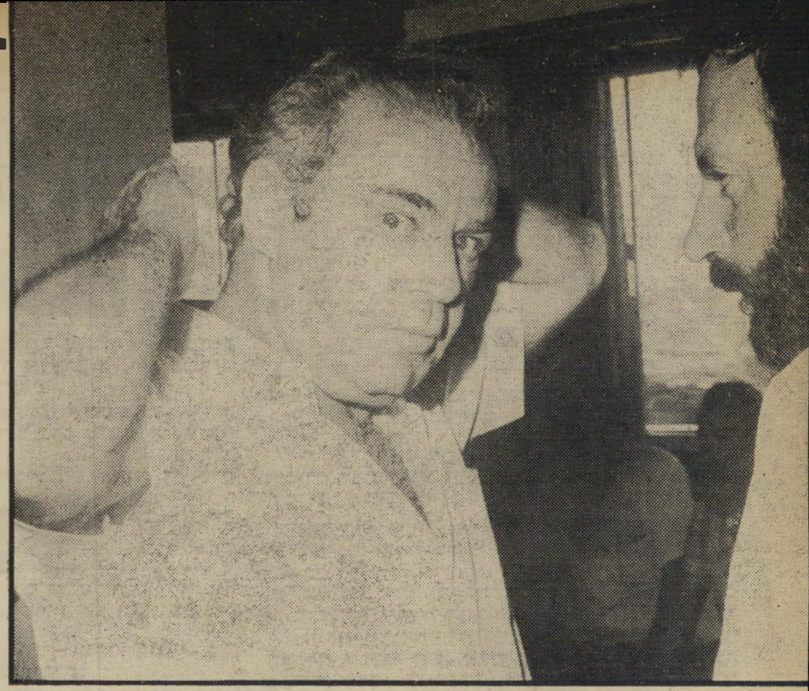
דווקא בדרך זו ישיגו העסקנים הציניים את קשם. ציבור אדיש פונה גב לפוליטיקה, ורי בידי הציניקנים. הדמוקרטיה מתרוקנת מ של בעלי־שררה עושה במדינה כבתוך וחרי זהו הדבר שהם רצ

„ריענון מתמיד של ההנהגה...": גולדה בפיתחת רפיח

השידוך בין גח"ל למרכז החופשי וע"מ עמד להתפוצץ

בגלל ויכוח על יופי הכלה וכוח הגברא של החתנים

להיות או לחדול? זו השאלה הניצבת עתה בפני שמואל תמיר, מנהיג „המרכז החופשי", הנראה בתמונה בחברת נציג תנועתו בהסתדרות, העורך־דין המלחין עקיבא נוף. לתמיר ברור כי הצטרפותו לליכוד תהיה סתימת הגולל על הופעתו העצמאית וכי יבלע שוב במכונה הגדולה בגח"ל.

חירות — להוציא את נאמניו האישיים הספורים של בגין — ולפעול להדחתו. משום כך עמד בעקשנות להעניק לתמיר ייצוג קטן ככל האפשר ברשימת המועמדים לכנסת.

● שמואל תמיר הבין כי הליכוד עבורו אינו כותונת פסים להתהדר בה, אלא כותונת משוגעים שנועדה לכבול אותו ולסתום את פיו. אנשיו הבינו כי הליכוד הוא סיום קיומו העצמאי של המרכז החופשי.

משום כך התפוצץ השידוך על עניין הרכב רשימת המועמדים, כשגח"ל תובע אולטימטיבית את „צילום המצב הקיים", והמרכז החופשי מבקש להתחשב „בתחזיות וציפיות".

בלשון פרוזאית יותר: כיום יש לשלושת שותפי הליכוד 31 מקומות בכנסת (26 לגח"ל; 3 לע"מ; 2 לתמיר). תמיר תבע ייצוג של ארבעה מאנשיו ב־31 המקומות הראשונים ברשימה (עבורו, עבור שוסטק, אהוד אולמרט ועקיבא נוף) ומקום רביעי ברשימה עבורו. גח"ל היה מוכן להעניק לתמיר רק שני מקומות ב־31 המקומות הראשונים, כשלתמיר עצמו מיועד המקום השביעי בלבד.

היתה זו סטירת־לחי מצלצלת לשמואל תמיר. שכן שתמיר חי מזה חודשים מיספר בתחושה שהוא עומד להכפיל את כוחו בכנסת. תחושה זו מתבססת על מישאלי דעת־הקהל, שנערכו על־ידי מכוני סקרים שונים. המישאלים האחראיים מנבאים לתמיר עלייה בייצוג מ־2 מנדטים בכנסת הבאה עד 4 מנדטים מינוס, כלומר, שלושה או ארבעה מנדטים.

על סמך תחזיות אלה תובע תמיר לקבל ארבעה מקומות בטוחים ב־31 המקומות הראשונים ברשימת הליכוד לכנסת. אילו זיו המישאלים מנבאים רק זאת, היתה תביעתו של תמיר מוצדקת. אבל אותם מישאלים עצמם המנבאים לתמיר עלייה של עד ארבעה מנדטים, מנבאים גם לגח"ל עלייה של בין שניים לשלושה מנדטים. משום כך, טוענים מומחי הבחירות של גח"ל, אין תמיר יכול לתבוע 4 מנדטים עד למקום ה־31. לכל היותר הוא יכול לתבוע ארבעה מקומות עד למקום ה־35, אם לקחת בחשבון שגח"ל יקבל 29 מנדטים במקום 26, תמיר ארבעה במקום שניים וע"מ 2 במקום השלושה שיש להם עתה. מכיוון שאי־אפשר להוריד את ייצוגה של הרשימה הממלכתית על סמך המישאלים, הרי הם יהנו מהמנדט השלישי עד למקום ה־35 במקום תמיר.

הדרישה שתמיר יקבל ייצוג של מנדט אחד בכל עשירייה נראית על כן הגיונית ביותר, אפילו בהסתמך על מישאלי דעת־הקהל שתמיר מנפנף בהם ברמה, תוך התעלמות מהעובדה שגם לפני הבחירות לכנסת השביעית ניבאו לו המישאלים ייצוג דומה, והתחזית התבדתה עם היוודע תוצאות הבחירות.

הבדיחה הגדולה בכל הפרשה היתה ששני השותפים דיברו על הגדלת כוחם עד ל־38 מנדטים לפחות, אבל איש מהם לא הסתכל על המקום ה־31 כמקום ריאלי. השידוך הפך כתוצאה מכך להתמקחות מבישה של סחטנות הדדית.

חשבונותיהם של שני הצדדים היו ריאליים. כדי לזכות ב־35 מנדטים — ארבעה מנדטים יותר ממה שיש לליכוד בכנסת הנוכחית — הם יצטרכו לגייס לפחות 120 אלף קולות יותר מאשר קיבלו בפעם שעברה (בגלל הגידול במספר הבוחרים). פירוש הדבר: הגדלת כוח המערך הימני כמעט בשליש לעומת מספר המצביעים עבורו בבחירות הקודמות. לדעת הכל זאת היתה משימה בלתי אפשרית. אם יכול אחד מהצדדים לגדול — הרי זה רק על חשבונו של השני. משום כך נזהרו שני הצדדים מהליכוד כמו מפני מחלה ממארת.

הלל קילקול-אין טעם

„אם היית מוכנה לשכב איתי תמורת מיליון לירות?" שאל פעם המחזאי האירי הנודע, ג'ורג' ברנרד שאו, גברת בריטית כבודה.

„תמורת מיליון לירות אהיה מוכנה לעשות הכל," השיבה הגברת.

„והאם תמורת לירה אחת תהיי מוכנה לשכב איתי גם כן," המשיך שאו ושאל.

„אדוני," התכעסה הגברת, „למה אתה חושב אותי?"

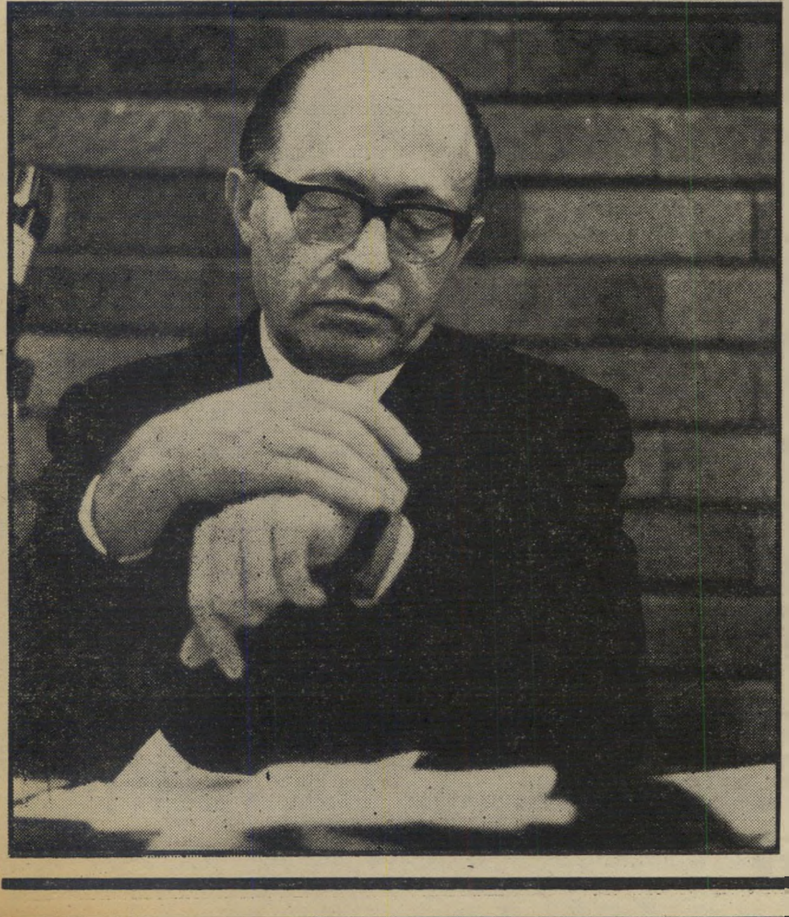
סיכם שאו את הוויכוח ואמר: „מה שאת, כבר קבענו — עכשיו נותרה רק בעיית המחיר."

שלושה שבועות אחרי תחילת שיחות הליכוד בין המפלגות הימניות, יכול היה כל אחד מהשותפים למשא־ומתן לטעון כלפי שאר המשתתפים: „מה אתם — כבר קבענו. עכשיו רק נותרה שאלת המחיר."

מהרגע הראשון היה ברור כי שום חילוקי דיעות רעיוניים לא ימנעו את הקמת הליכוד, והוא יקום או יפול על עניין המחיר. המחיר במקרה זה מתבטא בכסאות. כך הפכו שיחות השידוך בין המחותנים, מרגע שהחלו, להתמקחות קטנונית וקולנית על הנדוניה, כשהמחותנים מנסים להעמיד פנים כאילו מדובר בייחוס המשפחתי. הוויכוח התפשט להתנצחות על יופיה של הכלה ועל כושר הגברא של החתנים המיועדים, כשמרגע לרגע נעשה ברור יותר מה שהיה מובן מלכתחילה: שאיש, מלבד אנשי הרשימה הממלכתית חסרי הנדוניה, אינו מתכוון להעמיד חופה.

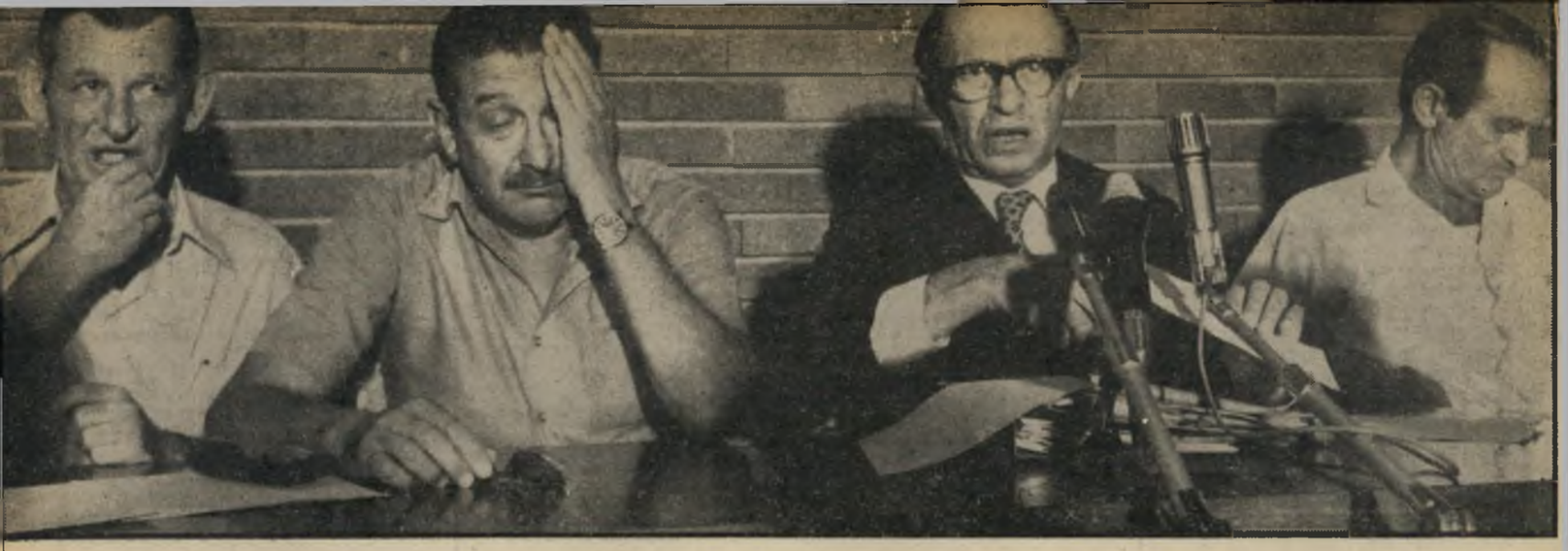
גם לאנשי חירות בראשות מנחם בגין וגם לאנשי המרכז החופשי בהנהגת שמואל תמיר היה ברור כי הליכוד הוא מילכוד. כל אחד מהצדדים ידע שאסור לו להופיע בציבור כמי שמתנגד לליכוד הימני וגם לא כמי שמפוצץ אותו בענייני כסאות. יחד עם זאת ידע כל צד כי ליכוד בין שני צדדים אלה פירושו מוקש זמן שיתפוצץ תוך זמן קצר ביותר.

● מנחם בגין חשש מהרגע הראשון כי חזית משותפת עם שמואל תמיר פירושה החדרת גייס חמישי אל תוך מחנהו. הוא ידע כי בבוא הזמן עתיד תמיר ללכד את כל שותפי הליכוד ואפילו חלק ניכר מאנשי

מאחרים את הרכבת יגאל הורוביץ, מנהיג הרשימה הממלכתית, מסתכל על שעונו, כשהוא עומד בחברת אלוף־(מיל.) אריק שרון, הקטליזטור של הליכוד. לאנשי ע"מ היה ברור כי הופעה [illegible] פירושה חיסול רשימתם, לכן קיבלו את כל תנאיו של מנהיג חרות מנחם בגין.

לנדאו קורא - בגין נרגש - וייצמן מיואש - לבני מחוח

מה הם אומרים - זה על זה

לפני חודש ימים, ב־26 ביולי, החליטה הנהלת גח"ל ליזום הקמת גוש פרלמנטרי משותף, פנתה אל הנהלת המרכז החופשי, הרשימה הממלכתית והתנועה למען ארץ־ישראל השלימה, להצטרף למערך רחב שיכלול את כל תנועות הימין. המשא־ומתן על הקמת המערך הימני — שזכה לשם הליכוד, החל לפני שלושה שבועות. במה־לכו לא הסתירו השותפים בפוטנציה מה הם חושבים זה על זה. להלן, לקט נבחר, מתוך התבטאויות נציגי הגופים האמורים להרכיב את הליכוד, זה על זה:

● **שמואל תמיר** על הצעת גח"ל: „אתם מקימים חברת מניות בתוך חברת מניות."

● **הד"ר בנימין הלוי** על המרכז החופשי: „הם מתעקשים על דברים שאי אפשר לדעת אותם מראש ומדברים על ביצה שלא נולדה."

● **אלוף (מיל.) אריק שרון** על נציג גח"ל בהסתדרות, יורם אריאדור: „אריאדור קטן מדי..."

● **יורם אריאדור** על אריק שרון: „אני מאחל למר שרון שבעתיד ישפר את סיגנונו ואת ראייתו!"

● **אריק שרון** על אנשי גח"ל בהסתדרות: „הם מובילים אותי באף!"

● **ח"כ בן־ציון קשת** על המרכז החופשי: „הם רוצים שגח"ל יוותר על מנדטים תמורת ציפיות."

● **אריק שרון** על ראשי גח"ל בהסתדרות. „ההתחמקויות שלכם לא היו מכובדות!"

● **יורם אריאדור** על אריק שרון: „בענייני כבוד וכיעור — מושגינו שונים!"

● **אריק שרון** על יורם אריאדור: „דבריו של אריאדור הם ההיפך מן האמת!"

● **יורם אריאדור** אל אריק שרון: „לא אתה תטיף לי מוסר!"

● **אריק שרון** אל יורם אריאדור: „אני כן אטיף לך מוסר!"

● **רפי לקין**, איש ע"מ: „לא ניתן לקיים חיים משותפים תחת מאכלת."

● **ח"כ יגאל הורוביץ** על יורם אריאדור: „מה שנאמר עליך ועל שולחיך שאתם מנסים להכשיל את העניין כולו — הוא כנראה נכון!"

● **שמואל תמיר** על יגאל הורוביץ: „אתם בלבבכם יודעים שאינכם מה שהייתם כאשר בן־גוריון ומאיר אביזוהר היו איתכם!"

● **יגאל הורוביץ** לשמואל תמיר: „יש לך כישרון לאסוף חיצים!"

● **שמואל תמיר** ליגאל הורוביץ: „קפיצה לגובה מופרז עלולה להיגמר בשבירת רגל!"

● **שמואל תמיר** על גח"ל: „לא ינפנפו לנו דגלים ואחר־כך ירוקנו לנו את הכיסים!"

● **אריק שרון** על ועדת המשא־ומתן: „לא ייתכן שכל אחד יעשה מה שהוא רוצה!"

● **יגאל הורוביץ** לשמואל תמיר: „אם אינך יכול ללכת לחתונה — לך הביתה!"

● **שמחה ארליך** לשמואל תמיר: „אתה אינך רוצה בליכוד. אתה שיכור נצחון. לאמיתו של דבר אתה נמצא במרתף. שכחת את ליל ספירת הקולות בבחירות האחרונות!"

● **שמואל תמיר** לגח"ל: „חמש שנים לא נזכרתם כלל באפשרות של ליכוד. עכשיו תחשבו אם כדאי לשלם לעקשנים את המחיר!"

● **שמואל תמיר**: „על מקומות וכסאות יקום וימות הגוש!"

● **חיים לנדאו** על אנשי המרכז החופשי: „מפא"י לא הפסיקה אותי בכנסת, ואתם לא תפסיקו אותי פה!"

● **יגאל הורוביץ** לאנשי גח"ל: „הצעתכם היא עלבון!"

● **ח"כ יוסף תמיר** אל עזר וייצמן: „לך לא איכפת כי אתה באת אל המוכן!"

● **אלוף (מיל.) עזר וייצמן** על מנהלי המשא־ומתן: „תלכו כולכם קיבינימאט!"

● **אריק שרון**: „כשאנחנו שפכנו את דמינו ישבתם ופיטפטתם וניצלתם זאת כראוי..."

● **עזר וייצמן**: „נמאס לי מכל העניין ונמאס לי מהישיבה הזאת!"

● **הד"ר בנימין הלוי**: „הנסיון של המרכז החופשי הוא נסיון לא הוגן!"

● **שמואל תמיר** על מנחם בגין: „האשמת השבוע את המערך בניהול תעמולה זיאולוגית נגד גח"ל. גם נגדי ניהלו במרכז חירות תעמולה זיאולוגית והישוו אותי לכל מיני חיות!"

● **תמיר עד גח"ל**: „לא ידעתי שגח"ל עוסקת באמרגנות בידור!"

● **יגאל הורוביץ** על המשא־ומתן: „כל המהלכים הנעשים הם הפוכים מליכוד! איני יודע איך אפשר ללכת לשותפות עם כל כך הרבה חשד!"

● **שמואל תמיר** על הורוביץ: „אתה יושב על כסא יותר מדי מרופד. לי שמים קוצים. אותי רוצים לשים בסד, בעוד שלך נותנים כורסה."

● **אריה דוכצ'ין** על המרכז החופשי: „זה לא בדיוק עץ — זה עציץ!"

● **שמואל תמיר** לאנשי גח"ל: „אתם חושבים שקל להיכנס דרך דלת הברזל במצודת זאב?"

● **אריה דוכצ'ין** לשמואל תמיר: „אני מבקש ממך שתשתחרר מהקופסלקסים!"

● **שמואל תמיר** על הצעת אריק שרון: „זוהי בדיחה קנטרנית וחסרת טעם שמוכיחה כי אין מתכוונים לליכוד."

● **יגאל הורוביץ** על גח"ל: „הצעתכם מעליבה. אני לא בטוח שצדקתי כשאמרתי ששמואל תמיר נגוע בשיגעון הרדיפה."

● **שמחה ארליך** לאנשי ע"מ: „אתם לא צריכים להיפגע! אתם לא יושבים כאן כבתולות!"

● **יורם אריאדור** על אריק שרון: „לא ניכנע לשחצנות!"

● **אריק שרון** ליורם אריאדור: „אל תקרא לי מר!"

● **יורם אריאדור** על אריק שרון: „הוא מתנהג כמו ילד קטן שלא רוצה לשמוע מה שלא נעים לו."

● **אריק שרון** על אריאדור: „אני לא סובל את המנופחים האלה!"

● **שמחה ארליך** על שמואל תמיר: „אל ינסה תמיר להתעלות לבעיות עקרוניות אם לא נוח לו להתמקח על מקומות בכנסת!"

● **מנחם בגין** על השותפים למשא־ומתן: „סבלנו מדברי בלע והשמצות בלתי פוסקות..."

● **ראש עיריית רחובות שמואל רכטמן**, על השותפים למשא־ומתן: „גח"ל הלך לוויתורים מרחיקי־לכת מול חברים מתנשאים."

● **אהוד אילמרט**, מזכיר סיעת המרכז החופשי על הרשימה הממלכתית: „הם פועלים מתוך פאניקה ומתוך ידיעה שרשימתם אינה מסוגלת להתמודד בבחירות באופן עצמאי."

● **אהוד אילמרט** על יגאל הורוביץ: „הוא בוודאי יודע מה שידוע לציבור כי הקולות להם זכה בבחירות ניתנו לבן־גוריון... עכשיו לא פיק מועמדים לבחירות לי החופשי נתן להם חי להשלים את הרשי

אריאדור הקטן

אריק שרון (משמאל) מפנה את גבו אל יורם אריאדור, מנהיג סיעת גח"ל בהסתדרות. במהלך המשא־ומתן להקמת הליכוד, אירעו עימותים קולניים בין אריק שרון לאריאדור, כשאריק מתבטא בזילזול כלפי הח"כ הגבוה ואף מכנהו בשם „אריאדור הקטן".

סוף ההרפתקה של תחנת השידור הפיראטית של א״י בי נתן

ב יום השני השבוע נדמו צלילי של תחנת קול השלום, בדיוק שלושה חודשים אחרי שהחלה בשידוריה מעל ספינת השלום הקטנה שהתנועעה על הגלים מול חופי ישראל. ללא כל הודעה מוקדמת נפסקו השידורים, בדיוק באותה צורה בה נדמו לפני למעלה מחודש, כאשר אירעה תקלה במשדרי האוניה שהשביתה אותם למשך חמישה ימים.

גם הפעם הודיע האיש שמאחורי התחנה ומאחורי הספינה, אייבי נתן, כי תקלה טכנית היא שגרמה להפסקת השידורים. ״חסר לנו שמן ומים לגנרטור,״ הסביר. ייתכן ואומנם זו היתה סיבת הפסקת השי־

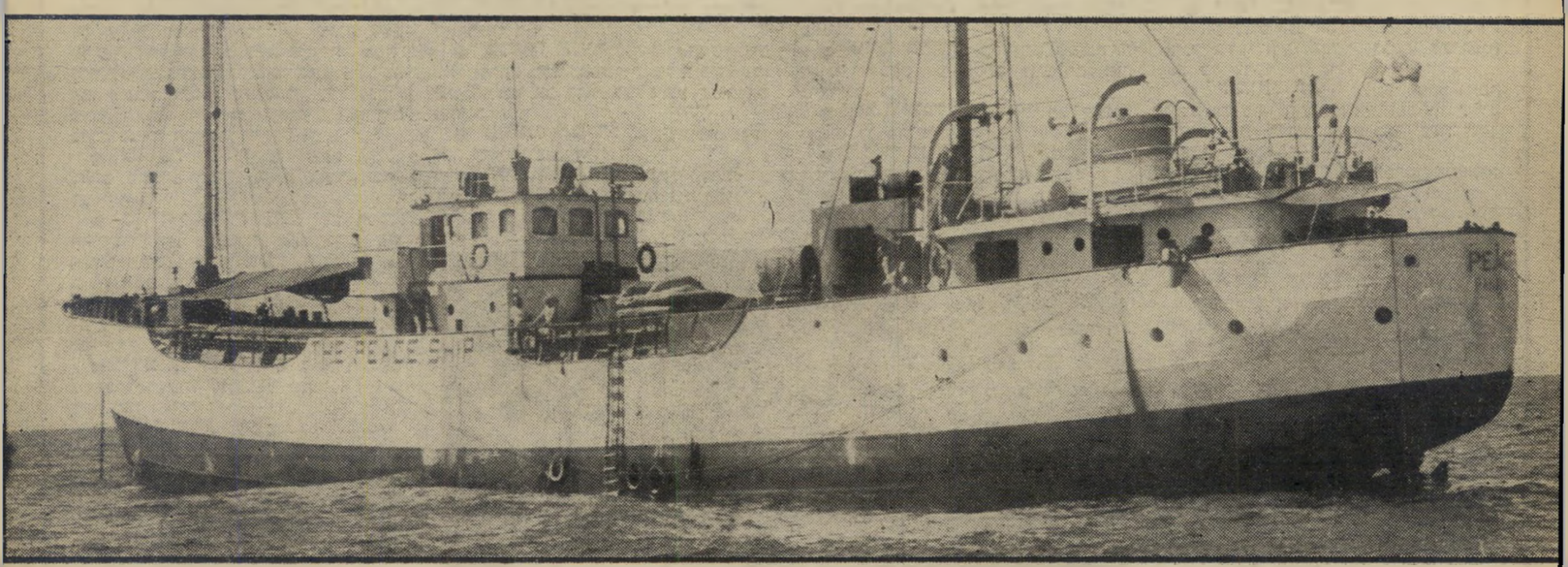
האתר ועל גלי הים — הוא גם שהטביע אותו.

מי אינו זוכר עדיין את אותו יום שישי בערב, ה־19 במאי, כאשר שידוריה של ספינת השלום החלו להיקלט בארץ?! האוניה עשתה אז את דרכה מקפריסין לחופי ישראל ולמחרת בבוקר כבר היו מקלטי הטרנזיסטור של רבבות מתרחצים בחופי הארץ, ומאות אלפי מאזינים בבתים ובמכוניות — מכוונים לקול השלום.

ההתלהבות הרקיעה שחקים. חובבי מו־סיקת הפופ עלצו על שסוף־סוף יוכלו להאזין לתחנת־רדיו, שאיננה מלעיטה את מאזיניה בתוכניות מלל משעממות, אלא בלהיטים לוהטים. אנשים שנושא השלום במזרח התיכון קרוב לליבם — קיוו שאולי, מי יודע, תסייע התחנה לצעוד צעד נוסף בכיוון הנכסף. ובין אלה ואלה נמצאו אל־פים נוספים, שפשוט הסתכלו בהערצה על האיש התמים והנחוש, שקיים את אשר הבטיח. ״מדינת־ישראל אחרי ספינת ה־שלום, לא תהיה עוד מה שהיתה לפניה,״ קבעו רבים בסיפוק.

אולם אייבי נתן, האיש שעשה כמעט את הבלתי אפשרי, לא לקח בחשבון דבר פשוט אחד: רכישת ספינת־השידור על ציודה והבאתה לחופי המזרחיים של הים התיכון — היתה החלק הקל ביותר של המבצע כולו. החלק השני, והקשה לאין

אונית השלום

עלתה על שירטון

דורים השבוע. אבל אפילו אם יחודשו השידורים, נראה כי הם לא יימשכו זמן רב.

הרעיון המלהיב של תחנת שידור שתשדר שידורי שלום לכל מדינות המרחב, ותשמש מכשיר תעמולה להכשרת לבבות העמים במרחב לקראת שלום, התנפץ השבוע אל מול המציאות. ספינת השלום עלתה על שירטון, ייתכן והיא עוד תוסיף להשמיע צלילים עליזים. אולם האווירה באוניה עצמה איננה עליזה עוד.

רוב חברי הצוות המקורי שהגיעו עם האוניה והפעילו אותה — כבר נטשו אותה. קוסת האוניה הידלדלה ואנשיה עומדים מול שוקת שבורה. רוח ההתלהבות של אנשי הצוות ירדה עד לנקודת האפס והאכזבה אוכלת בהם בכל פה. רמת השי־דורים ירדה פלאים ושיעור ההאזנה ירד כנראה אף הוא בצורה דראסטית. ומה שגרוע מכל: אייבי נתן, קברניטו של השלום הנועז, שהשיט את הספינה לישראל למרות כל המיכשולים והצהיר כי לא ינטוש אותה עד שלא יבוא השלום למזרח התיכון, החל מדבר בגלוי על היום בו יפסיק את פעולת המשדרים, והדממה תשוב ותשרור על תדר 1540 קילוסייקל.

״פשוט אינני יודע מה לעשות,״ שסך אייבי השבוע את ליבו בפני אחד מידידיו הקרובים ביותר שעלה לבקרו באוניה. ״אני מאוכזב ומיואש. כמעט כל הרעיונות והמבצעים שעשיתי — נכשלו. ההיענות ממדינות־ערב היא אפסית. אינני מוצא אנשים שיהיו מוכנים לבוא לספינה ולהש־תתף בשיחות על נושא השלום, ואין לי כל כוונה לנהל תחנת־פופ. ייתכן ואעשה נסיון אחרון לסגור את התחנה לשבוע־שבועיים, כדי להתארגן מחדש. אם שוב איכשל — יקיץ הקץ על הפרוייקט כולו...״

כאשר ירד אותו ידיד מביקורו האחרון בספינת השלום, עברו ימים אחדים עד שיכול היה להשתחרר מן הרושם הקשה והמדכא של אותה שיחה. ״אייבי נראה עייף, חולה ומיואש,״ אמר. ״הוא אינו מסוגל עוד לעמוד על רגליו. הוא תשוש וצונח מרוב עייפות. הוא פשוט איננו יודע כיצד לצאת מכל העסק. אם לא הכבוד העצמי שלו — הוא היה סוגר את התחנה כבר מחר...״

החלק הקל — והחלק הקשה

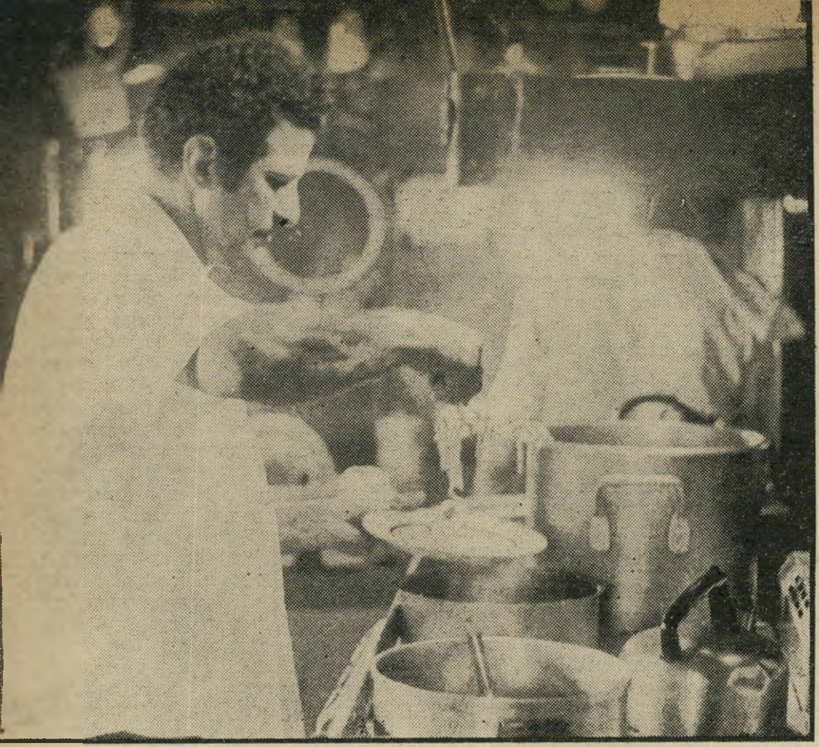
מ ה הביא את החלום היפה, שמאות אלפים נאחזו בו בהתלהבות, לקיצו העגום? כדי לתת את התשובות המתאי־מות, יש לשנות במקצת את השאלה ולנסות לבדוק מי הביא את הרעיון עד שירת נתן. האיש שבכוח רצונו, עקשותו והת־מדתו — העלה את קול השלום על גלי ערוך יותר, היה כיצד להפעילה ולמלא את הרעיון בתוכן. אייבי היה כל כך להוט להפעיל את המשדרים ולהתחיל לשדר, עד שלא הכין כל תוכנית לשידורים. מכאן ואילך החלה הסידרה הארוכה של הטעויות והכשלונות, שהביאו את הפרוייקט כולו למצבו הנוכחי.

לרוע מזלו של אייבי, אין הוא יכול להאשים איש מלבדו, בכשלון המבצע. מהיום בו הגיעה הספינה לחופי ישראל, הוא זכה ליחס אוהד ולכל עזרה אפשרית, על החוף הישראלי, בניגוד לכל התחזיות המוקדמות והחששות. מתנדבים ותומכים מכל שכבות הציבור, נתנו לו את עזרתם, את אמונם ואת כספם. משרדי הממשלה הנוגעים בדבר לא הערימו כל קשיים בדרכו. להיפך, הם איפשרו לספק לו מזון, חלקי חילוף ושאר צרכים שוטפים. הם הניחו לו לקיים קשר־רדיו עם החוף על גלי חובבים, למרות שהדבר נוגד את

החוק. הם אפילו פטרו את הישראלים שיצאו לאוניה ממס־נסיעות, למרות שעל פי החוק היו יכולים לגבות מס זה, משום שהספינה עוגנת מחוץ למים הטריטוריא־ליים של ישראל, והנסיעה אליה נחשבת כנסיעה לחו״ל.

התמיכה הרצינית ביותר לה זכה אייבי מצד השלטונות, היתה ההסכמה שבשתיקה לשידורי הפירסומת שלו. כאשר התבדו התקוות לקיים את התחנה מתרומות של מאזינים, החליט אייבי לממן את עצמו משידורי פירסומת. לו רצו הנוגעים בדבר למנוע זאת ממנו — היו יכולים לעשות זאת בקלות. שידורי־הפירסומת־בשידור יכלו להפעיל לחץ על המפרסמים; שלטו־נות מס־ההכנסה יכלו שלא להכיר בהוצאה כפטורה ממס וניתן היה להערים עוד קשיים כהנה וכהנה. אולם הכל העדיפו שלא להפריע. בין אם מתוך אהדה אישית לאייבי, בין אם מתוך אמונה כי העניין כולו לא יחזיק מעמד ואין צורך לרצוח את מי שמצפה לו מוות טבעי.

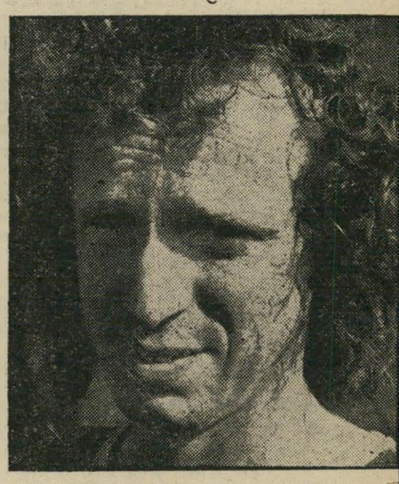
ייתכן גם שהיחס יוצא־הדופן ממנו נהנה אייבי נבע מחששם של השילטונות מפני

„הערבי״

זכי קלדרון, שהיה שון של התחנה, הוצג תחילה כערבי מ־מוצא מצרי, המתגורר בצרפת. לבסוף הסתבר כי הוא יהודי שהתגורר באלכסנ־דריה, והערבית השגורה בפיו קלושה למדי.

הנוטש

מהנדס השידור ההולנ־די, ביל דאנס, שהפעיל את משדרי תחנת השלום, ביל הוא אח־רון הנוטשים את האוניה. הוא מחפש עתה עבודה בארץ, הודיע לאייבי כי ינטוש את האוניה בעוד שבועיים. בלעדיו לא ניתן להפעיל את משדרי ספינת השלום.

דעת־הקהל, כי תחנת קול השלום, זכתה בשבועות הראשונים לשידוריה לשיעור האזנה כה גבוה ולאהדה כה מקיפה, עד שהיה חשש להתקוממות המונים, אם יעשו השילטונות משהו נגד התחנה.

תוך זמן קצר הצליח אייבי לעורר פוטנ־ציאל רדום, להקיף המונים בהתלהבות. אלפי מכתבים החלו זורמים אל האוניה. ילדים שלחו אליו כתרומות את דמי הכיס שהעניקו להם הוריהם. במגביות ספונטא־ניות נאספו רבבות לירות תרומות לאוניה. מאות הביעו את נכונותם להתנדב ולסייע למבצעי האוניה.

מכל זה לא נותר כלום. תוך שלושה חודשים הצליח אייבי לבזבז את כל האש־ראי העצום שניתן לו — ולא רק בישראל. כיום מגיע מספר המכתבים הנשלחים לכתובת האוניה לעשרה ביום בממוצע. תרומות כמעט שאינן מגיעות. שיעור ההאזנה ירד בצורה ניכרת, אינו מדאיג עוד את מגישי התוכניות בתחנות האחרות בישראל, שבשעתו כבר תלשו את שערות ראשיהם מייאוש על שאין מאזינים להם.

איך קרה כל זה בתקופה כה קצרה?

לא לנקוט עמדה!

הֶ אכזבה הראשונה שגרם אייבי היתה אכזבה רעיונית.

הוא אומנם קרא לספינתו ספינת השלום ולתחנתו תחנת השלום, אולם תוך זמן קצר הסתבר, שמלבד פטפוטים רגשניים על אהבה ואחווה ורעות, אין מאחורי התחנה שום מדיניות, שום השקפת עולם, שום תוכנית.

אייבי פשוט לא לחם למען עניין השלום. הוא רצה לחישאר נייטראלי, בין מחנה השלום לבין אוייבי השלום, לתת לשני הצדדים הזדמנות שווה להתבטא מעל משדרי הספינה, אך לא לנקוט כל עמדה. הוא לא לחם באוייבי השלום ולא תמך במחנה השלום.

ייתכן והוא נגרר לכך מתוך חשש, שאם יעשה משהו שירגיז את ממשלת ישראל, לא תחסס זו ותשתיק מיד את תחנת השי־דור שלו. אייבי סחד להרגיז אנשים. הוא רצה להיות בסדר עם כולם. כתוצאה מכך נשאר קרח מכאן ומכאן. במקום להפוך את תחנת הרדיו שלו למכשיר תעמולה אדיר שיכשיר לבבות במרחב למען עניין

מקדיח התבשיל

אייבי נתן במיטבח ספינת השלום שלו. במרוצת הפעלתה של ספינת השלום, שימש אייבי בכל תפקיד על גבי האוניה, התערב במעשיהם של כל בעלי התפקידים האחרים. לאחרונה אף החל להניח בעצמו תקליטים כדיסק־ג׳וקי. אנשי הצוות ראו בכך נסיון לדחוק את רגליהם.

שניתן לו לדבר אל מיקרופון פתוח כאוות נפשו, ללא כל הגבלות. הצרה היתה רק שלאייבי לא היה מה להגיד. המשא היה כבד על כתפיו. הוא לא יכול היה להרימו בעצמו, ולא רצה לתת לאחרים, שהתנדבו לסייע לו, להתחלק עימו בהרמת המשא.

תוך זמן קצר רב והסתכסך עם כל ידידיו האישיים הותיקים. זו כמעט עובדה: כל מי שניסה לעזור לאייבי, לגייס למענו כספים, או לסייע לו בשידורים, הסתכסך עימו, ואינו מדבר עימו יותר. הרשימה כוללת את בעלת הגלריה עמליה ארבל, שאירגנה מכירה פומבית בה נאסף סכום של 70 אלף ל״י עבור אייבי; את מרקו תורג׳מן, שאירגן עבורו מופע אומנים בהיכל־התרבות; ואת דן בן־אמוץ, שקריין מעל גבי האוניה, והיה הכרוז במכירה הפומבית של התמונות, ועוד רבים אחרים.

היחיד שעוד שומר אמונים לאייבי הוא הצייר משה גת, שהסך לאיש אמונו וסודו.

הפרישה הגדולה

אֶ ך לא רק עם חברים וידידים הסתכסך אייבי. גרוע מזה: הוא החל לריב עם אנשי הצוות של האוניה.

לא היה זה צוות רגיל. מי שהתנדב

(המשך בעמוד 18)

הסיוע

הסופר דן בן־אמוץ והפירסומאי דוד אדמון על סיפון אניית השלום. בן־אמוץ התנדב תחילה לסייע לאייבי בגיוס כספים ובשידורים, עד שהסתכסך עימו על רקע אישי. אדמון נטל על עצמו את גיוס הפירסומת שלא עלתה יפה.

השלום. הוא הסתתר מאחורי הגדרות כמו „דיאלוגים״ או „ויכוחים״, לא נתן למעשה לקול השלום להישמע מעל גבי תחנתו, אלא בנושאים מופשטים ומעורפלים שאינם נוגעים לסיכסוך המזרח תיכוני.

תוך זמן קצר הסתבר שהעניין אינו רציני, שתחנת השלום של אייבי נתן נותנת אפשרות אפילו לחסידי ארץ־ישראל־השלימה, לאנשי הרב כהנא ולתומכי הסי־פוח להזדהות עימה, ולהתפאר בכך כאילו גם הם תומכים ב„שלום״. זו היתה סתימת הגולל האידיאולוגית על האוניה.

המישור השני שהעלה את ספינת השלום על שירטון היה מישור היחסים האישיים. אייבי נתן, איש הרעים, פתוח הלב, החב־רותי והמארח לדוגמא, פשוט הצליח תוך תקופה קצרה לקלקל את כל היחסים שהיו לו עם חברין, ידידיו ואלה שרצו לסייע לו במפעלו ולעזור לו.

אפשר היה להבין מה גרם לכך. במשך שש שנים תמימות לחם אייבי כדי להשיט את האוניה לארץ ולהתחיל בשידורים. הוא עשה זאת לבדו, מבלי שאיש יעזור לו, מבלי שאיש יאמין כי יצליח להגשים את חלומו. כאשר התגשם החלום, רצה אייבי — ובצדק — לשמור אותו לעצמו. הוא לא רצה שאחרים יתחלקו עימו בהצ־לחתו. משום כך חשש מפני כל עזרה, אפילו הוצעה לו בתום לב. דחה אותה או חשד במניעים המסתתרים מאחוריה.

תוך זמן קצר השתכר בשיכרון של אדם

אולם הועידות

שבבטן אוניית השלום, מרוהט בכורסאות מרופדות, נועד להפגיש יהודים וערבים ממדינות ערב לדיוני שלום. אבל מלבד מיפגש של נערים יהודים וערבים ממזרח ירושלים, נותר האולם ריק אחרי חודשיים של שידורים הפכה קול השלום לתחנה המשדרת מנגינות פופ בעיקר.

(המשך מעמוד 17)

לשוט על גבי אוניית השלום ולשהות בה בשכר של 100 דולאר לחודש, צריך להיות תמהוני במידה זו או אחרת. אייבי הצליח לאסוף סביבו חבורה מופלאה למדי של מושגעים לרעיון השלום, שלא היה להם כל קשר ישיר לישראל או למזרח התיכון דווקא.

כדי להחזיק צוות כזה בתנאי בדידות במשך תקופה ארוכה, כמו בהסגר, צריך להיות רב־אמן ביחסי אנוש. אייבי לא התגלה ככזה. ההתמודדות המתמדת עם אנשי הצוות התישה את כוחו של אייבי מבחינה פיזית ונפשית.

היחסים בינו לבין עובדי האוניה החלו להידרדר עוד בטרם הגיעה האוניה אל חופי הארץ. אולם אז עוד היו הכל חדורים ברוח התלהבות, שדחקה את המריבות אל מתחת לפני השטח.

ההתפרצויות הראשונות החלו ימים מס־פר לאחר שהספינה הטילה עוגן מול חוף תל־אביב. אחדים מאנשי הצוות, שלא היה להם קשר עם העולם־שעל־החוף משך שבועות ארוכים — היו צמאים לכל ידיעה, לכל טיפת אינפורמציה, לכל מכתב מן הבית, או עתון מן החוץ. הם החלו מרגי־שים כי אייבי משתדל לנתק ולנטרל אותם מן הארוחים שהגיעו לאוניה. הוא לא הניח להם לשוחח עם עתונאים, ועמד על כך שיהיה נוכח בכל ראיון. כאשר שוחח טלפונית עם החוץ, לא הניח לאיש להימצא בחדר הקשר.

„הוא התנהג כמו דיקטטור," אמר אחד מאנשי הצוות שפרש. „הוא היה בכל רגע, בכל מקום והקפיד שאיש לא יעשה דבר מה מתוך יוזמה אישית, אלא על פי הוראתו בלבד. הוא התערב אפילו בעבודתם של אנשים מקצועיים, כמו רב־החובל והקצין הראשון. הוא התיימר לדעת כל דבר, יותר טוב מכל אחד אחר: מכונאות יותר טוב מהמכונאי, ימאות יותר טוב מרב־החובל והגשת תוכניות יותר טוב משדר מקצועי."

ואז החלה העויבה הגדולה. ראשון ירד האמריקאי אד סימיוני, שהיה אחראי על חדר החדשות והטלקס. „עוד תראו כמה ילכו בעקבותי," אמר כשירד לחוף. כעבור ימים אחדים הוא הגיע לקיבוץ מחניים, שם הוא שוהה עד היום.

בעקבותיו ירד הקריין הערבי של ה־תחנה, יצחק („זכי") קלדרון, יהודי יליד מצרים, תושב מרסיי שבצרפת, שהצטרף לאוניה כחשמלאי — אך מצא עצמו כמגיש התוכנית הערבית. אחרי שירד לחוף, מצא זכי עבודה במקצועו כחשמלאי, רכש דירה בבת־ים, והביא את משפחתו מצרפת, כדי להשתקע בארץ.

הבא בתור היה ז'אן מארי, שאביו עומד בראש הקרן למען ספינת השלום בצרפת. ז'אן מארי מצא לו בינתיים ידידים בארץ, והוא מתפרנס מהופעות פזורות כגיטריסט־זמר במועדוני־לילה. אולם מה־לומה כבדה יותר ניחתה על אייבי, כאשר הקצין הראשון שלו, היוגוסלאבי לודוויג פיברניק, עזב אף הוא את הספינה.

לודוויג היה אחד האנשים הרציניים והמוכשרים ביותר בצוות ואפילו כאשר בילה חופשות חוף, הקדיש את רוב זמנו לטיפול בעניני הספינה. אולם הוא לא עמד בלחץ. לדבריו חיבל אייבי במשמעת בקרב אנשי הצוות, והרס עד היסוד את מערכת היחסים החייבת לשרור בין הקצין הראשון באוניה, לבין שאר הימאים.

לבסוף הודיע לאייבי חד־משמעית: „או שאתה משלם לי משכורת מלאה, או שאני יורד. אינני מוכן לעבוד גם ביחס כזה, וגם ללא שכר." אייבי סירב לשלם לו, ולודוויג עזב את האוניה. כיום הוא נמצא בקפריסין ועובד כקצין ראשון על ספינת־טיולים פרטית.

בעוד חברי צוות נוספים מדברים בקול רם על פרישה — כמו איש התחזוקה, האמריקאי רוג'ר בישוף ורב־המלחים, הפיליפיני פיטר ולז — ניצב אייבי השבוע בפני הודעת הפרישה של איש־המקצוע החיוני ביותר בתחנת השידור: מהנדס המשדרים, ההולנדי ביל דאנס. ביל כבר מחפש כיום עבודה בארץ, והוא יעזוב את האוניה סופית בעוד שבועיים.

מנהל אוניה כמו מסעדה

לאור מצב זה, לא קשה להבין מדוע נתון אייבי במצב הפיזי והנפשי אותו תיאר ידידו. מבצעי השלום שלו — כמו מבצע השמדת צעצועי המלחמה, המראתון שנועד לאסוף תרומות, הדיאלוגים — נכ־שלו. קופת הספינה, התרוקנה. אנשי הצוות שלו — פרשו.

הגרוע מכל, קרה השבוע, כאשר גם רב־החובל של הספינה, הצרפתי פרנסואה בונזון, הודיע לאייבי כי איננו מוכן עוד לעבוד ללא תשלום. הוא דרש 1200 דולאר לחודש. אייבי הציע 700. פרנסואה סירב.

לא רק לרב־החובל היו לפתע דרישות כספיות. גם שאר אנשי הצוות והשדרנים החלו לדרוש שכר הוגן עבור עבודתם. הסיבה: היתה להם הרגשה שהאוניה הפ־כה לעסק נושא רווחים, מאז החל אייבי לשדר שידורי פירסומת מעל תחנתו.

אלא שזאת היתה אשליה מרה. למעשה לא הכניסו שידורי הפירסומת לאייבי עד כה אפילו לא אגורה אחת.

בשבועות הראשונים להפעלתה, החלו לזרום תרומות לתחנת השלום. התרומות, שהסתכמו בסכומים של אלפי לירות, הוכ־נסו לחשבון בנק מיוחד שנפתח לצורך זה. אל התרומות נוספו הכספים שנאספו במבצעים מיוחדים. בעזרת כספים אלה, שהסתכמו יחד בסכום של כ־100 אלף ל"י, יכול היה אייבי לנשום לרווחה, לתקן את הקילקולים שהתחוללו באוניה ובמכשיריה, לרכוש סירת מנוע שתקיים קשר קבוע בינו לבין החוף הישראלי.

אולם כאשר החליט אייבי לממן את שידורי השלום שלו בפירסומת, נפסק זרם התרומות. בתחילה נאספו שידורי הפירסומת בצורה פרטיזנית. הפירסומאים העבירו את הסיסמאות המוקלטות שלהם ישירות לאוניה. אולם כאשר היו שידורי התחנה בשיא הפופולאריות שלהם, ופיר־סומאים רבים רצו לרכוש זכיון על שי־

היונה הכבולה

כך רואה אחד מאנשי הצוות לשעבר של ספינת השלום, את מצבה של הספינה כיום: יונת השלום כבולה אל האוניה ומזילה דמעה על גורלה. הציור צוייר בידי ז'אן מארי, שהיה טבח האוניה לפני שירד ממנה בעיקבות סיכסוך עם אייבי נתן.

דורי הפירסומת בתחנה, היה ברור שצריך להקים גוף מיוחד לצורך זה.

על התפקיד התמודדו כמה גופים. מצד אחד היו הצעות של כמה מישרדי פירסום. מצד שני היתה הצעתו של אורי אלוני, עורך שבועון הליהיטים הישראלי להיטון. אלוני, שנרתם לסייע לספינה מאז החלה בשידוריה, ראה את עצמו כמועמד טבעי לעמוד בראש משרד שיטפל בפירסום, תמורת משכורת ועמלה של 15 אחוז. בסכום זה, הבטיח, יממן את הוצאות המשרד והמשכורות של האנשים שיעבדו למענו. אייבי דחה את ההצעה. הוא לא יכול היה לסבול את הרעיון שאנשים יעשו עליו כסף.

„לא איכפת לי להתקשר עם משרד פירסום גדול," אמר אייבי, „שימלא לי 10 דקות פירסום ביום." הוא העלה גם מחיר שידורי הפירסום, דרש 300 ל"י ליחידת פירסום ששודרה בשעות השיא, לעומת כ־200 ל"י שדורש הגל הקל של שידורי ישראל. „אם אנחנו תחנה טובה!" אמר אייבי „ישלמו לנו כל מה שנדרוש."

לבסוף חתם חוזה עם מישרד הפירסום של דוד אדמון, לפיו הבטיח לו המישרד תשלום כולל בסך של 80 אלף ל"י לחודש, תמורת עשר דקות של שידורי פירסומת ליום.

אדמון התחייב לספק חמש דקות של שידורים מלקוחות משרדו, להשיג עוד חמש דקות שידורי פירסומת ממישרדי פירסום אחרים. אייבי היה משוכנע כי כל בעיותיו הכספיות נפתרו וכי כספו מובטח. אלא שעד מהרה הסתבר לו כי טעה. עד היום שולמו לו רק 28 אלף ל"י על חשבון הפירסומת, גם אלה בשטר שעוקל על־ידי אחת החברות שסיפקה לו שירותים.

התעניינות המפרסמים בתחנתו ירדה ו־הוא לא הצליח להשיג יותר מאשר שתיים וחצי דקות של שידורי פירסומת ליום. כך הוחמץ גם הסיכוי לקיים ולהחזיק את ספינת השלום בעזרת שידורי הפירסומת.

„אי אפשר לנהל תחנת רדיו כמו מס־עדה," אמר על אייבי אחד מידידיו, ש־התאכזב מאי נכונותו של אייבי ללמוד ולשמוע לעצות. „אייבי עדיין לא מבין שאוניה ותחנת רדיו אי אפשר לנהל מ־אחורי הדלפק וליתר מאה ועובדי התחנה אי אפשר להתיחס כאל מלצרים במסעדה."

לשלם בשביל התודה

הכישלון האחרון של אייבי היה הכישלון האיכותי של תחנת הרדיו שלו. רבים, שלא התעניינו בצד האידי־אולוגי של התחנה, קיוו לפחות שתהיה זו תחנת פופ טובה. ואומנם, בשבועות הראשונים נדמה היה כי שדרני התחנה, ובראשם טוני סמית הבריטי, יכולים ללמד פרק בהילכות קריינות והגשת תוכניות לכל שדרני תחנות השידור העבריות.

אלא שאשליה זו חלפה גם כן. בגלל חוסר תיכנון וחוסר מקצועיות, איבדה התחנה גם את ייחודה כתחנת פופ.

הסביר אחד המומחים שניסה לסייע ל־אייבי באירגון תחנתו: „לאייבי אין מושג אלמנטרי מה נדרש מתחנת רדיו ואיך צריך לנהל אותה. הוא גם אינו מוכן לש־מוע הצעות משדרנים מקצועיים, כמו מ־השדרן שלו, טוני סמית, שהוא בעל נסיון עצום בתחנות רדיו רשמיות ופיראטיות. קול השלום הפכה לתחנת רדיו שאין לה לוח זמנים, לוח תוכניות, או סדר הגיוני. אם מישהו רוצה לשמוע משהו מסויים, אינו יודע מתי להאזין."

בימים האחרונים הגיע המצב עד לידי כך שאייבי עצמו נאלץ לשבת ליד הפטי־פונים של התחנה, ולהשמיע בעצמו תקלי־טים לקהל המאזינים, כאילו היה דיסק ג'וקי.

כל הטעויות של אייבי נעשו מתוך כוו־נות טובות ומתוך אמונה אדירה במיפעלו. אייבי, שהקדיש שש שנים מחייו כדי ש־חלום האוניה יתפוך למציאות, שמר עליה מכל מישמר, ראה בה את מיפעל חייו. הוא ציפה שגם אחרים יתיחסו כך אל ספינת השלום שלו. הוא ראה את עצמו כמי שרשאי לתבוע מאנשים, לפקד עליהם ולצוות עליהם, וזאת מבלי להתחשב ב־עובדה שהם בסך הכל מתנדבים, המונ־עים על־ידי רגשות ואידיאלים.

כתוצאה מכך קילקל אייבי את השורה. למאזיניו, למשל, נהג להסביר בטון אבהי כמה חשוב לומר תודה לכל מי שעוזר. אולם הוא אישית נהג בצורה הפוכה. הוא חשב שכל מה שעושים עבורו מגיע לו כדבר מובן מאליו — שכן אינו פועל עבור עצמו אלא עבור רעיון נאצל.

כאשר ביקשו ממנו להודות מעל גלי האתר לאנשים פרטיים או למפעלים שתר־מו לספינה מתוצרתם היה אייבי משיב: „שישלמו בשביל זה. אם אני אומר להם תודה במשך 30 שניות — שישלמו 200 לירות. זה פירסומת בשבילם."

מרוב התלהבות שריפה

שבוע, כשנפסקו שידורי התחנה והחלו נפוצות הידיעות על הפסקת השידורים הכללית, ניסה אייבי לטעון כאילו מעולם לא היו פני הדברים טובים יותר וכי הכל כתיקונו על גבי האוניה ובתחנת הרדיו שלה.

לרוע המזל, לא היתה המציאות כה ורו־דה. הספינה עצמה, שבמשך שישה שבו־עות צפה על פני המים ללא מנועים, כמו גיבית גדולה, תוקנה אומנם. אך הקילקו־לים התמידיים במנועה ומכשיריה, תוב־עים כסף רב לאחזקתה השוטפת. מקורות המימון התרוקנו. גם המקורות האנושיים של האוניה הולכים ומתדלדלים.

למרות שאייבי חידש את שידורי האו־ניה ואפילו אם יחליף את ציוותה וית־חיל את שידוריה מחדש אחרי תיכנון, שוב לא תהיה תחנת השלום שלו מה שיכלה להיות.

אייבי עצמו שרף את הרעיון המקסים שלו ברוב התלהבותו.

במדינה

העם

המישטר נגד בן־התפנוקים שלו

כתב־האישום נגד מוטי פרידמן מזכיר: המאבק בשחיתות טרם הסתיים!

השם „מוטי פרידמן" הפך בשנתיים האחרונות משמו של אדם פרטי למושג

מוטי פרידמן
סמל המישטר

העומד בזכות עצמו. האיש מאחורי השם אינו אלא צבר יליד ראש־פינה, איש חברה נעים הליכות, משכיל ונמרץ, שבערמומיותו ובכושר העיסקי שלו הצליח להפוך בכו־חות עצמו למולטי־מיליונר.

אבל מוטי פרידמן, המושג, הוא הרבה יותר מזה. הוא מסמל את כל הפסול בחברה הישראלית: את הביצועיזם חסר המוסר; את התעשרות המעטים על חשבון העם; את הציניות לגבי ערכים; את עומק השחי־תות והניוון לתוכו שקע המישטר הישראלי.

השבוע, כאשר הגישה המדינה כתב־אישום נגד מוטי פרידמן האיש, האשימה אותו בהעלמת הכנסות בשיעור של 2 מיל־יון ל"י במירמה ובנסיבות מחמירות. האשימה המדינה בעקיפין לא רק את מוטי פרידמן, אלא את המישטר במדינה, שאיפ־שר לאנשים כמו מוטי פרידמן לפעול בחסותו, ולהתעשר. כדי להתנער מהתדמית המושחתת ניסה המישטר לאמץ לעצמו תדמית של לוחם בשחיתות בעצמו. אנשי המישטר לא עשו זאת ברצון. הם נאלצו לעשות בעל כורחם, נגד רצונם ולמרות התנגדותם הנמרצת.

הכשר רשמי. מוטי פרידמן היה מנכ"ל נתיבי נפט — חברת הנפט הממ־שלתית שהוקמה כדי לנצל את הנפט המצרי בסיני. בדיוק לפני שנתיים, באוגוסט 1971, היה זה העולם הזה שהשך לראשונה את פרשיות השחיתות בחברה שתחת ניהולו (העולם הזה 1771), היפנה כלפיו אישית אצבע מאשימה כמי שאחראי ל־שורה ארוכה של מחדלים, ביזבוזים, מעי־לות ועבירות אחרות, שאירעו תחת הנהלתו.*

הסערה הציבורית שהתעוררה בעקבות הפירסומים הביאה להקמתה של ועדת ויתקון, שמסקנותיה הסעירו את הציבור עוד יותר מאשר המעשים שחשפה — משום שניסתה להעניק להם גושפנקא של הכשר רשמי. בין השאר נחשפו באותה ועדה עיסקותיו הפרטיות המפוקפקות של מוטי פרידמן, שלא ידע להפריד בין רכוש הציבור לרכושו שלו, הסך למיליונר על חשבון הציבור בחסות המישטר, שהעלים עין מכל מעשיו.

כאשר הוגש השבוע כתב־האישום נגד בן התפנוקים של המימסד, היתה זו הוכחה שהמלחמה בשחיתות משתלמת, ומאבק עיקבי וחסר פניות נגד המושחתים ייאלץ לבסוף גם את אפוטרופסיהם לפעול נגדם.

* למרות הפירסום הראשוני בהעולם הזה, ממשיכים **דבר** וכתבו יונה שימשי, לטעון כאילו הפרשה נחשפה לראשונה מעל דפי **דבר** — דבר שאינו אלא שקר מוחלט ונסיון להתקשט בנוצות אחרים.

היה צורך בהגשת כתב־אישום זה רק כדי להזכיר לציבור כי המלחמה בשחיתות נותרה עדיין אחת הזירות העיקריות של המאבק על דמות החברה הישראלית.

למוטי פרידמן האיש לא היה צורך לדאוג. המיליונר העליז הוא עתה נציגו של הברון רוטשילד בשותפות עם הקונצרן ההסתדרותי כור.

הסתדרות

עוד

ניצחון כזה...

בית המשפט קיבל את כל נימוקיה של מר"י ודחה את בקשתה

„אתם פושעים," צווח אהרון הראל, חבר הוועדה המרכזת וראש מחלקת־האירגון בהסתדרות. כשהוא מסתער על ע"ד אברהם אורן, נציג סיעת מר"י וחזית־השמאל בוועדת הבחירות המרכזית. „אנחנו נחסל אותכם. החלטנו היום בוועדה המרכזת לחסל אותכם. אנחנו כבר נראה לכם."

לעיתונות, לרדיו ולטלוויזיה נמסרה ידיעה מנוסחת בקפידה רבה קצת יותר. נאמר בה כי הוועדה המרכזת של ההסתדרות דנה בפסק־דינו של השופט המחוזי שלמה אשר, שדחה את בקשת הסיעה להפריד את הבחירות לוועידת ההסתדרות ומועצות הפועלים. (הקרב על הבחירות שאינן קיימות, „העולם הזה" 1877).

בעקבות כך, המשיכה ההודעה ההסתדרותית, החליטה הוועדה המרכזת לקיים את הבחירות לוועידת ההסתדרות ומועצת הפועלים ביחד, תוך שימוש במעטפה אחת ובפתק הצבעה אחד לשני הגופים.

פצצה נוספת. היה זה השיא השבועי של ההודעות הכוזבות שהומטרו בזו אחר זו מבניין הוועד־הפועל, במשך עשרת הימים האחרונים.

דובר ההסתדרות שמואל סולר, בעזרתו החיננית והיעילה, לא נח ולא שקט, בתקופה בטרם ניתן פסק־הדין, כשראה כי כתבי־העיתונות והרדיו אינם מושפעים מקריאותיו הטלפוניות ומנסיונותיו להשפיע עליהם בדברי־חלקות ובאיומים, הטיל פצצה נוספת למערכה: יצחק בן־אהרון הורה לאפרים ריינר, יושב־ראש ועדת הבחירות המרכזית, לערוך ישיבת מליאה דחופה, לעיני נציגי אמצעי־התיקשורת, להסביר בה כי הבחירות להסתדרות לא יתקיימו — אם יחליט השופט אשר להפריד את ההצבעה בהן.

24 שעות אחרי־כן, קיבל השופט אשר את חוות־דעת ריינר, דחה בקשת הסיעה בטענה כי קבלתה תחייב דחיית הבחירות.

היה זה אחרי שקיבל את כל טענותיה הציבוריות והמשפטיות של הסיעה.

כניעה. חברי הוועדה־המרכזת של ההסתדרות לא קראו כלל את פסק־הדין של השופט, כאשר נכנעו לאיומי מזכיר ההסתדרות, בישיבה השבועית ביום א'.

חבר הוועדה מסיעת הליבראלים־העצמאיים הילל זיידל ניסה לטעון כי תחילה יש לקבל את פסק־הדין לעיון, ורק אחרי כן להחליט. בן־אהרון רתח, צעק, צווח, צרח ואיים כי יתפטר.

הוועדה נכנעה, החליטה לקיים את הבחירות חרף הערותיו הקטלניות ובי־קורתו התקיפה של השופט.

העתקי פסק־הדין חולקו לחברי הוועדה ביום שני בבוקר, 24 שעות אחרי קבלת ההחלטה המבישה.

רשימות מזוייפות. „הגעתי למסקנה שחוקת הבחירות היחסית מחייבת בחירות נפרדות לוועידה הכללית של ההסתדרות ומועצות הפועלים," כתב השופט המחוזי שלמה אשר בפסק־דינו זה. „אוכל להוסיף שהדבר בא כדי לשמור על אחד היסודות הגדולים של הדמוקראטיה כפי שאנו מבינים אותה, והוא בחירה חופשית..."

בן־אהרון וחבריו למערך, הבינו אחרת לגמרי את הדמוקרטיה. כשנודע כי השופט קיבל את טענותיה של הסיעה — שיוצגה בבית־המשפט ע"י עורך־הדין אמנון זכרוני — ציווה מזכיר ההסתדרות על פתיחת מסע־עונשין. מזכירי מועצות הפועלים באילת, כפר־ירוחם, תל־אביב, חיפה וירושלים, קיבלו הוראות מפורשות מראש מחלקת־האירגון, הראל, לנסות ולפסול את הרשימות. „בידקו כל חתימה," צווה הראל בטלפון באוזניהם של חברי ועדות הבחי־רות המופתעים, „תוכיחו שהרשימות מזויפות. אנחנו נראה להם!"

איומים. מזכיר מועצת פועלי כפר־ירוחם הצליח אכן להראות להם. בסופו של יום עבודה מאומץ הצליח המזכיר החרוץ, שביצע את הוראות בן־אהרון והראל, להחתים שניים מתוך שלושת המועמדים של הרשימה על מכתבי־הסתל־קות ממנה. „מה יכולנו לעשות," אמרו השניים לראש הרשימה, ישעיהו שולץ — פועל העובד איתם במפעל־הבקבוקים ה־מקומי של טמפו, „אמרו לנו שיפטרו אותנו לפני הבחירות אם לא נבטל החתימה."

גם בחיפה היו עסקני המערך ממושמעים כרגיל. ואילו בהסתדרות החקלאית, קיבל על עצמו את שליחות המצווה דווקא נציג רשימת מק"י־מוקד, שמואל ליטבאק. מזכיר מק"י במחוז תל־אביב פנה לוועדת הבחירות המרכזית, ביקש לפסול את רשימת מר"י וחזית־השמאל לוועידה החקלאית.

הגיון והגינות. „הן ההגיון והן ההגי־נות הציבורית מחייבים לאפשר הצבעה נפרדת כזו, כדי שכל בוחר יוכל להביע את רצונו האמיתי והבלתי כבול," כתב השופט אשר בפסק־דינו.

תירגום מיידי של הגינות ציבורית סיפק הוועד־הפועל של הקיבוץ־הארצי־השומר הצעיר: אחרי ששיחות אישיות של מזכיר הקיבוץ־הארצי שמעון אבידן עם ראשי מר"י וחזית־השמאל בקיבוצים לא הועילו, פירסם הוועד־הפועל של הקיבוץ שורה של תקנות ואיסורים, לפיהם נאסר על חברי הקיבוץ להזמין לבתיהם נציגי מפל־גות שלא מהמערך, אסור להם לחלק חומר־הסברה בקיבוץ, ונאסר על ועדות־התרבות והוועדות הפוליטיות להזמין מרצים ומס־בירים שלא מהמערך ללא אישור מזכירות הקיבוץ.

גיריש. כך למשל בוטלה הרצאתו של חבר הוועד־הפועל אלכס מסיס בקיבוץ דביר, אליו הוזמנו גם חברי הקיבוצים שובל, בית־קמה ולהב — אחרי שנתקבלה על כך הוראה טלפונית משמעון אבידן.

לחברי קיבוצים רבים נאמר במפורש, כי אם הם רוצים לזכות באישור לשליחות בחו"ל, או ללימודים בעיר בעזרת מיכסת השליחים לתנועה החינוכית — עליהם להסתייג בגלוי ולבטל חתימתם ברשימת הסיעה.

מאיר יערי, יעקב חזן, אהרון אפרת ומנהיגים אחרים של הקיבוץ איימו בגלוי בגירוש הסרבנים מבתיהם.

מסע עונשין. בשבועיים שנותרו עד ליום הבחירות להסתדרות, אם תתקיימנה בפתק־הצבעה אחד (עירעור הסיעה על פסק־דינו של אשר תלוי ועומד עתה בפני בית־המשפט העליון) — צפויים עוד התח־זקותו והתגברותו של מסע־הנקמות, ה־עונשין והסירור נגד מתנגדי המערך: בסקר דעת־קהל שנערך על־ידי ההסתד־רות, הוברר השבוע שרק 27 אחוז מבעלי זכות הבחירה יודעים כי הבחירות מתקיי־מות בעוד שבועיים.

ראשי המערך יודעים כי הימנעות המונית זו תגביר את סיכויי האופוזיציה התקיפה, והם עושים עתה כל שביכולתם — תוך ציפצוף ארוך על הדמוקרטיה, ההגינות הציבורית, בתי־המשפט והציבור.

פנתרים שמש, בן־נון, סעיד, אברג'יל וגוהר במסיבה
מפולגי כל הפלגים — התפלגו

מפלגות

„דמי בראשכם!"

הפילוג האחרון בין הפנתרים חל במהלך מסיבת־העיתונאים — שניעדה לכשר על הפילוג שלפניו

„נאלצנו לפרק את האיחוד עם תנועת דמוקרטים־ישראליים של שלום כהן בגלל כמה סיבות: הוא ניסה להפוך את תנועת הפנתרים למטה־בחירות, למען שלום כהן לכנסת", דרש אולטימטיבית להציב עצמו במקום הראשון ברשימה לכנסת. הוא התנגד לאירגון מוכירות והנהלה אפקטי־ביים. היתה אמנם מזכירות פורמלית, אך היא לא כונסה במשך חודשים, ולמעשה היתה לשלום כהן שליטה מוחלטת על כל מה שנעשה באירגון.

„שלום כהן לא היה קשור במשך 25 שנה במאבקנו העיקרי — בעוני ובפער החברתי. למרות שתרם להרחבת האירגון ולהקמת סניפים, לא הסתדרנו איתו."

דמי בראשכם. בדברים אלה של יגאל בן־נון, ממנהיגי פנתרי תל־אביב, התפלגו בשבוע שעבר הפנתרים השחורים מתנועת דמוקרטים־ישראלים — עוד לפני הבחירות שלמענן התאחדו במקום הראשון.

אלא שהיתה זו התפלגות מסובכת למדי. קשה היה השבוע לגלות מי התפלג ממי, ואף יותר מכך — מי הם בעצם הפנתרים.

בין עורכי מסיבת־העיתונאים, שהודיעה על הפילוג, ישב גם אדי מלכה — שהיה בעד אי־פילוג. מלכה קרא לאיחוד הפנת־רים עם אירגון התהילה שהקים ד"ר אבנר שאקי ותנועת עודד של סטודנטים מבר־אילן. היה גם מוכן להמשיך שיתוף־הפעולה עם שלום כהן. „אם אין איחוד אנחנו נמשיך לזרוק בוץ אחד על השני," אמר. „הצרה היא שאנחנו, עדות המזרח, תמיד במבוכה ומבולבלים, וגורמים מסויימים שמבקשים להנציח את המצב ייהנו מכך. אמרתי לאהרון ידלין: אם לא יהיה אחרי הבחירות לפחות חבר־כנסת ספרדי אמיתי אחד — אני מקריב את חיי, ודמי ב־ראשכם.'"

המשק

תירוצים במקום לחם

בעיקבות הקפאת המחירים נעלמו מיצרכים רבים מהשוק

„כבר שבועיים שאינני משיגה חלב מעוקר, גבינה כחושה, או רוזן. מספרים לי שהמכונה בבית־החרושת נשברה."

שרה גביש (28), עקרת־בית תל־אביבית, אם לשניים, הסתובבה מאוכזבת בין מדפים ריקים בסופרמרקט של אגודת־הצרכנים ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. שוב תחזור הביתה בלי חלק ממיצרכי המזון שרצתה.

לא לייצר. לא רק היא. קונה אחרת התלוננה כי לא יכלה לקנות, אותו בוקר, בקבוקי חלב של טנא או טרא.

ולא רק שם: בצרכנייה של אגודת הצרכנים ברחוב ריינס פינת קק"ל, ב־במכולת ברחוב שפינוזה 3, כמו במקו־מות אחרים ברחבי העיר — חסרו מיצרכי־מזון. בין היתר: ליפתנים של מרבית היצרנים — עסיס, גליל, ויטה, פרדס, יכין.

חכמי הכלכלה הישראלים, שהחליטו על הקפאת המחירים, שכחו שמחוץ למשרדיהם הנוחים וסיפריותיהם המלומדות קיים ב־חוץ משק חי ותוסס, בו פועלים בני־אדם לא לפי צווים ממשלתיים, שאינם עומדים במיבחן המציאות — אלא בהתאם לחוקי הביקוש וההיצע.

התוצאה, כפי שכל עקרת־בית חשה על בשרה, מאז החלה הקפאת המחירים — וכפי שכל עקרת־בית יכולה היתה לנבא לאותם חכמי הכלכלה: מדפי חנויות־המכולת, הצרכניות, הסופרמרקטים — התרוקנו. יצרן הנאלץ, בכוח צווים ממשל־תיים, לייצר בהפסד — מעדיף שלא לייצר ולא למכור. פשוט ביותר.

אין רזרבה. הגיב שמואל גל, מנהל המכירות של טנא: „יש לנו רק שתי מחל־בות. אחת מהן, במחלבת טרא שברח' גיבורי־ישראל, חלה תקלה במיגדל העיקור. אין מיתקן רזרבי, ובמקביל חסרות ידיים עובדות. זהו מקור הפיגור בייצור.

ממלא־מקום מנהל המכירות של יכין הכחיש שקיימת האטה באספקת ליפתני מישמיש ותרכיז שזיפים. אולם הוא לא היה מוכן להתייחס לליפתנים מסוגים אחרים.

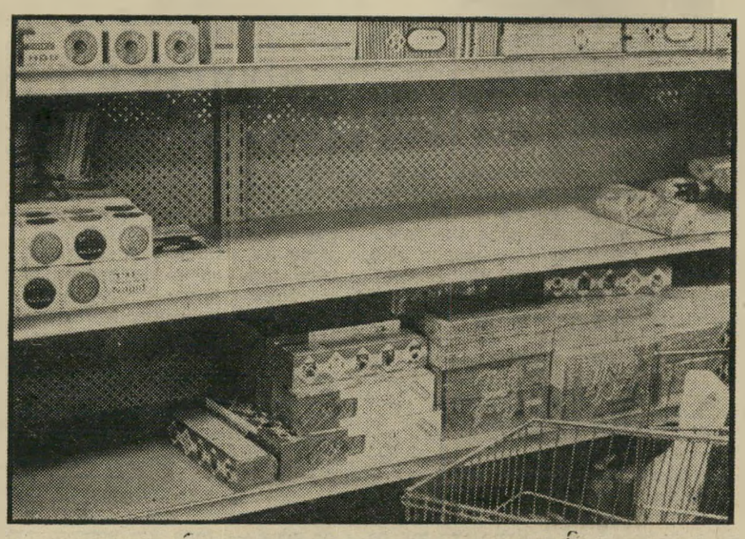
לעומת זאת הודה שייצור מלפפונים חמוצים הופסק כליל, „משום שהיתה בעייה עם ייצור התוויות להדבקה על הקופסאות."

תקלה טכנית. בסופרסל הרמת־גני ברח' ביאליק, ליד קולנוע הדר התאוננה גאולה הנדלסמן (50), על שאינה מצליחה לאתר בקבוק קוקה קולה משפחתי. היא היתה אחת מרבות.

הגיב השבוע יהושע זמיר, מנהל־המכירות של קוקה קולה: „להאטה בשיווק הבקבו־קים הגדולים אין שום קשר להקפאה במחירים. היתה אצלנו תקלה במכונות־הייצור, שנמשכת זה השבוע השלישי, ואשר תתוקן בערך בעוד שבועיים."

הממשלה אשמה. מוצר אחר שנעלם מהשוק הוא אורז. עדה פז, מנהלת־המכירות של מפעל שפע־און הרחובותי, אינה מכחי־שה זאת, תולה את האשמה בממשלה: „בגלל השינוי המהיר במחירי האורז ב־עולם, עד שאנו מקבלים את האורז ומוכרים את המלאי — השיווק כבר נעשה בלתי־כדאי. הממשלה אינה מאשרת לנו העלאת מחירים, וטבעי הוא שלא נוכל לעבוד במצב כזה. מחירו של טון אורז ארוז בשוק העולמי היה בספטמבר אשתקד 145 דולר.

(המשך בעמוד 23)

איצטבאות ריקות בסופרמרקט
תוצאות, לא תירוצים

מיליונרים

לובשי הגופיות

להקת **האבנים המתגלגלות** בהנהגתו של מייק ג'אגר לא הסתפקה ביציאה גופיות למעריציה. היא עומדת לייצר בירה ויין שינציחו את שמה בעולם התעשיה, לגרוף עוד מיליונים.

מ שצפה ביום הרביעי האחרון ב־שבועון קלעים בטלוויזיה, זכה לר־אות צעיר סימפטי, שיהיה בקרוב בן 23, שר ומתנועע על הבמה, בעוד נערות בריטיות הגונות ותמימות למראה נכנסות לאקסטזה, צורחות במלוא גרונן והופכות לחיית־טרף בנסיונן בהשגת מזכרת קט־נה מהאליל הנערץ.

הצעיר היה דויד קאסידי — גיבורה של סידרת טלוויזיה פופולרית (משפחת פרטרידג') כוכב תקליטים, וסמל מיני ואלוהי למיליוני נערות בנות 7 עד 16.

אך מעל לכל, הוא היה מפעל. מפעל בעל מחזור של מיליוני דולרים לשנה, חלק בלתי נפרד מתעשיה שהשיגה היום בהיקפה את הקולנוע, התיאטרון והטל־ויזיה.

אלביס הזקן

ע יתון כיכרי אמריקאי עשה חשבון וגילה שמדי שנה יש לפחות 50 כוכ־בי זמר המשתכרים 3 עד 6 פעמים יותר ממנהל ג'נרל מוטורס, האיש בעל המש־כורת הגבוהה ביותר בארצות־הברית — המשתכר קרוב למיליון בשנה.

סרט לכמה זקנים כמו אנדי ויליאמס או ג'וני קאש, הגיל הממוצע של המיל־יונרים החדשים הוא הרבה פחות מ־30.

זה מתחיל מג'וני אוסמונד, הצעיר ב־חבורת האחים הלהיטנים, שהוא בן 9 בל־בד, ונגמר במלך מלכי הרוק, אלביס פרסלי הישיש בן ה־38.

זה דורש כמובן הסבר — וכל מי שיש לו יד ורגל בעסקי הבידור באמריקה מוכן לספק לפחות תריסר כאלה.

יש האומרים, ובצדק, שעליית רמת־החיים בכלל נתנה בידי הנוער אמצעים כספיים להעריץ את אליליהם הלכה ל־מעשה. פראנק סינטרה בזמנו עורר התי־להבות והיסטריה לא פחות — אולם רק במאמצים גדולים מאוד יכול היה להגיע למיליון תקליטים. היום, מיליון תקליטים הם עניין שבהישגיד. ויש אמנים, כמו קארול קינג, פול סיימון, אליס קופר ר־אחרים, שכל אחד מארוכי־הנגן שלהם מגיע למיליון טפסים ויותר.

בחוזה שנחתם לפני זמן לא רב, הב־טיחה חברת תקליטים לסליי ולמשפחת סטן, מיליון דולר על כל ארוך־נגן וסכו־מים כאלה אין מבטיחים מראש — אלא למי שיכול לממש להיטים לכסף, והוכיח זאת כבר הלכה למעשה.

כוכב נולד

א מנם זא כך מי שמזמר הוא מייד מיליונר. הפקת תקליט ארוך־נגן ב־איכות משביעת־רצון עולה היום באמרי־קה כ־20 אלף דולר. חברות התקליטים, שבוודאי אין להן כל כוונות סילנטרו־פיות, נוהגות לחייב את המבצע בכל ההוצאות. אם התקליט אינו נמכר — הוא חייב להחזיר את כל הסכום, מכיסו.

כדי לכסות את ההוצאות מן האחוזים שמגיעים לו, הוא חייב למכור קרוב ל־100 אלף תקליטים. אולם מכאן והלאה, הכל רווח. וכאשר הוא מוכר מיליון טפ־סים, הרווח שלו מגיע לרבע מיליון דולר.

החלום האמריקאי

אליס קו
שבו כוב

מעריציו. הוא מגלם את האידיאל האמריקאי

אלילים על עצים

אחד האמצעים לעמוד בפני הקהל הטורף — הם הסמים, שכבר חיסלו כמה אלילים מצליחים. קית ריצ'רד, מן **האבנים המתגלגלות**, רובץ בצד שותפתו למסעות, השחקנית הגרמניה אניטה פאלנברג, שנעצרה ונשפטה יחד איתו כבר כמה פעמים בעוון שימוש בסמים.

מיליונר בן 9

ג'ימי אוסמונד, הבן
צעיר של משפחת או
מונד, שמופיעה שנים בתוכניות הטלוויזיה האמריקאי

לא ילדה

הזמר דויד קאסידי — עשה מיליוני דולרים מהופעות, מגומי־לעיסה וגופיות.

20 בני

אלילי הפופ

הפכו

לאילי תעשייה

המרוויחים מליונים

— מחזיק בידו תינוק המאופר באיפור המזויע הזמר בן ה־24 והנראה מעבר ל־30 את המוני צחי: „אני רוצה הרבה כסף," הוא אומר.

לועסות המסטיק המעריצות בנות השפש־עשרה שזעקות־ההיסטריה שלהן משחררות אותן מתיסכולים דתיים ומיניים. הן אוספות תמונות, חתימות, תלתלים וכל מזכרת שניתן לתלוש מאלילן הנערץ, מסכנות לא פעם את חייו בהתנפלויות־החיבה שלהן. בתמורה, הן הופכות אותו למיליונר.

מגבים למשקפיים אלטון ג'ון, שההערצה לדמותו שיגעה אותו עצמו, מרכיב מגבים למשקפיו הכהים, מציב מקלטי־רדיו וטלוויזיה אפילו בחדרי־הנוחיות בביתו, לבל יחמיץ אף שידור משידוריו הרבים המשודרים במקביל בכל תחנות־השידור, על המסך הקטן ועל גלי־האתר.

סביבו, ולכל היועצים והעוזרים. אבל בסופו של דבר — הוא עדיין נשאר עם מליון בכיס. וזה בחור שלדברי אמרגנו היה מתהלך לפני שנתיים יחף — לא בגלל האופנה, אלא בגלל חור בתקציב.

ואיפה ההוספעות? בשלושה ימים, הר־וויח אלביס פרסלי במדיסון־סקוור גרדן 400 אלף דולר. לא רע בשביל כוכב מזדקן.

מנפץ הגיטרות

איר לשכוח את תעשיות־הלוואי: דויד קאסידי עשה הון ממכירת גו־פיות עם תמונתו, גומי־לעיסה הנושא את שמו, „תיקי אהבה" המכילים את דיוקניו.

אליס קופר, כוכב הרוק המנפץ גיטרות על הבמה, מולק ראשי אפרוחים, מתפתל, עם נחש חי, וצובע את פניו בכל שלל צבעי־הקשת עד שקשה לקבוע אם הוא גבר או אשה — מוכר עכשיו תמרוקים לגברים.

ואילו האבנים המתגלגלות מתכוננים ל־שווק בירה ויין הנושאים את שמם. לכל זה, יש רק פירוש אחד: כסף, כסף, כסף.

לפני זמן לא רב נהנו עדיין לראות באליזבט טיילור וריצ'ארד ברטון את הזוג העשיר ביותר בעולם הבידור. היום ניראה שג'יימס טיילור ורעייתו, הזמרת קארלי סיימון, עולים בהכנסותיהם על אנטוניוס וקליאופטרה לשעבר בלפחות מליון דולר. ריצ'ארד וקארן קרפנטר, האח והאחות שהחזירו נוסטלגיה למיצ־עדים (שוב כאתמול), סופרים בקביעות מליון דולרים מכל תקליט, ונהנים מ־

לא אשה האליל דויד בואי נולד בריטי וזכר, אך עשה את המליונים שלו כשהוא מופיע בבגדי אשה, בתסרוקת ובאיפור נשיים, ועונד עגילים. אפילו אם זה מגעיל — ישנם לקוחות המוכנים לשלם הרבה תמורת התחפושת.

עצם העובדה ש„השגנו כל מה שרצינו."

המורד העשיר

לש לעניין גם צד שני כמובן: מה קורה כאשר כל הצעירים הללו, ש־אולי אינם זמרים גדולים — אבל ודאי שאינם אנשי־עסקים גדולים — מתפלשים לפתע בכל־כך הרבה מליונים?

אם יש להם מזל, האמרגן שלהם הוא חזק מספיק, או ההורים שלהם תקיפים מספיק, כדי לארגן להם את האוצרות כך שלא ייעלמו למחרת היום.

ניל יאנג למשל הוא אמנם איש־המחאה, אבל כספו מחולק היטב במניות המבטי־חות לו הכנסה כבדה לכל חייו. בין נכ־סיו השונים — חווה ענקית בקליפורניה. כמה טוב לשיר נגד המימסד בתנאים כאלה.

ריצ'ארד וקארן קרפנטר עדיין חיים עם הוריהם, המנהלים להם את העסקים.

אחרים מחזיקים מעמד פחות טוב. אולי העלייה הפתאומית לפיסגה — יחד עם חוסר הביטחון העצמי וחוסר הוודאות עד מתי ההצלחה — הסיחרור מכל הכסף הזה — בילבלו את חושיהם של המיליו־נרים.

ג'ניס ג'ופלין, ג'ימי הנדריקס, ג'ים מו־ריסון — כולם מתו עקב שימוש מופרז בסמים. אלטון ג'ון מרכיב מגבים למש־קפיו, מצוי מקלטי טלוויזיה בכל פינות דירתו, כך שלא יחמיץ שום דבר גם כשהוא הולך לעשות את צרכיו.

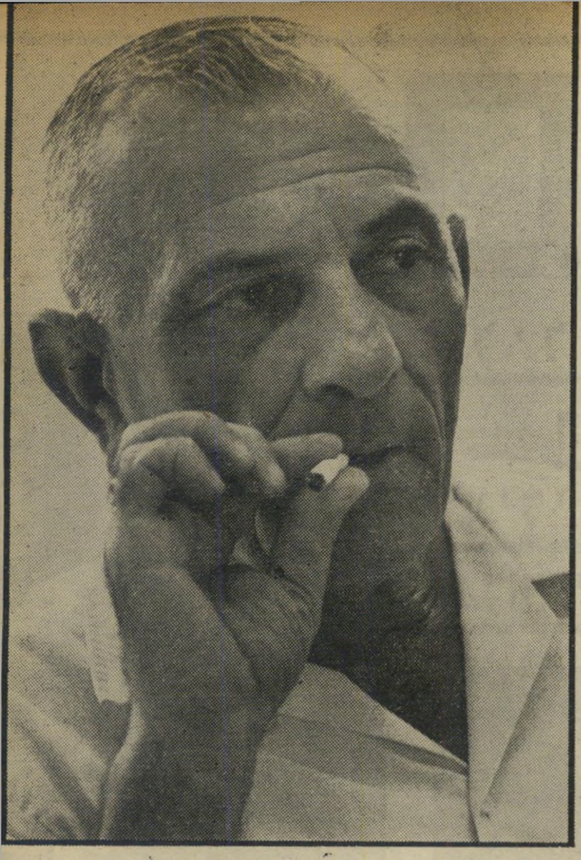
סליי המיליונר קנה מג'ון פיליפס את אחת הווילות המפוארות בהוליבוד (פי־ליפס עצמו, מנהיג האבות והאמהות, נאלץ למכור את הבית, שקנה בשיא הצלחתו, פשוט מפני שהפסיק למכור תקליטים) — רק כדי שייתפס זמן קצר לאחר מכן על־ידי המישטרה בעוון שימוש וסחר בסמים מסו־כנים.

חסרי כישרון וחסרי השכלה

אף־על־פי־כן, מיליוני צעירים ו־צעירות בעולם חולמים להיות כמו סליי, כמו ג'אגיס, כמו ג'ים. זה נראה להם ממשי יותר מכל קאריירה אחרת. מג־הל חברת תקליטים מכובדת באמריקה, ש־עשתה הרבה מאוד כסף מפופ, הגדיר פעם את המוצר שהוא מוכר כ„מוסיקה של חסרי־כישרון, המיועדת לחסרי־השכלה. אין כל פער בין המבצע לקהל. וההתלה־בות נובעת מעצם המחשבה שכל נער ונערה יכולים לומר לעצמם: ‚אם הבר־נש הזה על הבימה יכול לעשות זאת, אז גם אני יכול.'"

יש בזה כמובן משהו. אליס קופר הס־תובב עם חבורתו במשך שנתיים וחצי, ואיש לא רצה לראותו. הוא ערך בחילה, ושוב ערך בחילה, עד שהבחילה הפכה לאופנה. עכשיו הוא מיליונר. „הרעיון היה מהתחלה להגיע למיליון הראשון," הוא מסביר בגילוי־לב. „אחרת מדוע צריך ה־ייתי לסבול כל כך הרבה זמן? הביטו בי, אני בן 24, ונראה בן 30."

והוא מסכם: „אני הזמר האמריקאי מ־כולם, משום שיש לי אידיאלים אמרי־קאיים. אני רוצה כסף."

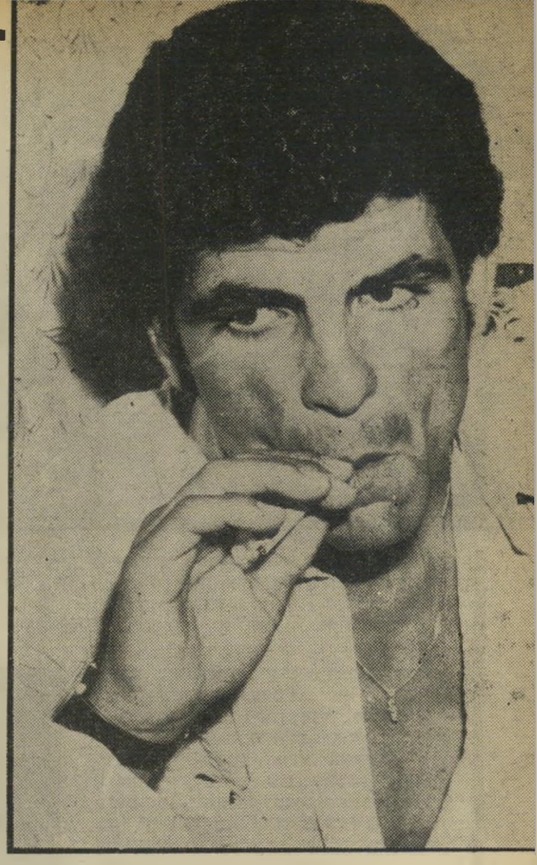
סגן־צ׳ ראובן מינקובסקי

מוצח על

מירדף עולמי

אחרי היהלומן הישראלי המסתורי שהבריח לחו״ל את שלל שוד הענק שנחשף בעיקבות חטיפת בנו של

אמיל אלבו

יהלום לכל סבל

ה שעה היתה שמונה בערב, ביום ה־18 לאפריל, כאשר מטוס בי.אי.איי. הגיע מלונדון ללוד בטיסה 484. החל פורק את נוסעיו ומיטענו.

מיטען הדואר שהיה בו הועבר על־ידי סבלים לסניף־הדואר של הנמל. אולם מאחר שהסניף היה כבר סגור, בשעה זו, הושארו החבילות בחוץ, ליד הקיר, יחד עם משלוחי־דואר ממטוסים אחרים שהגיעו באותו ערב.

מאוחר יותר, בשעה בלתי ידועה, קרב אלמוני אל ערימות דברי־הדואר, חיטט בין החבילות, שהיו מונחות ללא שמירה, שלף מבין הערימה קופסת קרטון פשוטה, ונעלם לתוך הלילה.

כך, בשיא הפשטות, בוצעה אחת הגניבות הגדולות ביותר במדינת ישראל: באותה קופסת־קרטון היו יהלומים בשווי 2.4 מיליון ל״י.

בימים אלה, ארבעה חודשים לאחר הגניבה, הביאה המישטרה את החשודים בביצוע המעשה בפני בית־המשפט. אולם היהלומים עצמם עדיין לא נמצאו, ובינתיים אין כל תקווה למוצאם.

למען האמת, גם החשודים לא היו נתפסים, והגניבה היתה נשארת עד היום תעלומה מושלמת — לולא אירע, זמן קצר לאחר הגניבה הגדולה, פשע נוסף, חמור אף יותר: חטיפת ילד.

הילד היה זאק בן השמונה, בנו של אמיל אלבו, סבל בנמל־התעופה. יחד עם סבלים אחרים, נעצר אמיל אחרי גניבת היהלומים, היה עצור 15 יום לפני שוחרר.

הפשע החמור

ה יתה זו הפעם הראשונה שילד נחטף במדינת ישראל — להוציא חטיפות בידי קנאים דתיים.

הפשע הנדיר הובא מיד לידיעתו של המפכ״ל, רב־ניצב שאול רוזוליו. רוזוליו התייחס לעניין במלוא החומרה, הטיל את החקירה בחיקו של החוקר מס. 1 שלו — ראש מדור־חקירות במטה הארצי, סגן־ניצב ראובן מינקובסקי.

הילד נלקח במכונית על־ידי גבר אל־מוני מבית־סיפרו באור־יהודה, בצהרי היום. „בשעה 18.00 באותו יום הורה לי המפכ״ל לפתוח בחקירה,״ סיפר השבוע מינקובסקי. „הרכבתי מייד צוות של תריסר חוקרים. בשעה 19.00 כבר חקרתי אישית את אמיל אלבו, אביו של הילד שנחטף.

„בסוף שיחתי עם אלבו, היתה התרשמותי האישית: יש קשר בין החטיפה לבין גניבת היהלומים בשווי שני מיליון ל״י מהנמל.״

עד היום, הוכחו התרשמויותיו של מינקובסקי כנכונות במספר מרשים של מקרים. הוא התפרסם לראשונה בפרשת ילדי עולי תימן, לאחר שהצליח, בראש צוות שלו, לגלות 322 מתוך 430 הילדים שנעלמו. הוא התפרסם בפרשת אילן

הסמ״ר סמל־ראשון גבריאל נובל, איש המדור־המרכזי של מישטרת מחוז תל־אביב, נימנה גם הוא על הצוות שגילה את החשודים.

אשרוב, שנרצח בחיסול חשבונות בעולם התחתון. היה זה מינקובסקי שגילה את אחד החשודים ברצח.

איך מתפתחת חקירה מעין זו? כיצד יוצאים לצוד גנבים שחמקו עם שלל מיליונים?

„מיד לאחר שחקרתי את אלבו האב,״ מספר מינקובסקי, „הזמנתי אלי את שלמה אקס וג׳קי כהן. בשלב זה כבר לא דאגתי לילד. היה ברור לי שהוא יחזור הביתה בריא ושלם.

„בשעה 21.00 באותו לילה שיחררתי את אמיל אלבו. שעתיים לאחר מכן נמצא

הרס״ר משה משולם, אחד מצוות־החוקרים של מינקובסקי, שבחקירה הגיע לתריסר איש.

הילד. הוא היה מטומם, ואושפז בבית חולים.״

הצייד הוותיק, המטפל רק במקרים הקשים ביותר, דומה יותר לסבא רגוע בגימלאות מאשר לאיירונסייד. רגוע, נינוח, שוקל כל מילה היוצאת מפיו. לאחר שעלה ארצה מפולין, ב־1935, עבד עת קצרה כפועל, ומאז ועד היום, 36 שנים, הוא חוקר פשעים. „אני מטפל בדרך־כלל בדברים שנכנסו למבוי סתום,״ הוא מסביר באלגנטיות.

בפרשת היהלומים והילד החטוף מספר מינקובסקי, „היה לי חץ עם שני ראשים. ראש אחד — חוטפי הילד. ראש שני — גונבי היהלומים. באיזה ראש שהייתי מתקדם, בחץ זה — הייתי מגיע לאותה כתובת.״

יעדים זרים

מ שוח היהלומים שנגנב, ושהכיל יהלומים לא־מלוטשים, נשלח מאנגליה לחברת דיאמנט ישראל לעיבוד. למחרת הגיע המשלוח לארץ הופיע פקיד החברה, התעניין אם התקבלה הסחורה.

פקיד הדואר בנמל בדק, ענה שלא. הוא לא יכול היה כמובן לדעת שהיהלומים נגנבו במשך הלילה מאחורי קיר משרדו. פקיד החברה לא התרגש. גם לא הבוסים שלו. משלוחי יהלומים, כמו משלוחי־דואר אחרים, מגיעים לא אחת בטעות ליעדים זרים, מוחזרים בשלום.

מיברקים התעופפו הלוך וחזור בין אנגליה לתל־אביב. המשלוח היה מבוטח, ולא היה מקום לדאגה מצד אף אחד.

רק שלושה שבועות לאחר הגניבה, הוכנסה המישטרה לתמונה.

זילזול במיליונים

נ וחלי משלוח יהלומים באמצעות חברות־התעופה משמשים מאז ומתמיד כאב־ראש רציני למישטרת ישראל. כאשר מעבירים מבנק לבנק שק עם כמה רבבות ל״י, מצמידים לו מכונית משוריינת וזקיפים חמושים. ואילו כאשר מעבירים מיליונים מארץ לארץ, שולחים אותם כמו קופסת סבון.

בשנתיים האחרונות נעלמו יהלומים בשווי עשרות מיליונים, שנשלחו ללוד. חלקם בנמל עצמו, חלקם בדרך. למרות זאת, לא שונו נוהלי המשלוח.

עם תחילת החקירה, עצרו החוקרים סביום שעסקו בפריקת סחורה מהמטוסים. הראשון ביניהם שהועמד לדין היה דויד כהן (19). אך מלבדו, כל החשודים שוחררו — עד שפרץ הריב הגדול בין הגנבים, שלדברי המישטרה הביא לחטיפת הילד ולגילוי החשודים.

„עצרתי בשלב ראשון כעשרה אנשים.״

במדינה

(המשך מעמוד 19)

השנה הוא מסתכם ב־360 דולר. איך אפשר למכרו ללא העלאת מחיר?"

הכל נעלם. מוצר אחר שנעלם מהדוכנים — הפעם בסופרמרקט המרכזי בגבעתיים — היה רסק עגבניות באריזות של 100 גרם של טל ועסים. בצרכניות קטנות יותר ברמת־גן נמצאו בקבוקי־רסק של עסים, בכמויות זעומות.

בעל חנות־מכולת ברח' שיינקין בגבעתיים גילה שמזה 3 שבועות לא קיבל מיץ־ענבים מתוצרת כרמל מזרחי.

יעקב שמעוני, מנהל־הייצור של עסים, הגדיר את המחסור ברסק־עגבניות ובשימורי ירקות כ„זמני", הסביר זאת „בביקוש הרב, העולה על הכמות המיוצרת."

מרדכי רוזנטל, מנהל־המכירות של כרמל מזרחי, נימק את המחסור בבקבוקי מיץ־ענבים — בקיומה של שנת־שמיטה. עוד שבועיים, הבטיח, יהיה יותר.

„לא ידוע לי". בסופרמרקטים של אגודת־הצרכנים הורגש מחסור במנות מוכנות המיוצרות בקיבוצים דתיים, בעיקר בחפץ־חיים שבדרום. הקיבוצים נימקו זאת באי־אספקה סדירה של ירקות.

בכל מקום, חזרה התמונה על עצמה: מוצר אחרי מוצר חסר — ובמקומו זכתה עקרת־הבית לשפע תירוצים.

אולם ד"ר יהושע יפה, נציב הצרכנים, לא היה מוכן להכיר בקשר בין הקפאת המחירים והיעלמות מיצרכים מחנויות. גם לו היו המון הסברים למחסור. הסברים — והבטחות: „לקראת החגים תחול הגברה בזרימת תוצרת מרוב הסוגים לשוק."

רפואה

המשותקים - מזוהמים

בריכת־השחייה המיוחדת בבית־החולים ניבנתה עבור נכים ומשותקים — אך למשותקים אסור להיכנס לתוכה

יוסף לומבוש, ההידרו־טראפיסט של מחלקת־השיקום בבית־החולים הממשלתי תל־השומר, היה עסוק בהדרכת צנחן צעיר, קטוע־רגל, בביצוע תרגילי־הרפייה בבריכת השחייה המיוחדת של המחלקה.

כאשר סיים, נתפנה להצביע בגאווה על שפע המכשירים מסביב, המאפשרים לנכים ולמשותקים במחלקה, להתרחץ ולהתעמל

עזר שטיינבך
הפרשות אסורות

במיתקן הנאה שניבנה במיוחד עבורם. ורק פרט אחד לא סיפר לומבוש: למשותקים, הכניסה לבריכה אסורה.

עדכון אישי. בניית הבריכה המשוכללת נסתיימה לפני כחצי שנה, כאשר בראש מחלקת־השיקום עמד פרופ' ספירה. באותה תקופה שררה במחלקה אווירה מיוחדת במינה: ראש המחלקה, איש־מדע קפדן, האמין בתום־לב כי הצליח לרכז סביבו צוות רפואי מהטובים בעולם. משום כך, כאשר משותק או נכה מהמחלקה רצה לגסוע לחו"ל לבדיקה נוספת — חזה ספירה רואה בכך עלבון אישי.

מכוני־שיקום נודעים כראסק בארצות־הברית ורוסייה בשוויץ, לא הרשימוהו. הוא סירב גם להתייחס לתוצאות — כאשר מספר משותקים, ביניהם נפגעי מלחמת

(המשך בעמוד 24)

סיפר מינקובסקי, „שיחררתי את כולם, רובם תוך 48 שעות."

ללא אפשרות לזהות

ב אחד באוגוסט, בחצות הלילה, זכה מינקובסקי לפריצת הדרך הראשונה בחקירה. „קיבלתי ידיעה טובה!" הוא מספר. „באותו לילה, ישנתי טוב לראשונה מאז התחלת החקירה."

הבשורה הטובה היתה חיים ברוך, צורף מלוד, שמאוחר יותר החל לזמר במעצר, גילה את כל הידוע לו על הפרשה.

לגנבים היה רק שימוש אחד ויחיד ליהלומים: למכור אותם לבעלי מקצוע. אין זו בעייה להחדיר יהלומים גנובים, מלוטשים ובלתי־מלוטשים, לבורסת היהלומים ברמת־גן. היהלומים — החוקיים — מגיעים לבורסה באלף ואחד צינורות אספקה. בנוסף לסינדיקט בלונדון, שהוא המקור העיקרי, ישנם גם מקורות נוספים, קטנים יותר. אין אפשרות לפקח על כולם.

לוא היה אחד מאלפי חברי הבורסה או המתווכים בה מחדיר את היהלומים הגנובים לבורסה, לא היתה כל אפשרות לזהות אותם.

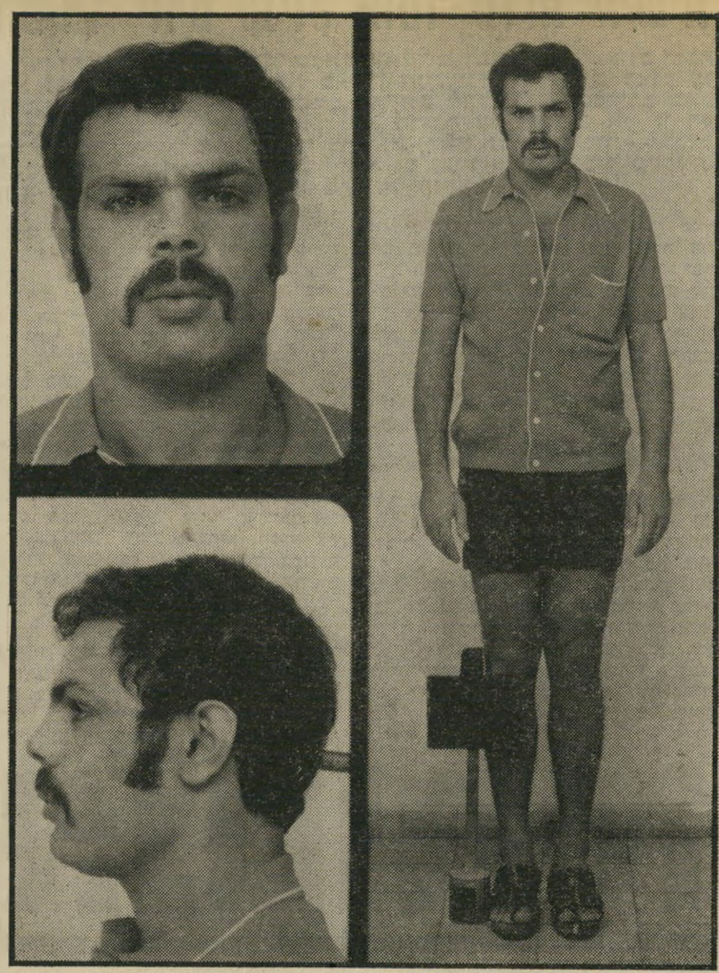
בחוגי הבורסה ידוע הנוהג שיהלומנים אשר נגנבו מהם יהלומים — קונים אותם לעיתים בחזרה מהגנבים במחצית מחירם. מאחר שבנוסף הם גם מקבלים את דמי־הביטוח עבור הגניבה — הם יוצאים בסדר.

דמי־שתיקה

ל אחר שמינקובסקי הניח ידיו על חיים ברוך, החלו הדברים זזים. ברוך קיבל הבטחה שלא יוגש נגדו אישום, הפך עד־המדינה.

מינקובסקי עצר עתה במהירות את שלמה אטיאס, מנהל־עבודה של קבוצת סבלים. אמיל אלבו. רפי בן־דויד. ואת יצחק כהן, שאחיו דויד נעצר עוד קודם לכן, והיה היחידי אז שנגדו היו למישטרה הוכחות לדבריה.

עצורים נוספים היו אברהם דויד ודויד

בן־דויד

רפאל בן־דויד (24), תושב מחנה־ישראל, הועמד לדין באשמת השתתפות בגניבת חבילת־היהלומים בשווי 2.4 מיליון ל"י, תוך כדי עבודתו כסבל בנמל־התעופה לוד. גניבת היהלומים היתה אחת הגניבות הגדולות בארץ.

בן־ישי, גם הוא צורף מלוד. גם נגד צורף זה לא יוגש מן הסתם כתב־אישום, מאחר שגם הוא הסכים לדבר.

לדבריו, חלקו בפרשה הסתכם בכך שקיבל מהגנבים דמי־שתיקה בסך 49 אלף ל"י וחמישה יהלומים.

דמי־שתיקה על מה? הגנבים פנו אליו כדי לבדוק איזה מחיר ביכולתם לקבל עבור הסחורה.

תמורת חוות־דעתו, זכה בדמי־השתיקה.

כנופייה בינלאומית

ח נחת החוקרים כיום היא, שהיהלומים הגיעו לחו"ל עוד לפני שנכנסה המשטרה לתמונה. הסברה היא, שהפשע בוצע על־ידי כנופיית שודדי־יהלומים בינלאומית, שידעו להבריח את היהלומים לחו"ל במהירות הבזק.

לפי סברה זו, פנו הגנבים לצורף בלוד כדי לקבל הערכת מחיר על הסחורה הגנובה, לפני שהביאו אותה לאנשי־הקשר שלהם — כדי שיידעו מה שווי השלל.

שווי השלל היה 2.4 מיליון ל"י, והגנבים קיבלו תמורת זה 1.2 מיליון. גם כסף זה לא נתגלה עדיין.

כסף זה היה הסיבה לחטיפת הילד. לדעת החוקרים נחטף הילד כאשר אביו לא החזיר לשותפיו סכום של רבע מיליון שנמצא ברשותו. לפי גירסה זו, הסביר אלבו כי הכסף נשרף בשריפת קוצים שאירעה בחצר ביתו.

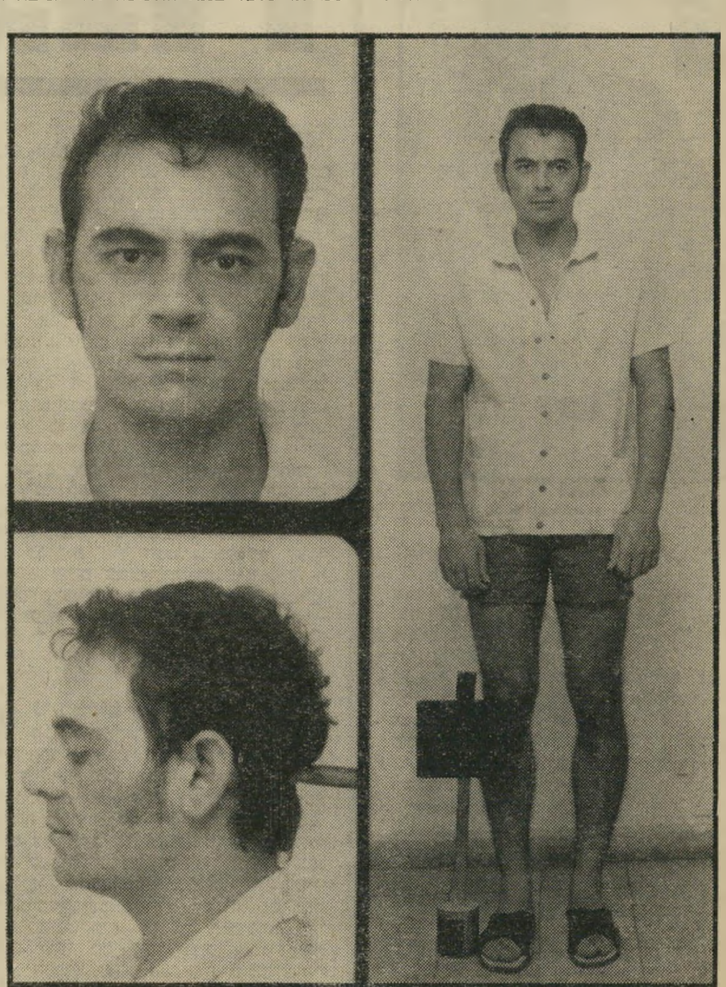
לדברי המישטרה, היהלומים הגנובים נמכרו כבר לחו"ל, כשהקונים יודעים שהם רוכשים סחורה גנובה.

נגד אותם קונים, מסרה משטרת ישראל את הידע שברשותה לאינטרפול, ממתינה לתוצאות.

אולם לחוקרים בישראל נותר עדיין דג שמן שהם לא נגעו בו: המתווך הישראלי, שקנה את הסחורה מהגנבים, מכר אותה לקונים.

מתווך זה הינו יהלומן נכבד. זהותו ידועה למינקובסקי, אולם לא יותר מכך: בידי צוות־החוקרים אין בינתיים שמץ הוכחה נגד האיש.

מציאת הוכחה זו, תהיה משימתו הבאה של החוקר מס. 1.

אטיאס שלמה אטיאס (29), העובד כסבל בנמל־התעופה, הוא אחד משלושת הנאשמים בגניבת־היהלומים. גם הוא, כיתר הנאשמים, סירב להודות כי הוא יודע היכן נמצאים ה־1.2 מיליון ל"י, שגנבי־היהלומים קיבלו תמורת שללם.

הסופר יורם קניוק מוסר עדות אישית

אין זה רגיל ש„העולם הזה" מעתיק מאמר מ„דבר השבוע". אולם חובה היא למוסר לציבור הרחב את מאמרו הנוגע־לב של יורם קניוק על החפגנה באיקרית מלפני שבועיים, („העולם הזה" 1876), שפירסם ביום ו' ב„דבר השבוע". כתוספת התלקפה חריפה עד הכותב. אין זו רק עדות־ראייה של אדם שהשתתף בהפגנה (ראה תמונה מימין — קניוק נואם בפני המפגינים והשוטרים) אלא גם נסיון אמיץ להסיק מסקנות. להלן קטעים נבחרים מתוך מאמרו של קניוק:

שמאל, כתגובה על סגירת הכפר איקרית בפני התושבים שעד כה (מאז נסגר הכפר בפקודת המושל הצבאי) נהגו לבוא להתפלל בכפר ההרוס. אחרי שנה של שקט סגר המפקד הצבאי המקומי את האיזור אף יותר מקודם והפכו, על־פי חוקי החירום של 1945 (שר המשפטים שלנו הגדיר אותם פעם כחוקים מחפירים והשתמש ב־לשון בוטה יותר) לאיזור צבאי סגור.

כאוהד שבא להפגנה למחות על העוול או על מה שנראה לקיצוניים פחות כאיוולת, התפלאתי למראה קצין־משטרה כבר ברחבת החניה של היכל התרבות בתל־אביב. הקצין יחד עם שוטר (אחר־כך הוציא עוד קצין לבוש אזרחית) רשמו את מספרי המכוניות (נוהג נאות במדינה דמוקרטית) והזהיר באדיבות את האנשים לבל יפגינו.

האסוסיאציה שעלתה במוחי היתה מסע פלמ"ח לפני שנים הרבה. שוטרים ברי־טים באים על־פי אותו חוק. אנחנו טוען שאנו חברי המחנות־העולים היוצאים למסע טבע. הרימונים מוצנעים בתוך מי־מיות. גם האקדחים. אבל בשבת שעברה אנשים בטוחים כל־כך בעצמם עד שאין הם מבינים כי משלחת של עשרה אנשים המניחה פרחים ליד כנסיה אינה יכולה להזיק אפילו לאלה הסבורים שיש לגרש את כל הערבים, ליישב את כל השטחים, לגייר את כל הגויים ולמחוק כל שריד של ישוב לא יהודי שהיה אי־פעם בארץ. גם לאלה היתה הפגנת כוח זאת בלתי־נחוצה, ובוודאי לא מועילה...

★

א בל למשטרה היו סקודות מפורשות. הקצינים התנהגו באיפוק ובתבונה. הם ניסו בכל כוחם למנוע התנגשות. אבל הם עמדו דחוקים בין פקודות מפורשות ובין ציבור שהאתגר היה בד אדום לעיני השור שלו. כלומר הפרובוקציה היתה מצד אותם אנשים שציפו למה שציפו וידעו כי חסימת כל דרך נסיגה תביא את המיעוט הקטן הזה למעשה בלתי־נבון (או שמא נבון עד מאוד) וכך יוכרחו הקצינים שעמדו שם, צלויים בחום כמונו, וצמאים למים, לעשות מה שצווה עליהם לעשות; מזמן לא שמעתי קצין אומר: תראה, אני רק ממלא סקודותי פשוט כך. ונזכרתי". אבל בעת ובעונה אחת גם הבינותי שהיו שם קצינים שהבינו היטב מה אנו עושים שם. הם גם ידעו שאילו היו הפקודות טיפה יותר נוזילות, אפשר היה למנוע את כל השערוריה.

אבל מי שפקד על חיילי צה"ל לעמוד שם מול חיילי מילואים וקציני מילואים ואחד או שנים נכי צה"ל, נתן פקודה מפלצתית. הוא השתמש בחיילי צה"ל למטרה שאינה בטחון המדינה. הוא השתמש בחיילי צה"ל לסבר את דעתם של חמומי־מוח בחוגי השלטון, המתאוים (כמו עוזריו של מר ניקסון) להבאיש את ריחו של כל מי שאינו הולך בתלם...

ודברים אלה נכונים לא רק להפגנה זאת. כי לבסוף החלו הפרים להתחמם. לבסוף, כאשר לא נותר מוצא של כבוד, לא יכלו הצעירים, ועימהם המבוגרים, לעמוד כגלמים מול הכנסיה ולחייך לעבר מאה שוטרים עם אלות ומגינים וקסדות העומדים במרחק של שמונה מטרים מהם. והם החלו לרוץ במעלה ההר.

★

ש ני דברים עשו המפגינים: הם ניסו הסתננות־יחידים למעלה־ההר, דבר שהיה חסר כל סיכוי סביר אבל נעשה בלית ברירה, ובו בזמן ישבו אחרים על חלק מן הכביש. אם רחבו של הכביש הוא חמישה מטרים, הרי ישבו כמה מן המפגינים על רוחב של כשני מטרים, ומכוניות יכלו לעבור בשטח הכביש הנותר, אבל אז ניסו לפנות אותנו מן הכביש, בתחילה בדברי־נועם אחרי־כן בכוח. גם זאת היתה פרובוקציה. לא של המשטרה. הקצינים ידעו מה קורה וניסו למנוע את פינוי הכביש, אבל הפקודות שקיבלו היו מפורשות. וקצינים אלה עדיין אינם מסוגלים להבין שלא כל פקודה הניתנת מלמעלה היא גם פקודה מוסרית, אף כי כל אחד מהם יודע מה הם חוקי החירום...

(המשך בעמוד 26)

אנטומיה של הפגנה

...לקח ווטרגייט לנו (בניגוד ללקח ווטרגייט לאמריקאים) היה צריך להיות שכל עוד אין כנסת אמיתית במדינה ואין חוקה ואין ויכוח נוקב, חייבת העתונות להיות כלב־השמירה של המוסר, הצדק וכולי; כל המלים הנדושות של יפי־הנפש. אבל לא כך הדבר. רוב המאמרים מסבירים לנו את מעשי הממשלה ומצדיקים אותם, וזה קרוב יותר לפראוודה מאשר לניו־יורק טיימס. אם יש מופסים בארץ הרי הם אותם דוקטורים (למה?) רוזנבלומים, שיש להם תמיד הסבר לכל עוולה ומאמריהם נגמרים תמיד בשלוש אמיתות בלתי ניתנות לעירעור; העולם כולו נגדנו. אנחנו תמיד צודקים. אנחנו איננו יכולים לטעות.

ואז הרהרתי בהפגנה. העתונות תיארה תמונה מסולפת של מה שאירע, ואני סבור שתיאור הדברים בריפרופם התסיס אינו מסוגל לתת תמונה מדוייקת. על כן חשבתי מן הנכון לתאר הפגנה אחת. ככלות הכל השתתפו בה מאה וחמישים עד מאתים איש. וראו אותה כחמש מאות חיילים, שוטרים ואנשי משמר־הגבול. אפשר להוסיף למספר זה גם את נוסעיהן של כעשרים מכוניות שעברו במקום וראו מה שראו. כלומר, במקרה הטוב ביותר ראו את ההפגנה כשבע מאות וחמישים איש. אומה זו של קרוב לשלושה מיליון איש יכולה להרשות לעצמה לדעת יותר ממה שנאמר בעתונות שלה. הטלוויזיה הישראלית לא כיסתה את המאורע (חמש רשתות של טלוויזיה זרות כיסו אותו) ו־העתונאים שהיו במקום היו עוינים או עצלים. תיאור נכון לא ניתן בשום עתון. עתונות היא עניין נכבד וגם כתבים הרוצים כל־כך לשאת חן בעיני השלטון ולהסבירו תוך ליקוק צריכים לדייק.

★

ד חבטתי לעשות מה שלא עשיתי עד כה בהפגנות שהשתתפתי בהן: החלטתי לתאר הפגנה אחת כמות שהיתה.

ההפגנה אורגנה בידי מר"י, חזית ה־לא היינו פלמ"ח, לא אמרנו שאנו יוצאים לפיול טבע, השוטרים הישראלים מכירים אותנו יותר מן הבריטים, אותם לא נרמה.

...מה שחיכה למפגינים בהרי הגליל היה מדהים. למראה הכוח המשטרתי והצבאי חשבתי שעומדים לעלות על סוריה. היו שם שריונית, ג'יפים, טנקים להתזת מים, מחסומים ומאות שוטרים, חיילים ושוטרי משמר־הגבול. השוטרים חבשו קסדות והחזיקו מגינים ואלות. המקום היה מגודר. בכל שיפוע הכפר עמדו חיילים ושוטרים כחישוקי־אדם ענקיים. היה הם מאוד. הותר לנו להחנות את המכוניות לצד הכביש, במקום שבו נשקפת הכנסיה מעל לכפר ההרוס. הגבול אינו נראה משם. הסיכון הבטחוני המפורסם אף נראה מגוחך יותר מאשר היה אי־פעם. מה שמפחיד את הממשלה הוא כנסיה. כנסיה אחת של עדה שמעולם לא התנגדה לציונות, שסייעה לעולים בלתי ליגאלים להגיע דרך סוריה בימים מרים של יאוש וחרדה, עדה שרומתה והונתה אבל עדה אמיצה ובלתי ניתנת לכיפוף.

★

כ די להגן על אזרחי ישראל, מפני מאה וחמישים עד מאתים האנשים שבאו ב־שבת חמה זאת להביע הזדהות עם חלום אבוד ומשאת־נפש יצוקה ביאוש, העמיד המפקד הצבאי כוח ענק.

למה נועד הכוח? אם כדי לחסום מאה וחמישים איש נחוץ כוח כזה, הרי ששיריותי הבטחון המכירים את הקליינטים שלהם ויודעים בדיוק מי היו שם ולמה, טעו טעות גסה. הכוח נועד לעשות רושם. והוא אכן עשה. הוא נועד להוות אתגר, לנקר עינים, לצחוק לעדת האסופים שבאה לשם, לעדת האיכפת'ניקים העלובים שהיתה שם (מאה חמישים מתוך ציבור של שלושה מיליון) לעשות שריר עצום נגד זבוב. כוח דרכו שהוא מעוור עינים. כוח, כמו עלבון, כשלון או מפלה, מעורר רגשות פרימיטיביים. הפגנת הכוח באיקרית היתה הפגנת חולשה, הפגנה של

מנחם רוזין
התרות אלגנטיות

עשות את הצרכים בשעות קבועות. חוץ מזה, אם במקרה יש סנצ'ר, הרי בבריכה מותקנים סילטרים מתאימים — כי היא ניבנתה במיוחד עבור משותקים.

„אני חושב שכאשר קטוע־רגל נכנס לבריכה בטרם הגליד מקום הקטיעה — הרי הזיהום הרבה יותר חמור. אבל בכל מקרה, הבריכה ערוכה בדיוק למקרים כאלה. לשם כך יש בה מיתקני־טיהור משוכללים."

כללי המישחק. היתה זו אחת מאחיות המחלקה שגילתה מה מסתתר מאחורי הקלעים: לדבריה, נוכח ד"ר רוזין, כבר בימים הראשונים לעבודתו במחלקה, כי הוראתו של ד"ר שטיינבך בעניין הבריכה היתה פשוט מוסעית.

יחד עם זאת, הוא הכיר גם יפה את כללי המישחק, הקובעים כי רופאים לעולם אינם טועים. לכן הורה לפתוח את הבריכה בפני המשותקים רק בערב שבועיים, הבליע הוראה זו במסגרת שינויים נוספים שהוא מבצע במחלקה.

במדינה

(המשך מעמוד 19)

ששת־הימים ומלחמת־ההתשה, חזרו ארצה במצב הרבה יותר טוב.

הוראה תמוהה. רק כך ניתן להבין את פרשת הבריכה: היה זה ד"ר שטיינבך, עוזרו הראשי של פרופסור ספירה, שהורה כי למשותקים אסור להשתמש בבריכה. ההוראה נתקבלה בתימהון — אך איש כמובן לא העז לערער עליה, באווירת המשמעת החמורה שהשליט הבוס.

מצב אבסורדי זה, בו נאסר על המשותקים להשתמש בבריכה שניבנתה במיוחד עבורם, היה עלול להימשך עוד זמן רב, לולא פרש פרופסור ספירה לגימלאות לפני שלושה שבועות. במקומו נתמנה ד"ר רוזין, שהגיע לתל־השומר מבית־החולים האוניברסיטאי הדסה, שם ניהל בהצלחה את מחלקת־השיקום.

בעיות קשות. רוזין נדהם כאשר גילה את פרשת המשותקים. השבוע, סירב לשוחח על כך: „כן, יש בעיות קשות בעניין הבריכה," הגיב, „אבל אני עדיין חדש כאן. טרם למדתי את הבעייה ואיני מוכן להשיב עליה."

גם ד"ר שטיינבך לא נטה בתחילה להסביר את המניעים להחלטתו. תחילה טען כי הנכים המתלוננים שהכניסה לבריכה נאסרה עליהם הם פשוט שקרנים. רק לאחר מכן נראות להיות רציני יותר, הסביר כי משותקים, בניגוד לקטועי־אברים, אינם שולטים בצורכיהם, עלולים לזהם את הבריכה בהפרשות. זאת הסיבה לאיסור.

שערוריה. שני חיילים משותקים, ששכבו במחלקת־השיקום, לא יכלו להסתיר את תימהונם למישמע נימוקיו של שטיינבך. „ידועה לנו ההוראה האוסרת עלינו להתרחץ בבריכה — שניבנתה עבורנו," אמר אחד מהם. „עד היום איש לא טרח להסביר לנו מדוע ניתנה ההוראה.

„אם באמת זו הסיבה — הרי זו שערורייה בלתי־רגילה: אנו מתורגלים ל־

הפריצה

זאב יפת פורץ אל בנין תחנת השידור של שידורי ישראל בירושלים. בתמונה למעלה מימין הוא נראה מטפס אל גדר הבנין ועובר את הגדר דרך פירצה בחוטי התיל. בתמונה למעלה הוא נראה מגיע אל הגדר באמצעות מיתקן המשחקים המוצב בחצר השכנה.

מבקר העולם הזה בא לביקור

ישראל כראוי לקדם אפשרות של ניסיון השתלטות עליה — או להבדיל, ניסיון־חבלה?

מדווח מבקר העולם הזה:

השער הראשי נראה כמו כניסה לבית־סוהר: שני שערי ברזל כבדים וחורקים, עליהם מנעולים גדולים.

אלא שלהבדיל מבית־סוהר, השערים ה־אלה פתוחים לרווחה כל שעות היום.

מאחורי השערים — מישמר הבית: על ספסל סמוך לקיר, ישב נוטר. רזה, בעל קומה בינונית. נראה כבן שישים. מדי

בשתי את תחנת השידור

ב־20 ביולי 1944 נכשל מרד הגנרלים בגרמניה הנאצית. בסיפרו עלייתו ונפילתו של הרייך השלישי, כתב ויליאם שיירר כי הסיבה העיקרית לכישלון היתה ח־עובדה שהמורדים לא השתלטו, בשלוש השעות הראשונות של המרד, על תחנת השידור בברלין. בשעות אלה חיה מטח תפיהרר מנותק מהעולם החיצוני.

אולם המורדים לא הצליחו לשדר ל־אומה ולצבא על הצלחת ההתקוממות — ואיפשרו לדיכא אותה.

בכל מדינה בעלת שילטון דיקטטורי, תלוייה הצלחתה של הפיכה צבאית ב־השתלטות מהירה על כלי־התיקשורת. תחנות־שידור מחוות תמיד מטרה ראשו־נה בכל מהפכה. בדמוקרטיות המצב שונה: מעולם לא הוצבו טנקים סביב בניני ח־בי־בי־סי או בשערי רשות־השידור בארץ. למרות זאת נוקטים בעולם את כל אמצעי הביטחון, כדי שלא ניתן יהיה להשתלט בקלות על תחנות השידור.

האם ערוכה תחנת־השידור של שידורי־

החאקי תלויים עליו ברישול. אקדח על מותניו, ובידיו עיתון.

מולו, ליד דלפק שחור שחסם כמחצית המעבר, ישבו פקיד־מודיעין ושומר נוסף, לידם שלסון. השנים דמו לראשון.

לכאורה מקום שמור כהלכה. שערי ברי־זל, שלושה שומרים, אקדחים.

רק לכאורה. למעשה, גיליתי, כי מית־קני תחנת־השידור של ישראל — פרוצים לכל רוח.

שיטת הביטחון העצמי

לבניין נכנסו אנשים רבים. אחדים היו כנראה מוכרים לפקיד־הקבלה. הם החליפו עימו כמה מילים, המשיכו בדרכם. חלק חתמו על פנקסי־נוכחות שהיו מונחים על השולחן בצד שמאל של המסדרון. אח־רים פנו לפקיד, ביקשו הדרכה איך להגיע אל אחד העובדים.

בפתח זאב יפת על המדרגות המובילות אל תוך תחנת השידור. „אילו הייתי מזויין," סיפר, „הייתי יכול לתפוס את המשדר ולהכריז ב־קלות על מהפכה במדינת ישראל!"

הפקיד לא טרח לשאול לשם המבקר, לא דרש תעודת־זהות לא בדק בכליו. הוא אף לא הזמין אליו את העובד המבוקש כדי שיזהה את הבא. הוא פשוט הפנה אותם לחדר המתאים.

החלטתי להפעיל את שיטת הביטחון ה־עצמי. בצעדים מהירים ובוטחים נכנסתי פנימה, הפטרתי „שלום" אדיש והמשכתי בלי לעצור. בידי החזקתי תיק ג'יימס בונד שחור. מאחורי גבי שמעתי את הפקיד משיב „שלום" אוטומטי. מקץ כמה שניות כבר עמדתי במרכז החצר הפנימית של רשות השידור.

בחצר הסתובבו עובדים רבים בידיהם כוסות תה או בקבוקי משקאות קלים. הם היו בדרכם מהמזנון לחדריהם. החלטתי להיראות כבן־המקום: ניגשתי למכונת־הקפה האוטומטית, ועד מהרה הסתובבתי כאחד הוותיקים, בידי ספל קפה מהביל.

התחלתי לסייר בבניינים. תחנת־השידור הממלכתית שכנה בחורבה. אפשר שפעם היו אלה בניינים ערביים מפוארים — אך

מאת

זאב יפת

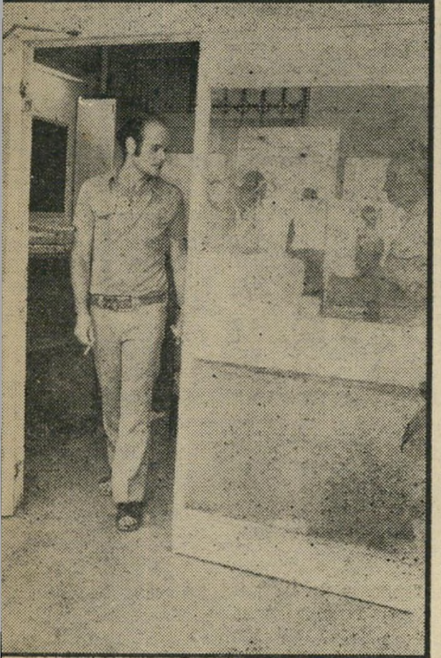
זה היה מזמן. כיום המקום מוזנח. בתי־השימוש המשרתים עשרות אנשים — מטו־נפים, ללא ניירטואלט. חדרים חדשים וצריפי אסבסט הוקמו בכל מקום ללא תיכנון, שיוו למקום צורה של מעברה.

עליתי לקומה הראשונה בבניין המרכזי, והגעתי לחדר־החדשות.

בחדר שרר רעש מחריש־אוזניים. טל־פרינטרים טירטרו, טלפונים צילצלו, מכו־נות־כתיבה תיקתקו. מעל לכל אלה נישאו קולותיהם של עורכים שהכתיבו ידיעות.

עמדתי שם, בחדר־החדשות, ואיש לא ניסה לברר מי אני ומה מעשי. התייאשתי

(המשך בעמוד 26)

דרך השומר המוצב ב־פתח הבנין

חולף יפת אחרי שפרץ דרך הגדר, מבלי שהשומר ישים אליו לב ויתעניין בזהותו. הנמצא בבנין יכול לעשות בו כרצונו.

שידורי בחירות

בטלוויזיה

ביום ה', 30.8

ברדיו

יום א', 2.9, 13.45

יום ג', 4.9, 13.47

יום ה', 6.9, 13.56

אסיפות וחוגי בית

רביעי 29.8 **קיבוץ נתיב הל"ה,** 21.00, אסתר וילנסקה

שישי 31.8 **בנם שי"ח,** קלישר 48, 20.00, אלכס מסיס, אלי־עזר פיילר („שומרניק")

שבת 1.9 **כתיים,** משפחת ברגמן, קדושי קהיר 7, 10.30, עו"ד אברהם אורן, אסתר וילנסקה

ראשון 2.9 **רמת־אביב,** תמיר, טגור 9, 20.30, אלכס מסיס

פתח־תקווה, מילר, סביון 19 (פינת וניצקי 1 א'), 20.30, דני פתר

שני 3.9 **חיפה,** לוונברג, החרמון 35, 20.30, ד"ר גבריאל מוקד

שלישי 4.9 **קיבוץ גבעות,** 21.00, ח"כ אורי אבנרי, דני פתר

חולון, אברהם קוליקוב, ליאון בלום 62, 20.00, אלכס מסיס

ירושלים, שליין 6 א', 20.30, ד"ר ישראל לף

רביעי 5.9 **גני יהודה, סביון,** פלטינוביץ, הוורדים 10, 21.00, פרץ קידרון

תל־אביב, הילל אברהם, גורדון 82, 20.30, ד"ר ישראל לף

חמישי 6.9 **קריית־שלום,** ברייטשטין, דיק 6, 20.00, עו"ד שמואל סגל, אסתר וילנסקה

ירושלים, שליין 6 א', 20.30, דב גופר

שישי 7.9 **אילת,** ביקור בתמנע, בנמל ובמפעלים, ח"כ אורי אבנרי

מפגש צעירים, יד אליהו, ת"א, דרזין, יפתח 14 (פינת לה גרדיה 60), 21.00, דני פתר, יעקב טימברג

כבשתי את תחנת השידור

(המשך מעמוד 25)

מהם. עליתי לקומה השנייה, פתחתי אחת הדלתות. בחדר ישבו כעשרה עובדים, ש־התווכחו בקולי־קולות. היתה זו ישיבת מערכת יומן־החדשות. גם כאן לא התעניין איש במעשי.

יצאתי לסייר בבניין הקיצוני. הגעתי ל־בית־המלאכה של שרות־השידור. מאחורי הגיע גבר חסון, הודיע לטכנאי שיש לו בעיות עם אחד הטרמוסטטים. השניים יצאו החוצה.

הצטרפתי אליהם. כנראה שכל אחד מהם חשב שאני מכיר את האחר, משום ש־איש מהם לא פנה אלי. נכנסנו לאולם־המכונות המרכזי.

דיר חזירים

עש נורא. כל דלתות המיבנה היו פרוצות לרווחה. העובד השבית מכונה ענקית בצבע כתום, והתחיל לבדוק אותה. ניצבתי בליבה הטכני של התחנה, אלמוני עם תיק שחור בידו. איש לא שאל ל־מעשי. חיכיתי כמה דקות ויצאתי.

סרתי למיזנון. הוא דמה לדיר־חזירים. חמישה שולחנות רעועים, מטונפים, אשר איש לא טרח לנקות אותם. להקות־זבובים טורדניים ומוכרת משועממת, פרועת־שיער, שמכרה סלטים ותבשילי־חצילים מתוך מיכלים לא־סגורים. כמה מהם עמדו על מדלפק, ולא הוחזקו בקרור על אף החום הכבד ששרר בצריף הבלתי־מאוורר.

בשולחן סמוך לשלי סיפר בחור צעיר, טכנאי כנראה, כי לראשונה בחייו השתתף בארוחת־צהרים שבה סעדה ראש־הממש־לה. הוא ישב במרחק כמה מטרים ממנה, והתבונן בה היטב.

לפני שיצאתי, הספקתי עוד לשמוע כיצד אחד הבחורים מספר לחברו כי בבואו לעבודה בלילה, טרח זמן רב להעיר את השומר, כדי שיוכל להיכנס.

הבוס החדש

כנסתי לבניין הגדול ביותר בשטח — לאולפנים. על הגג אנטנות גבוהות. ב־כניסה, על־יד מרכזת־טלפונים אוטומטית, פקידה. חלפתי על פניה בצעד בטוח, ונכ־נסתי פנימה.

אם קודם לכן הייתי בליבה הטכני של התחנה, הרי עתה נמצאתי במרכז־העצבים שלה, בנקודה הרגישה ביותר. אנשים התרוצצו במסדרונות. בידיהם סרטי־הקל־טה, גליונות־נייר. שוב לא שאלני איש מה מעשי פה, את מי אני מחפש. אפילו לא מבט־סקרנות.

מהאולפנים חזרתי לבניין המרכזי. עליתי במדרגות, וניצבתי על־יד מעקה המירפסת ממנו התפרשה לפני רחבת הכניסה. הוצא־תי פנקס והתחלתי לרשום ולשרטט כביכול.

יכולתי להמשיך כך שעות. הנוטר שליד שער־הכניסה, שחייתי בטווח־ראייתו, אפי־לו לא התייחס אלי.

דפיקות פראיות

ליד מכונת־הקפה האוטומטית נוצרה התקהלות. מיכל־הקפה התרוקן. מישהו החל לדפוק בפראות על דופן המכונה. החלטתי לגלות יוזמה, להשליט סדר ב־מקום. ממרומי הקומה השנייה סילקתי את הבחור שחיבל במכונה, בקשתי מאחת הבחורות שתביא מחדרה נייר־דבק ותדביק פתק־אזהרה כי המכונה מקולקלת. היא טענה שהיא עסוקה וסירבה. הרמתי קולי — והיא נחפזה לעשות כמצווה.

חזרתי למיזנון לבקבוק משקה צונן. לאחר דקות אחדות של מנוחה, הייתי נכון להמשך הסיור, הפעם, בשטח סביב הבנייי־נים.

פסעתי במורד הכביש לאורך הגדר שהקיפה את בנייני תחנת־השידור. בהמשך לבית־השידור שוכן מרכז־נוער. בין שני הבניינים ישנה גדר־ביטחון. חלונות מרכז־הנוער, הפונים לעבר בית־השידור, חסו־מים בסורגי־ברזל.

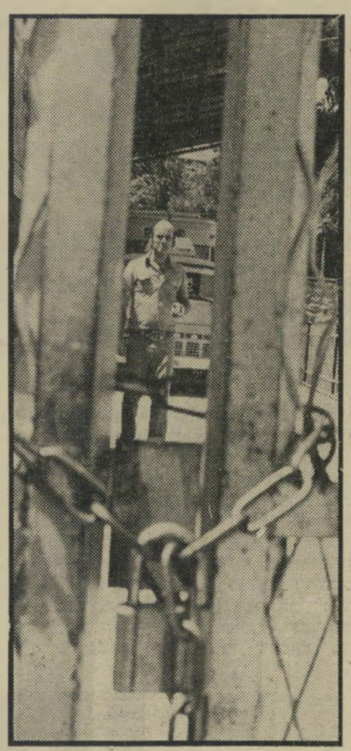
מול צידה האחורי של התחנה ישנו מיבנה מהודר, שנראה כבית־ספר. בינו לבין התחנה נבנתה חומת בטון ועליה גדר ביטחון. ליד החומה, מיתקני ספורט ושע־שועים.

שידור בשעת הפגזה

מיחמת ששת־הימים הפגיזו הירדנים קשות את תחנת־השידור. איש לא טרח להעביר את התחנה לאולפן־חירום מוגן, למרות שנמצאה עשרות מטרים בלבד מה־גבול, בלתי מוגנת ובלא מיקלט. תחת ברד כדורים ופצצות מרגמה התרוצצות העוב־דים בין חדר־החדשות לאולפן־השידור כאשר הם בטוחים כי במוקדם או במאוחר ייפגעו והתחנה תשותק.

עובדה זו לא נתפרסמה ברבים. שום ועדת־חקירה לא הוקמה. אחרי חודשים רבים קיבלו העובדים, ללא טקס או פיר־סומת, את אות ששת־הימים.

גם כיום שוכן בית־השידור באותה קבו־צת מיבנים מיושנים. דומה כי דבר לא

גן נעול

מבקר העולם הזה בחצר רשות־השידור, מאחו־רין ניידת־שידור, מלפניו שער החצר הנעול. מעט המנעולים שהיו בשימוש במיתקני רשות־השידור היו סימליים לגמ־רי, בהתחשב בכך שכל מחבל, מהפכן או מטורף סתם יכלו להיכנס בחופשיות דרך השער הראשי, מבלי שיעוכבו על־ידי איש, או דרך פרצות בחומה, אם היו מתעקשים דווקא להקשות על עצמם את החיים.

השתנה. מיקלטים לא ניבנו עדיין. אומנם הוצב מיגדל פיקוח, ומאחור הוקם קיר־הביטון — אך אפילו אמצעי־ביטחון קלו־שים אלו הותקנו רק אחרי שמיטען קטן של חומר־נפץ התפוצץ על־יד החומה מבלי שגרם כל נזק.

איזהו אידיוט

משכתי לאורך החומה. השביל המק־ביל לה התחיל להתפתל. הלאה משם, בסמוך לבניין הקיצוני, לידו חנו מכוניות־השידור,

באגפו האחורי של הבניין הקיצוני הש־תנו פני השטח. ערימות גרוטאות, מיבנים הרוסים, חורשות עצים מוזנחות

אבל. הורהרתי לעצמי, איזה אידיוט ירצה לנצל את הפירצה בקיר וחורשות עזובות, כאשר מוזמנת לו כניסה חופשית דרך השער הראשי.

אנאטומיה של הפגנה

(המשך מעמוד 24)

רום הבריטיים. למי הם נועדו, ומי נוקט בהם בעולם זה שלנו.

אין מוצא

סתננות היחידים היתה מחזה מבעית. אני מתעב אלימות. אני שו־נא לראות אנשים מוכים. חיילי משמר הגבול לא יכלו שלא להגיב. לא היה מו־צא, לא למפגינים ולא למשטרה. כולם היו דחוקים לאותו אין־מוצא שהוא אין־אונים. וכאן החלו המכות. הילדים רצו על ההרים, השוטרים או חיילי משמר־הגבול היכו והחזירו אותם לעבר הכביש. אלה שישבו נדחקו עד שהוכו. היו כמה מחזות־זוועה. הטלוויזיות הזרות קלטו ה־כל. אני מתאר לעצמי איזה רושם מקב־לים מזה צעירי היהודים באמריקה או אירופה. זה הזכיר את קנט. אבל לממש־לת ישראל לא איכפת, שכן העולם תמיד בלתי־צודק ועוין, ואנחנו הרי המדינה החזקה ביותר בעולם.

האמריקאים רגישים לדעת הקהל. ה־אנגלים רגישים. אבל אנחנו שיכורי כוח. אנחנו יודעים שאנחנו צודקים גם כא־שר איננו צודקים, ועל כן מה זה משנה אם יראו בעולם שוטרים מכים ילדים המ־בקשים להניח זרים ליד כנסיה סגורה לפי חוק צבאי בריטי, ואפילו יהיו הרואים צעירים יהודים שעליהם תקוות כל אלה היודעים שבעוד עשר עשרים שנה יחליף דור חדש זה את דור הבורשט והמגבית היהודית המאוחדת?

מצפון

אשר אני בא לקיבוצים ובאים אלי צעירים ושואלים מה לעשות, אני אומר: תעשו מה שהמצפון מורה לכם. המצפון לא הביא עוד אלף או אלפיים איש לאיקרית. עשרים ואחד סופרים בילו אצל ראש־הממשלה בתה ועוגות. הם לא באו להפגנה. ומלבד שניים לא ראיתי איש מהם בהפגנות קודמות. הם אינם מוכנים להתבזות. הם רוצים להישאר נחמדים. לומר לראש־הממשלה, תראי זה לא נחמד מצידך, ושהיא תאמר מתוקים שלי, אתם לא כל־כך חמודים. אבל לבוא להתבזות קצת, לצעוק כלפי הר מוריק וריק, כלפי עוול משוע — זה לא.

ואין דרך אחרת. זאת ידענו עוד בזמן הבריטים בתהלוכות המצחיקות והעצובות ברחוב בן־יהודה בתל־אביב. לכן חוקקו חוקים אלה. גולדה מאיר צריכה היתה להיות הראשונה בין הצועדים בהפגנה. אבל היא לא צעדה. לעומת זאת ראינו כמה מכוניות מלאות תושבים שלווים שצעקו אלינו בשנאה נוראה (ואז גם אפ־שר להבין אל מי מדברת הממשלה ולמי מסבירים הכתבים בעתונים) שאנו אנטי־שמים, קומוניסטים מגוללים. ואני רוצה רק להוסיף שלולא נגמר הכל כמו שנגמר, שאילו היתה המשטרה מסתלקת קו־דם לכן, היו תושבי שומרה שבסביבה, שמספרם גדל והולך עם הזמן, עושים שמות במפגינים...

...על אף הזכרון המר של המפגינים מהפגנות קודמות שבהן הובטח ולא קו־יים שוחררו העצורים אחרי משא־ומתן ואנחנו הסתלקנו מן המקום. הכל חלף. עוד הפגנה עלובה ועצובה. עוד הפגנה של מאה וחמישים איש מכל רחבי הארץ על עוול הצועק לשמים.

וכל אותם יפי־הנפש, ואני אומר יפי־הנפש עתה באותו שאט־נפש שבו נוק־טים צמד מלים אלה נגדי, כל אותם אנ־שים יפים המדברים בסלונים שלהם על עוול איקרית, יידעו כי היעדרות שם, בשבת זאת ולא בשבתות אחרות, בירור־שלום ובמכומרת, העדרותם זאת עושה מכל המאבק על צדק במדינה ועל משטר הוגן לכל, עניין מצחיק ועלוב. לו היו חמישה־עשרה אלף איש מפגינים נגד מלחמת וייטנאם עדיין היו אמריקאים נה־רגים שם, בעצם היום הזה. אבל המצפון עורר באמריקה יותר מקומץ. לא שני סופ־רים ושני פרופסורים ושני חלבנים ושני מורים באו להפגנות נגד מלחמת וייטנאם אלא מאות אלפים. אילו כל אותם אנשים יפים וחכמים, הסבורים כמונו שקורה כאן אסון לאומי; סופרים, משוררים, מורים, מוסיקאים, ציירים, עורכי־דין, שופטים ואולי, אולי, לא יכול להיות אבל אולי גם רבנים ופועלים וחברי משקים ועוד ועוד, אילו היו בהפגנה אלפיים, שלושת אלפים איש, היה, אולי, הכל נראה אח־רת...

במדינה

תיירות

מילחמת הבזק

שר התיירות התערב בפגיעה במתחריו של מכרו

אנשי מישרד התיירות לא האמינו ל־מישמע אוזניהם, כאשר קיבלו את הוראתו של השר הממונה עליהם.

היתה זו הוראה שנגעה לעניין פעוט, לכאורה: הפצתם של מדריכי־פירסום ל־תיירים. שר־התיירות משה קול הורה למישרדו שלא להפיץ באמצעות צינורות המישרד אף מדריך מלבד השבוע בישראל.

הערפה. מה שהדהים את העובדים היתה הצורה הגלוייה בה ניתנה ההוראה, שמשמעותה היתה, למעשה: התערבותו של השר בתחרות מיסחרית, והעדפת אחד המתחרים. מה עוד, שהמתחרה המועדף היה מכר ותיק של השר.

אימפריה. המדריך שהועדף על־ידי השר היה השבוע בישראל, היוצא־לאור על־ידי אברהם („כושי") לוי. כושי החל בהפצת מדריכו לפני 12 שנה. המדריך מחולק לתיירים חינם, מציע להם את כל אפשרויות הבידור והקניות בארץ באותו כל שבוע. הכנסת המדריך נובעת ממודעות־הפירסומת.

ב־12 שנות פעולתו התרחב כושי במהי־רות. באמצעות חברתו, בזק, הפך לאימ־פריה המדפיסה מדריכים דומים כבר ב־ספרד, וכן מדריכי מסעדות. השבוע ביש־ראל הגיע לגודל של 104 עמודים, מופץ ב־12 אלף העתקים. מחזורו הגיע ל־800 אלף ל"י לשנה, מזה עשרה אחוז רווח נקי, לדברי כושי.

התחרות. כאשר הפך העסק למשגשג, קמו לכושי, כנהוג, מתחרים. שלושה מעובדיו הבכירים — דניאל גולן, אברהם דיין ויצחק תמיר — פרשו מבזק, קיבלו מכושי פיצויים של כ־15 אלף ל"י האחד, פתחו מדריך מתחרה בשם הלו ישראל.

ראשית חוכמה, פנו למישרד התיירות, ביקשו המלצה על מדריכם, כשם שגם מדריכו של לוי מומלץ על־ידי המישרד.

קץ לשפע. הם קיבלו המלצה, וגם הבטחה שהמדריך החדש יופץ, כמו הישן, באמצעות מישרד התיירות.

במשך כמה חוברות לא היו בעיות. אלא שאז יצאה לפתע לאור חוברת שלישית — ושר־התיירות החליט לשים קץ לשפע. הוא מינה ועדה ללמוד את הנושא — ובינתיים הורה למישרדו להפיץ רק את השבוע בישראל, בגלל שלו זכות ראשונים.

הוראתו זו גרמה להתפטרותם הזועמת של כמה מחברי הוועדה.

בג"ץ. למישמע הוראת השר, נזעקו יצרני הלו ישראל, נחפזו לבקש צו־על־תנאי נגד השר, טענו כי מישרד התיירות הפר את הבטחתו להפיץ את המגזין שלהם, העדיף בכך את המגזין המתחרה.

השבוע, העניק בג"ץ את הצו המבוקש. הורה שעד הבירור תימשך הפצתו של הלו ישראל על־ידי המישרד.

כדי להבין כיצד השתלשלו הדברים כפי שהשתלשלו, יש להבין את מישחקי הכוחות שמאחורי הקלעים:

מנכ"ל מישרד התיירות, חנוך גבתון, הינו יריב ותיק של כושי. לדברי כושי, ניסה גבתון לא אחת לעודד מתחרים שלו. זאת, לדבריו, הסיבה שמישרד התיירות הבטיח תמיכה בזריזות כה רבה למתחריו.

הפטרון. לדברי מתחריו של כושי, נהגה כושי מידידותו של השר, ומשום כך הועדף על פניהם: כושי מארגן מדי שנה את תחרות בזק למסעדות מעולות, בשיתוף עם מיסדר אבירי־הגריל ובחסות שרי־התיירות.

במופע זה, מופיע השר כפטרון המס־עדות בארץ וכמקדם תעשיית התיירות, זוכה בפירסומת כלל לא מזיקה.

ההתפתחות האחרונה, השבוע: לוי כושי האשים את יריביו בסחיבת חוברותיו מדוכני בתי־המלון, שכר את מרדכי רחמים המפורסם לחקור בנושא.

תגובתם של גולן, דיין ותמיר: „שטויות. הוא מנסה לגלות פשוט מי עומד מאחו־רינו."

משטרה

השוטר חובב הספרות

שוטר נתבקש לפנות מקום לאמבולנס עם חולה — והגיב בקלילות ואיומים

כמעט לכל גבר, וזהי שעת שמחה נדירה. אך לעורך־הדין התל־אביבי יאיר לנדאו היתה זאת שעה של מכה קשה: זמן קצר לאחר שהביא את אשתו לבית־החולים ליולדות הקרייה בתל־אביב, ילדה אשתו. אך הוולד היה מת.

אביה של האשה איבד את הכרתו. הוזעק אמבולנס, כדי לפנות אותו להדסה, ולנדאו עזר להעמיסו לתוכו.

„לא כיער לי". אלא שהאמבולנס לא יכל לצאת לדרכו. ניידת משטרה שחנתה מאחוריו הפריעה לו. הניידת היתה ריקה, אך דלתה פתוחה ומנועה עובד. לנדאו הפעיל את צופרה, כדי להזעיק את נהגה. הנהג הופיע. היה זה שוטר בשם טולדנו. לנדאו הסביר בדחיפות את המצב, ביקש לאפשר לאמבולנס לזוז.

„לא בוער לי שום דבר," ענה השוטר טולדנו. „זה לא מזיז לי את קצה התחת. אני לא שם זין עליך."

„אעצור אותך". ציטוטיו של השוטר טולדנו מתוך פניני הספרות העברית המו־דרנית הפתיעו שמץ את לנדאו, אך לא היה לו זמן להתעכב. כאשר הואיל טולדנו לפנות את הדרך, יצא האמבולנס לדרך.

זמן קצר לאחר מכן, יצא לנדאו גם הוא לכיוון הדסה. ברחוב סמוך גילה את ה־ניידת, מס. מ־700, חונה — הפעם כהלכה. הוא עצר, ביקש את פרטיו של טולדנו. „אם לא תסתלק, אעצור אותך," איים השוטר.

מפצח הפרצופים. סמל גבריאל אליהו, שישב ליד טולדנו, התנדב לעזור לשוטרו: הוא ביקש מלנדאו את מיסמכיו, החל בודק בקפדנות ואיטיות מכוונות, כולל רשיון־הרדיו של הרכב. לבסוף, הצליח למצוא פגם, החל רושם דו"ח.

המילה האחרונה באינטרמצו היתה בכל זאת של השוטר טולדנו: „אם לא הייתי שוטר," גילה ללנדאו, „הייתי מפצח לך את הפרצוף."

הניידת החוסמת ליד בית־החולים „הקרייה"
„לא מזיז לי את קצה התחת"

מרכז עדשות מגע

„גרוזובסקי - אישון-לנס"

מנהל ה. אבן - שושן

התאמת עדשות מגע קשות ורכות

תל אביב רח שניאור 7 טל 50220 - 58046 שעות קבלה 17 - 9

כרשלם תנא

11.9.73
קולך קובע!
השתתף בבחירות לועידת ההסתדרות ה־12

ספורט טוטו

השבוע
מינימום
פרס ראשון
100 אלף ל"י
* * *
מינימום
כלל הפרסים
200 אלף ל"י

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

קשיים בקשרי ישראל-יפן?

אם יש לך עסקים עם יפן, צפה ל־קשיים גוברים מצד ממשלתה: בכנס של שגרירי יפן בארצות המזרח־התיכון, ש־התקיים לאחרונה בטוקיו, הוחלט כי על יפן „לנקוט במדיניות־חוץ המכוונת

שר־חוץ אוהירה
למען הנפט — הכל

להבטיח ליפן אספקה קבועה של נפט גלמי.״

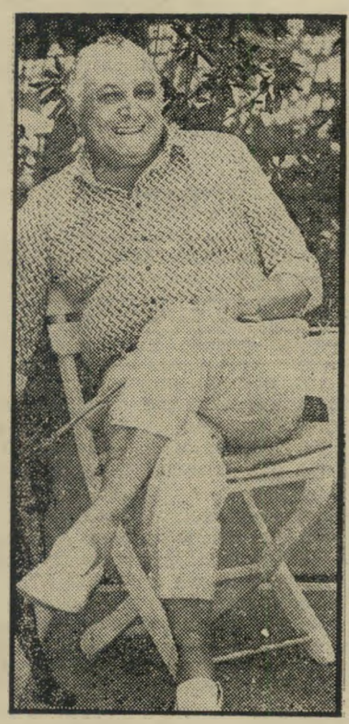
בכנס השתתפו שגרירי יפן באפגניס־טאן, אלג׳יריה, מצריים, עיראק, איראן, ישראל, כוויית, לבנון, מרוקו, סעודיה, סודן, סוריה, טוניסיה, טורקיה. שר־החוץ היפני, מסחיושי אוחירה, קבע כי על יפן להגביר את מאמציה לשיתוף ובנה עם ארצות האזור.

בכנס, שנמשך שלושה ימים, נקבע כי המשך אספקת־הנפט מארצות־ערב חיוני לקיום התעשייה היפנית: בשנת 1972 הגיעו יותר מ־90% מיבוא־הנפט ליפן מ־המזרח התיכון.

התוצאה: הכנס הסתיים בתביעה ל־ביצוע החלטת מועצת הביטחון הקוראת לנסיגה מיידית של הכוחות הישראלים מן השטחים הכבושים.

חוק מיוחד לג׳ימי לוי?

עם שובו לישראל — לביקור, לפי ה־מוצהר — של ג׳ימי לוי, התגלה כי ח־סערה שעורר לפני כ־15 שנה, עת הפכו הוא ומפעל הטקסטיל שלו בנצרת לשם נרדף לכשלונה של הממשלה בעסקים — סערה זו לא שככה כליל: ביקורו עורר התרגשות לא־רגילה בחוגים כלכ־

תעשיין לוי
למען ידיד ותיק — הכל

ליים, כשהתגובה הכללית היא: מעניין מה הוא מתכנן עכשיו.

פרשת ג׳ימי לוי התגלתה כאשר מפעלו בנצרת התמוטט, לאחר שהממשלה הש־קיעה בו שבעה מיליון ל״י, ולוי עצמו פחות מרבע מכך.

ג׳ימי, מכל מקום, עזב את הארץ לאחר הפרשה, ואין אפשרות להעלות נג־דו כל האשמות, בגלל חוק ההתיישנות.

למרות מצב דברים זה, מסתבר עתה כי לוי המשיך ליהנות, כל שנות היעדרו מהארץ, מיחס מיוחד מצד שלטונות ישראל. החוק הישראלי מחייב אזרח ישראלי, החפץ לחדש את דרכונו, לחזור ארצה לפחות אחת לחמש שנים. כל אזרח — אולם לא את ג׳ימי לוי, ש־המשיך לשמור על דרכונו הישראלי.

מתברר כי נעשה עבורו הסדר מיוחד, לפיו חודש דרכונו בלאנוס, בירת ניגריה. לא ברור כיצד זכה לוי בהטבה מיו־חדת זו.

הוכשלה תוכנית להובלה בדוברות

ד״ר יורם אלמוגי, בנו של שר העבודה, איננו נמושה במערכות המשק. גם סם ברונפמן, איל־הוויסקי הקנדי, בעל רשת סופרסל בישראל ומגדולי התורמים ל־ישראל, איננו קוטל־קנים. כששניים אלה חברו יחדיו, אין ספק שהם היוו כוח רציני. אולם לא רציני מספיק, כפי שהוברר בימים אלה. השניים נאלצו לסגת מפני יריב רציני יותר.

אלמוגי הצעיר, שהוא מומחה לספנות, העלה, נוכח מצוקת הובלת המלט וסחורות אחרות לישראל, רעיון: בעולם מקובל כבר מזמן להוביל משאות בדוברות־ענק הנגררות על־ידי אניות, כמו קרונות רכבת על־ידי קטר. למה לא גם בישראל?

אלמוגי העלה את הרעיון בפני ברונפמן, והשניים הקימו חברה שתיכננה להביא ארצה דוברות מקנדה, ולפתוח קווי־הובלה. השניים התקשרו גם עם חברת המלט נשר שהיתה מעוניינת כי יביאו עבורה מחו״ל מלט בדוברות.

התוכנית התקדמה כהלכה — עד שנודע הדבר למיכאל צור, יו״ר מועצת המנהלים של צים. צים איננה מעוניינת כמובן במתחרים. צור הפעיל את קשריו עם ספיר — והרעיון גווע. המשק הישראלי נפגע אמנם, אולם המונופול של צים נשאר שלם.

אלמוגי הבן עצמו הסיק את המסקנות, חזר להרצות בטכניון בחיפה.

מפעל כבלים חדש בערד

חברת כבלי ציון, שהיא בעלת שני מפעלים לכבלי חשמל וטלפון, תקים בערד מפעל שלישי, לייצור כבילי טלקומוניקציה, בשיתוף עם חברה אירופית ידועה. המפעל יעסיק מעל 35 מהנדסים, וייצורו יחליף יבוא כבילים ב־6 מיליון דולר לשנה.

חוות גורדון התחסלה

חובבי הרכיבה על סוסים בתל־אביב, ש־נהגו זה שנים לרכב בחוות גורדון מעבר לירקון, ייאלצו לחפש להם מקום אחר לרכיבה: אליהו גורדון מכר את המקום (6 דונם, במחיר כ־250 אלף לירות הדונם) למשקיעים פרטיים, שיבנו בתי־מגורים במקום חוות־הסוסים.

גורדון ניהל חוות־סוסים יותר מ־30 שנה. החוה שכנה בזמנו ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב, נסוגה לאחר מכן למקומה ה־נוכחי, עם גידול העיר. עתה פרש גורדון מעסקי הסוסים.

ומעניין לעניין: שמועות עקשניות טו־ענות כי גם חשטח שהיה פעם התחנה המרכזית הישנה, ברחוב רוטשילד מספר 1 בתל־אביב — נמכר למשקיעים אלה. המגרש הזה שייך לקבוצת בנק הפועלים ולקבלנים ראובן ובן־דויד.

החווה שנמכרה
במקום סוסים וילדים, מגרדי־שחקים

במדינה

חינוך

הבוס האלמוני

כששת חודשי עבודה בבית־הספר, לא ראתה המזכירה את המנהל מעולם

המזכירה שישבה במשרד־ההרשמה של רשת בתי־הספר אלפא, ברחוב אלנבי 136 בתל־אביב, לא ידעה להגיד מתי יבוא ה־בוס שלה.

לא שהיא ניסתה להגן עליו מפני טר־דנים. היא פשוט אמרה את האמת: מאז התקבלה לעבודה, לפני חצי שנה, לא ראתה את מנהל רשת אלפא מעולם.

וגם לא ביום שנתקבלה: היתה זו ה־מזכירה העובדת שקיבלה אותה, סיכמה איתה על תנאי שכרה ומהות עבודתה, נפרדה ממנה לשלום.

קול אלמוני. הבוס צילצל מאוחר יו־תר, אישר את הסיכום, שמו, ידעה המז־כירה, הוא דויד רון. גם את קולו הכירה: מדי פעם היתה מקבלת ממנו הוראות טלפוניות. רק את פניו לא ראתה אף פעם.

כאשר היו תלמידים באים להירשם לבית־הספר, היתה מחתימה אותם על שט־רות, משאירה את השטרות נעולים ב־מגירה. למחרת היתה המגירה ריקה, ו־הבוס אישר טלפונית את קבלתם.

שיטות מקוריות. לא רק לגבי מז־כירתו נשאר דויד רון אלמוני. גם במש־רד החינוך אין איש מכירו. גם לא צוות מורי הרשת — הכוללת את בית־הספר אלפא משולב, שני בתי־ספר אלפא נוס־פים, ועוד כמה בתי־ספר.

שיטות־הפעולה המקוריות של דויד רון לא הוגבלו להופעה אישית בלבד. הן הור־גשו גם בבית־הספר עצמו.

אלפא משולב הציע למעוניינים ללמוד פקידות, שירטוט, אלקטרוניקה ובגרות ב„מיטב הכלים המודרניים, בניין חדיש ו־כותרת־הוראה מעולים.״

אותם המעוניינים שעברו במשרד ההר־שמה ושילשלו את השטרות — הגיעו ל־בסוף לבית־הספר עצמו, ברחוב בלפור 6.

פואמה פדגוגית. דרך שני גדרות חלודים ויער מגבות תלויות לייבוש, מ־המספרה השכנה, הגיע הסטודנט הנלהב, דרך חדרי־שירותים מצחינים, לחדרי־הכי־תות, שנראו כאילו תוכננו עבור שבעת הגמדים. הקירות השילו את ציבעם מזמן, החלונות היו אטומים בדיקטים.

הלימודים עצמם התנהלו ברוח דומה.

בשבוע שעבר, סוף־סוף, הורה משרד־החינוך־והתרבות לסגור את המוסד בגלל „תנאים פיסיים גרועים, תנאי סניטציה ירודים, רמת־לימודים נמוכה, כוח־הוראה בלתי־מוכשר, ואי־מתן תמורה לתלמיד כנאמר בפירסומים.״

דרכי־אדם

גן־העדן האבוד

„יכולתי לעשות וילה מהבית שלי — על חשבון העיניים של אחותי,״ אומרת אחותה של עיוורת שאושפזה במוסד לחשוכי־מרפא

זהבה צבי היתה בת 15 כשהבינה לראי־שונה, שהעתיד טמון בגן־עדן. כולם הבינו אותה, ועזרו לה בסבלנות לעבור את ה־גיהנום. כיום, אחרי נסיונות רבים היא הגיעה בגיל 34 כמצופה אל הנחלה. אחרי שנים ארוכות של סבל כעיוורת, נמצא לה סוף־סוף מקום במוסד כלשהו וכל מה ש־נותר לה, זו הציטייה הארוכה לפגישה עם הבורא.

מספרת כתבת „העולם הזה״, עליזה אוירבך:

היא אינה לבד, זהבה. יחד איתה ממתי־נים חולים כרוניים, בני 70 ומעלה, ועוזרים לה לדכא את שאריות המרץ לחיים. חיים זה לא עתיד ואם כבר, אז יפה שעה אחת קודם. והנה, קמה לתיאוריה זו אופוזיציה נאיבית בדמותה של אסתר צבי, אחותה של העיוורת שגידונה לחיים במוסד לחולים כרוניים. היא אינה מוכנה להשלים. רוצה לשנות דברים שעליהם החליטו המומחים בעיריית תל־אביב, אשר החליטו לשקם עיוורת בת 34 בחברת זקנים הממתינים ל־מותם. צוחקת עלינו הנערה, אומרת ה־ביורוקרטיה. דון קישוטית פעוטה, את לא מבינה שבשביל בן־אדם אחד לא כדאי ל־התאמץ. חבל עלייך, לכי הביתה, ואל תעשי בעיות!

אסתר מודה כיום בפשע הגורלי שביצעה לפני מספר שנים: היא לא ביקשה תמיכה מהעזרה הסוציאלית, כמו שעושים כולם. „יכולתי לסחוט מהם אלף ואחד דברים, ו־לעשות וילה על חשבון העיניים של אחותי, ואז הם היו מטפלים בה ולוקחים אותה למוסד נורמלי לעיוורים," אומרת אסתר. „אבל כשהם רואים, שהבן־אדם לא בא אליהם בדרישות, אז גם אין צורך שיטפלו בעניין.

„אחרי שאמא מתה, התפזרה המשפחה ואני נשארתי לטפל באחותי העיוורת בבית, בשכונת־התיקווה. עבדתי אז כזמרת במחל־קה הערבית ברשות־השידור. אבל אני רוצה חופש," אמרתי להם. „אני צעירה בת 27. אמנם כואב לי שזאת אחותי אבל תכניסו אותה לאישהו מקום אנושי. אני לא יכולה להמשיך לעשות מה שאמא עשתה. אמא לפחות הספיקה להתחתן, להוליד 8 ילדים. היא היתה מוכנה להישאר עם הבת שלה עד הסוף. אבל אני, אין לי חיים פרטיים. כבר שנתיים שלא יודעת מה זה עבודה.

„זהבה פחדה להישאר לבד. פינקתי אותה והיא הספה תובענית מאד. להתחתן? מי

עיוורת זהבה צבי ליד הפסנתר
„רוצה לטייל! רוצה לים! רוצה לנגן על פסנתר!"

היה לוקח אותי, הצרות מסביב, הם לא נדוניה אידיאלית לבחור. אני לא יודעת אפילו מה זה חבר. רק השכנים היו עולים אלי ומעוודדים אותי. רציתי להכניס את זהבה למוסד עיוורים בו תוכל להיכנס ל־פעילות, לצאת לטיולים ולעבוד. אבל כל אותן התשובות שקבלתי מהמוסדות ומ־העובדות הסוציאליות, שהחלפו בקצב רצחני, הרגו לי את התקווה האחרונה. גברת, אנחנו מבינים את המצב. את לא בת יחידה אצלנו. סבלנות!"

„אבה לכם יש עיניים!" הסבלנות היתה התכונה החזקה של אסתר. שתי ה־אחיות נשארו צמודות אחת לשנייה עד היום. כולם התפזרו לאחר שאמא מתה. ברחו מהבעיות של אחותם העיוורת מלידה, לבעיות שלהם.

והנה, לפני מספר שבועות, נדמה היה שהישועה קרובה. מישהו העלה את השם בית זיו במגדיאל, כפתרון ואסתר נתפסה לרעיון. סוף־סוף מוסד קבוע. „מצאתי את המקום מקסים," סיפרה אסתר. „פינת חמד נקייה ומלאת תשומת־לב. והמנהל, איזה בן־אדם נהדר?! הוא מטפח את המקום כמו תינוק שלו, עם כל הלב. ישבנו ביחד במשרד והוא השתכנע סופית שאם לא תסודר אחותי במוסד, נשתגע בסופו של דבר שתינו. האמת היא, שלא נכנסתי לראות בדיוק את האנשים הנמצאים ב־מוסד. אבל מבחוץ זה היה משהו נפלא, עצום, גן־עדן.

„לפני מספר ימים הבאתי אותה לבית זיו. אבל כשנכנסתי למחלקה ג' נדהמתי. היו שם כל כך הרבה קשישים, זקנים ממש, יושבים בעגלות, מרותקים. לא הבנתי: איפה הצעירים? איפה החיים? זה בפירוש היה מוסד לחולים כרוניים. את זהבה הכניסו לחדר עם עוד שתיים. ממש נעשה לי חושך בעיניים כשראיתי מה קורה. אבל כשנזכרתי במה שעבר עלי בשנים שהיתה תלויה בי השארתי אותה שם. בערב היא צילצלה אלי. ביקשה שאוציא אותה מיד משם. „אתם רואים," היא אמרה לי, „לכם יש עיניים, אז איך אתם מכניסים אותי למקום כזה? זה לא המוסד שדיברנו עליו."

תגיע לאותו מצב כמו כל החולים כאן. או מוות תוך גסיסה ארוכה. או שיגעון. ואז תוכנס לבידוד במחלקות האחרות."

גסיסה או שיגעון. זהבה רוצה עוד לחיות. כיום היא נמצאת על הגבול. אפ־שר בקלות לסחוף אותה לניוון מוחלט או לנסות לשקם אותה. אם תשאר בבית זיו, אין לה דרך חזרה. היא תהפוך לצמח עיוור ממושמע עד הסוף. כמו כולם. כבר בימים הראשונים במוסד, אחרי המשבר הראשון, היא מתחילה להתרגל, להשלים עם המצב.

עיוורת, איזה סיכויים יש לה?

„אני לא רוצה לשנות שום דבר," היא אומרת. „טוב לי כאן. יש אוכל והאחיות יהודית ועלייה מדברות איתי." היא איטית מאד, יש לה זמן, אף אחד לא ממהר במקום.

ואני בעקשנות ובאכזריות ניסיתי להר־גיז אותה, למצוא בה טיפת חיים, אולי אולי. ואז התפרצה כלפי: „אני רוצה הבי־תה! רוצה לטייל! רוצה לים! רוצה לנגן על פסנתר! רוצה! רוצה!" ושוב חזרה לשקט. כמו ידעה ששום דבר לא ישנה. ולמה להטריד כל כך הרבה אנשים שניסו לעזור לה.

„אם תשאר זהבה בגן־העדן המטופח שבמגדיאל," אמרו לי האחיות בלבן, „היא

החיל כפוי הטובה

10 שנים אחרי שכתבה רומן על חיל־האוויר מוציאה אותו סופרת צעירה ראוך

„אני מאמינה כי אנשים נולדים עם הכשרונות שלהם," אומרת הדרה מור, אשר הגיעה לארץ מארצות־הברית כדי להוציא לאור את סיפרה רקיע כפוי טובה.

ההריון של הספר היה קשה ונמשך מס־פר שנים. הדרה כתבה את הרומן שלה כשהיתה עוד חיילת בחיל־האוויר. אבל מנעו ממנה אז להוציאו לאור. ייתכן כי הדבר נעוץ בתוכן הספר, המבוסס על הוי־חייהם של אנשי חיל־האוויר.

„כתבתי יותר מדי אמת על החיל. עזר וייצמן, שהיה אז מפקד חיל־האוויר, קרא את הספר ושען כי לא כל דבר המתרחש בחיל צריך להגיע לידיעת הרבים. הוא אמר: „אנשים נהרגים אצלי, מת־רסקים ומאבדים אברים." הוא הזכיר לי שחיל־האוויר בנוי ממתנדבים ורומן עם כל כך הרבה זוועות עלול להרתיע מתנד־בים בפוטנציה להתנדב לחיל.

בין השאר כתבה הדרה כי הטייסים „שותים". „ייתכן והייתי מושפעת מזה שסיפרו בחיל כי עזר שותה. ברומן הת־קבל הרושם כי כל אנשי החיל שתיינים ועובדה זו לא מצאה חן בעיניו. אני זוכרת שהוא אמר לי: „את כותבת מ־דימיון ולא מניסיון." בכעס הוסיף: „מצידי, קחי את הספר והקדישי אותו לי." התעקש־תי ולא הסכמתי לשנות מילה. מצד שני, לא היה לי המצפון להוציא לאור את הספר. אהבתי את החיל והיו לי רגשות של ממש לטייסים ולסובב אותם."

במשך שלוש שנים הקפיאה הדרה את הספר במגירה. מדי פעם תיקנה, הוסיפה וגרעה, אך השינויים לא היו מהותיים. אחרי מלחמת ששת־הימים נסעה הדרה

(המשך בעמוד 32)

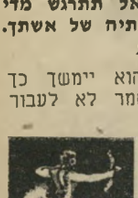
אל תעשה צעדים דראסטיים. חכה עוד קצת לפני שתבצע את החלטתך. בת „טלה" — לא תפגשי השבוע את נסיך החלו־מות, למרות שבסוף השבוע יהיה נדמה לך שפגשת. כדאי שתנצלי את השבוע כדי לשפר את הופעתך. התחילי בדיאטה, שני את התיסרוקת, והיי יפה כמה שרק תוכלי. תימני מללבוש כחה.

* * *

חידידות החדשה שגילית תלך ותפרח למשהו נפלא. אף אם תרצי, לא תוכלי לקלקל אותה. אתה, בן עקרב, התכונן לנסי־עה ארוכה. היא תוסיף לאישיותך. ואם תרצה, גם לכיסך. קינאח של חבר לעבודה לא תצ־ליח לשבש את דרכך. סיכסוכיו ייכשלו ואתה דווקא תקבל את ח־ג'וב. אל תתרגש מדי מהערותיה של אשתך.

* * *

שבוע שיגרתי ואפור. הוא יימשך כך הרבה זמן. עליכם להישמר לא לעבור את הגבול ולהפקיד את עתידכם ביד הגורל. תקופת הפרידה שלך מאדם קרוב אליך תימ־שך מעבר למצופה, אבל בסופו של דבר הוא ישוב אליך. קבלי אותו כמו שהוא וחש־לימי עם גורלך. לא הצליחי לשנות אותו וכך חזיקי רק לעצמך.

ידידך כועס — אבל לא נורא — זה יעבור לו. בשבוע זה מראים חכוכבים שינוי דראס־טי. מה שחשבת שלא יהיה בסדר — יסתדר בסופו של דבר. בכל השטחים. זהו כנראה השבוע שלכם, תאומים. בלו היטב, טיילו חר־בה, בעיקר בחיק הטבע ונצלו את החיים. אל תשימו־לב למה שהשכנה ממול אומרת. מה היא מבינה?

* * *

יום השבת יביא לך את הכוח להגשים את תוכ־ניתך הישנה ורבת ה־היקף. לעומת זאת, הת־עלם מן החכמים הבזו־יים והקטנוניים של כמה מן הסובבים אותך: הם לא שוחרים את טובתך. אל תעשה עסקים ביום א', כי ביום זה תיתקל בקשיי קומוניקציה. הי־שמרי מהקרבות. השתמטי מידידים מפוק־פקים. השתדלי רק לצאת בחברת ידידות.

* * *

השבוע עומד כוכב ח־לכת אורנוס להיכנס לתחום השפעה מעורב בחורוסקופ שלך. ה־תקופה המצפה לך צו־פנת לבטים וחסתבכו־יות מצד אחד, וחתעו־ררות נפשית תלולה מצד שני. בחדרגת תגיע למסקנה, כי אינך מרוצה ממעשיך וחי־שניך בעבר, למרות שיש לך סיבות רבות להתפאר בהם. נצל את הזמן לעריכת חשבון נפש, ואל תגלה יסודות מבוכה.

* * *

שמע לעצת מבוגרים וחכמים ממך. בדרך זו תצליח להתגבר על קשיים רבים, ולהימנע מעשיית טעויות. זכור כי הטיפש לומד משגי־אותיו־הוא, ואילו חכם משגיאותיהם של האח־רים. אמת־חיים זו נכ־נה גם לגבי חייך הרו־מנטיים. וגם אם נראה לך שספגת אצלה מפלה — אל תתייאש, נסה שוב. כוכביך מורים כי דווקא בסוף השבוע קיימים כל הסיכויים להצלחה.

אם תסמוך השבוע על האינטואיציה שלך, ולא תחסס לקבל החלטות חשובות ב־מישור הכספי, עומדים לרשותך סיכויים רבים לעשות עיסקה מצויינת ולהבטיח את עתידך ל־אורך ימים, אם ההחלטה אינה בידך, הפעל את מלוא השפעתך על בר הסמכא, והשתדל לשכ־נע אותו לקבל את עמדתך — ואז תצליח. היה זהיר בדיבורך.

* * *

אל תעשה צעדים דראסטיים. חכה עוד קצת לפני שתבצע את החלטתך. בת „טלה" — לא תפגשי השבוע את נסיך החלו־מות, למרות שבסוף השבוע יהיה נדמה לך שפגשת. כדאי שתנצלי את השבוע כדי לשפר את הופעתך. התחילי בדיאטה, שני את התיסרוקת, והיי יפה כמה שרק תוכלי. תימני מללבוש כחה.

* * *

חידידות החדשה שגילית תלך ותפרח למשהו נפלא. אף אם תרצי, לא תוכלי לקלקל אותה. אתה, בן עקרב, התכונן לנסי־עה ארוכה. היא תוסיף לאישיותך. ואם תרצה, גם לכיסך. קינאח של חבר לעבודה לא תצ־ליח לשבש את דרכך. סיכסוכיו ייכשלו ואתה דווקא תקבל את ח־ג'וב. אל תתרגש מדי מהערותיה של אשתך.

* * *

שבוע שיגרתי ואפור. הוא יימשך כך הרבה זמן. עליכם להישמר לא לעבור את הגבול ולהפקיד את עתידכם ביד הגורל. תקופת הפרידה שלך מאדם קרוב אליך תימ־שך מעבר למצופה, אבל בסופו של דבר הוא ישוב אליך. קבלי אותו כמו שהוא וחש־לימי עם גורלך. לא הצליחי לשנות אותו וכך חזיקי רק לעצמך.

ידידך כועס — אבל לא נורא — זה יעבור לו. בשבוע זה מראים חכוכבים שינוי דראס־טי. מה שחשבת שלא יהיה בסדר — יסתדר בסופו של דבר. בכל השטחים. זהו כנראה השבוע שלכם, תאומים. בלו היטב, טיילו חר־בה, בעיקר בחיק הטבע ונצלו את החיים. אל תשימו־לב למה שהשכנה ממול אומרת. מה היא מבינה?

* * *

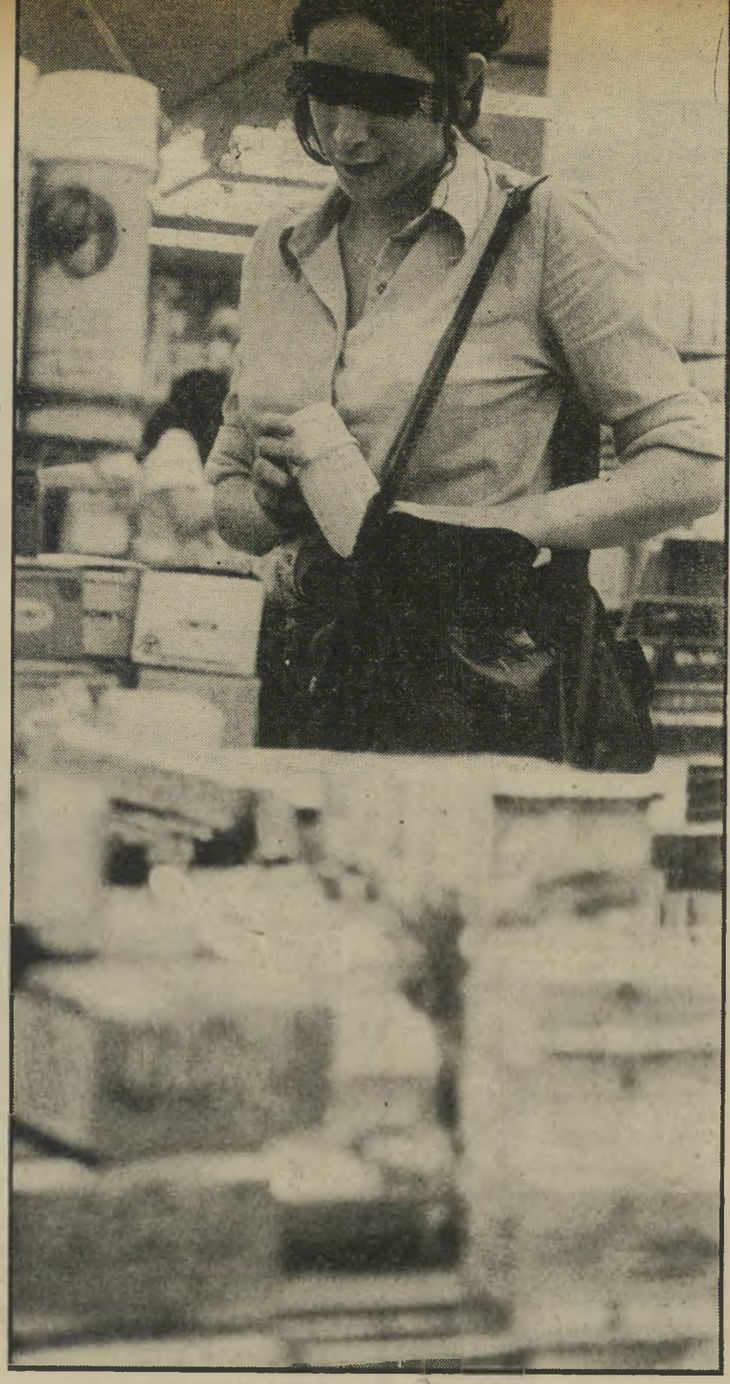
יום השבת יביא לך את הכוח להגשים את תוכ־ניתך הישנה ורבת ה־היקף. לעומת זאת, הת־עלם מן החכמים הבזו־יים והקטנוניים של כמה מן הסובבים אותך: הם לא שוחרים את טובתך. אל תעשה עסקים ביום א', כי ביום זה תיתקל בקשיי קומוניקציה. הי־שמרי מהקרבות. השתמטי מידידים מפוק־פקים. השתדלי רק לצאת בחברת ידידות.

* * *

השבוע עומד כוכב ח־לכת אורנוס להיכנס לתחום השפעה מעורב בחורוסקופ שלך. ה־תקופה המצפה לך צו־פנת לבטים וחסתבכו־יות מצד אחד, וחתעו־ררות נפשית תלולה מצד שני. בחדרגת תגיע למסקנה, כי אינך מרוצה ממעשיך וחי־שניך בעבר, למרות שיש לך סיבות רבות להתפאר בהם. נצל את הזמן לעריכת חשבון נפש, ואל תגלה יסודות מבוכה.

* * *

שמע לעצת מבוגרים וחכמים ממך. בדרך זו תצליח להתגבר על קשיים רבים, ולהימנע מעשיית טעויות. זכור כי הטיפש לומד משגי־אותיו־הוא, ואילו חכם משגיאותיהם של האח־רים. אמת־חיים זו נכ־נה גם לגבי חייך הרו־מנטיים. וגם אם נראה לך שספגת אצלה מפלה — אל תתייאש, נסה שוב. כוכביך מורים כי דווקא בסוף השבוע קיימים כל הסיכויים להצלחה.

פרם הגנבת הישראלית השנונה ביותר בלונדון, בימים אלה, הגיע, ללא ספק, לדיילת אל־על מסויימת. דווקא עתה, כאשר גנבות ישראליות וערביות נופלות כזבובים בידי בלשי חנויות הכל־בו הלונדוניות — הצליחה זו, למרות שנתפסה על חם, לצאת חלק.

היא חיתה בסיור־קניות נינוח ברחוב אוקספורד המהודר, בין טיסה לטיסה, כאשר באחת מחנויות־הפאר הבלעדיות מצא־חן בעיניה סודר קשמיר לבן מקסים. היא לבשה אותו, קרעה מעליו את תגי המחיר, ופנתה בצעדים מאוששים לעבר היציאה.

היא הספיקה לעשות את צעדה הראשון על המידרכה — כאשר שני גברים לבושי־אזרחית עצרו אותה, האשימו אותה כי יצאה מבלי לשלם.

הדיילת החמודה לא איבדה את עשתונו־תיה: „נכון, אבל לא התכוונתי לגנוב," הסבירה בחיוכה המקסים. „הרגשתי בערבי חשוד שעקב אחרי בחנות, ומיהרתי להס־תלק ממנו, בהתאם להוראות־הביטחון של החברה שלי. אני דיילת באל־על."

פצצות דוחות גניבות

אם האמינו לה בלשי החנות או לא קשה לדעת. כך או כך, הם שיחררו אותה מבלי להגיש נגדה תלונה.

אולם לישראליות רבות אחרות, הממל־אות בימים אלה את חנויות לונדון, היה פחות מזל. עם הפיכת מכת הגניבות מחנו־יות כל־בו וסופרמרקטים לשואה לאומית, פתחה משטרת לונדון במיבצע רחב־ממדים, שהופסק רק בגלל שרשרת פצצות־התבערה שהתגלו בשבוע שעבר ברחבי־העיר, ושגרמו לגיוס־חירום של כל כוח־האדם במשטרות לונדון־רבתי.

במסגרת מיבצע זה נתפס היהלומן היש־ראלי אהרן דוידור (42), הואשם כי גנב בחנות כל־בו ריתמת תינוק שמחירה לירה שטרלינג אחת, כשנעצר, היו בכיסו 200 ליש"ט. הוא נשפט בחומרה רבה: 30 ימי־מאסר.

ישראלית אחרת, מזכירה בת 31 בשם הלן סגר, העובדת לפי הדיווחים במזכירות בתי־המשפט בתל־אביב, הואשמה בגניבת סוודר שמחירו שתי ליש"ט. היא יצאה בזול, יחסית, לדוידור: התענוג עלה לה רק 40 ליש"ט, ללא מאסר כלל.

הנסיכה הגנבת

לפחות בתחום זה, גילתה משטרת לונדון שיתוף־פעולה מפתיע בין עמי המרחב השמי: התיירים הישראלים — וליתר דיוק התיירות הישראליות — לא היו היחידות ששלחו ידיהן לסחורה לא

מדוע היא גנבת?

להן. גם אזרחיות ערביות, שמילאו את לונדון, כאת שאר ערי אירופה, בהמוניהן בימי קיץ אלה — נתפסו בגניבות בחנויות כל־בו. המפורסמת בגנבות היתה בתו של אחד האנשים העשירים ביותר בעולם — השייך של בחריין. היא גנבה מיצרך ששוויו כמה שילינגים.

יום לפניה, נתפס בגניבה דומה מנהל תחנת־הרדיו של תימן.

הישראליות והערביות לא היו היחידות שהשתתפו בספורט בינלאומי זה.* תיירות מבני כל הלאומים נתפסו במיבצע הלונדוני — ונענשו בחומרה רבה.

מה הניא אותן לעשות זאת? כשבכיסיהן כסף לרוב, כשהן מסכנות חופשה נעימה, ואולי גם את החופש שלהן — מה גרר נשים אלה למעשה־הבל זה? מה הביא את המזכירה התל־אביבית, הדיילת החיפ־אית, ליהפך לגנבת בארץ זרה?

האמת היא, שישראליות אלה רק נ ת פ ס ו בארץ זרה. הסטאטיסטיקה מוכיחה כי אם הן גנבו בלונדון — הן גנבו לפני כן גם בתל־אביב, בחיפה, בכל מקום בו הן וחנות כל־בו נפגשו יחדיו.

מגיפה בינלאומית

מכת הגניבות מחנויות כל־בו הפכה למגיפה בינלאומית בעולם המערבי. גם לישראליות הגיעה האופנה, ונזקי הגניבות בחנויות כל־בו וסופרמרקטים בישראל החלו מסתכמים בסכומים רציניים.

מבחינה זו, אין הישראליות שונות מהגנ־בות באירופה ובאמריקה. משום כך — מאחר שבישראל לא נערכו בנושא מחק־רים מדעיים עדיין — מעניינים תוצאות מחקרים שנערכו בארצות־הברית, ושניסו לענות על השאלה:

מדוע הן גונבות?

אחד הניסויים שנערך באחת מחנויות הכל־בו הגדולות ביותר בניו־יורק, היה פשוט למדי: קבוצת חוקרים בחרה, מבין אלפי הקונים שסבבו בחנות מדי יום, ב־263 שנראו כטיפוסיים־ביותר, מבחינת הלבוש, הגיל, ההתנהגות.

263 קונים וקונות אלה היו נתונים למעקב סמוי מרגע שנכנסו לחנות, ועד שיצאו ממנה.

התוצאות הדהימו את החוקרים: אחד מכל עשרה, מתוך ה־263, גנב משהו, בעת ביקורו בחנות.

הדהימה את החוקרים בייחוד העובדה שהגנבים היו, ללא יוצא מהכלל, אזרחים ואזרחיות מכובדים, בני המעמד הבינוני. ברור היה שאנשים אלה לא שלחו ידיהם מעולם בגניבה „אמיתית". ברור היה גם כי הם יכלו להרשות לעצמם לקנות את המיצרכים שגנבו.

עובדה שלישית, שהיתה ידועה כבר לחוקרים מסטאטיסטיקות קודמות: חלק ה־ארי מבין הגנבים היו עקרות־בית מהוגנות, ההופכות לגברת הייד, ברגע שהן נכנסות מבעד לדלת הזכוכית הנוצצת.

הגניבות היו ברובן לא מתוכננות, אלא ספונטאניות, כמעט כפייתיות. לא היה ספק שהן נבעו מסיבות פסיכולוגיות — „וזאת הלא בעצם משמעות המילה קלפטומניה," הסביר ד"ר גינגדס.

יסורי־מצפון

לא שד"ר גינגדס מיהר להסתייג מהגדרתו שלו: „קלפטומן הוא אדם חולה, שאין לו שליטה על מעשיו. נשים אלה היו בריאות, והיתה להן מלוא השליטה על מעשיהן."

מדוע אם כן עשו מה שעשו?

הסיבות היו שונות. אחדות פרוזאיות, אחרות פנטסטיות. סיפרה אחת המרואיינות, מזכירה נאה בת 23, שהשתכרה יפה

מכת הגניבות בחנויות הכל־בו והסופרמר־קטים מגיעה, בחנויות מסויימות, בארצות־הברית עד לשיא של חמישה אחוזים ממח־זור המכירות. הפסדי־ענק אלה, וכן ההוצ־אות הרבות על אמצעי־ביטחון מפני הגני־בות, מועברים כמובן אל כתפו של הקונה המשלם עבור קניותיו.

גנבת מילדות

כדי לגנוב אמצעים להילחם במגיפה. יזמו רשתות כל־בו וגופים מעוניינים אחרים מחקרים ממושכים. אחד המעניינים בהם נערך על־ידי ד"ר שפרד גינגדס, פסיכיאטר שהתמחה בחקר הפשיעה.

הפתעתם הראשונה של עורכי המחקר היתה נכונותן הרבה של הנשים להודות בפשע*. בסריקה ראשונה של מועמדות למחקר הודו מיד 50 אחוז מהנשאלות כי אכן גנבו, לפחות פעם בחייהן, מחנות כל־בו. רבות מהן ששו להשתתף במחקר, לדבר על כך. אחדות היו אף גאות ב־מעשיהן.

המחקר נערך ב־25 נשים: עקרות־בית, סטודנטיות, נשים עובדות. גילן נע בין 17 לשנות הארבעים, והן רואיינו בשלוש קבוצות.

בקבוצה האחת היו נשים שגנבו מחנויות רק מספר פעמים, לרוב בנערותן. בשתי הקבוצות האחרות — כאלה שהמשיכו לגנוב דרך־קבע.

המכנה־המשותף לכל הגנבות האלה: כולן היו בנות המעמד הבינוני, אינטילי־גנטיות ובעלות חינוך גבוה.

„שאלתים יכה!"

שלוש מהנחקרות עברו טיפול פסיכולוגי או פסיכיאטרי כלשהו, אולם אף אחת מהן לא חדלה מגניבותיה כתוצאה מכך. אחת הנשאלות אף סיפרה כי היא מבצעת את גניבותיה בשעה הפנוייה שיש לה בין סיום עבודתה לבין הפגישה עם הפסיכיאטר שלה.

אף אחת מהנחקרות לא הפכה את מעשיה לפרנסה, לא מכרה מעולם את גניבותיה. אף אחת מהן לא גנבה בגלל מחסור בכסף.

אחת מהן היתה בתו של שופט, ספגה מילדותה את ערכי כיבוד החוק. אחרת באה ממשפחה דתית, סיפרה כי כל פעם שהיא שולחת ידה לגנוב משהו בכל־בו או הסופר, היא מצפה „שאלוהים יכה אותי בו במקום." אולם כל פעם היא שולחת ידה למרות זאת, ועד היום אלוהים עוד לא היכה אותה.

לאט לאט, מתוך הסיפורים השונים, הוברר עובדת־יסוד:

* המחקר נערך רק בנשים, מאחר שאחוז הגברים הגונבים בכל־בו הינו מבוטל.

* Shoplifting.

ישראליות נסיכות ערביות נתפסות בחנויות הכל־בו בלונדון

„כילדה, הטביעו בי בבית בחומרה רבה את ערך החסכנות. הביזבוז, בעיני הורי, היה אחד הפשעים הגדולים ביותר. כשאני נכנסת לכל־בו ורואה איזה מוצרי־מותרות שמוצא־חן בעיני, אבל שבהחלט איננו חיוני לי — אני יודעת שאם אקנה אותו, אסבול יותר יסורי־מצפון על שביזבזתי עליו כסף, מאשר אם אגנוב אותו.״

אחדות מהנשאלות ראו בגניבות אלה אמצעי להגדלת התקציב. הן אמנם יכלו לשלם בעד כל מיצרך מסויים שגנבו, בגניבה מסויימת — אבל את מה שהשיגו במיכלול הגניבות החודשי, לא היו יכולות להשיג לוא היו רוצות לשלם עבור זה.

„כשאני רואה את עליית המחירים הנוראה,״ הסבירה אחת מהן, „אני מוצאת שהדרך היחידה להתגבר על זה זו הגניבה.״ היא הסכימה שהגניבה לא היתה המעשה היפה ביותר בעולם, אך ראתה בזה פיתרון מעשי לבעייה מסויימת, ומשום כך דחתה מעליה את השאלות המוסריות.

הגניבה — כחוויה מעניינת

רוב הגנבות התחילו במעשיהן כילדות או כנערות, כאשר הסחיבה מחנות המכולת בשכונה היתה ספורט בין החבר׳ה. הן סיפרו כיצד היו הסחיבות הללו עבורן התרגשות נעימה, כמו הגבר הראשון בחייהן, הסיגריה הראשונה, קפיצה ראשונה לבריכה מהמקפצה הגבוהה.

כמעט אצל כולן היוו הגניבות מחנויות, באותן שנים, שעשוע חברתי מקובל: „בואו נלך לסחוב היום.״ היה מישהו בחבורה מציע. „היה כל־כך משעמם אצלנו בעיר, שהסחיבה מהחנויות היתה באמת הדבר המעניין היחידי.״

„נראה שסיבה זו נשארה אחת החשובות אצל הגנבות,״ סיפר ד״ר גינגדס. „האשה האמריקאית נהנית מרמת־חיים גבוהה, חייה בנוחיות ובביטחון, סובלת מעודף זמן פנוי. היא משתעממת הרבה — וחסרה אתגרים. בעלה יכול לפרוק את תוקפנותו בעולם העסקים, במסעי־ציד, בספורט אלים. האשה זקוקה גם היא לפירוק מתח, לעימות, להתרגשות. גניבה מחנויות נראית לה להיות הפיתרון האידיאלי לכל צרכיה אלה.״

לגנוב — רק מהעשירים

יבה נוספת, שהקלה על הגנבות במעשיהן: רובן ככולן ראו בחנות הכל־בו, בסופרמרקט, בחנויות־הענק — אוייב טבעי: „רשתות־הענק האלה מסדרות אותך באלף ואחת דרכים. כשהן מוכרות לי משהו במחיר מופרז, רק בגלל שאין להשיג אותו במקום אחר, באותו יום. כשהן נותנות לי הנחה — ומתברר אחר כך שהבשר שעליו קיבלתי את ההנחה לא היה טרי. כל זה, אין פירושו שהן פשוט גונבות ממני? הרי זה רק הוגן שאגנוב בחזרה.״

„מעולם לא גנבתי מחנות קטנה, בבעלות של אדם פרטי,״ סיפרה אחרת. „רק מרשתות גדולות. שם, בין כה וכה ההפסד לא מורגש.״ „אני גונבת רק מחנויות שאני שונאת,״ גילתה אחרת.

במהלך פיתוח הנושא, הסכימו הגנבות כולן, כי הן בעצם שונאות את חנויות־הענק. שם אי־אפשר להתמקח על המחיר, השירות לא אדיב, המוכרים והמוכרות גסים וקיצרי־רוח. „אני מרגישה שאני נלחמת באוייב־ענק — ומנצחת אותו,״ הסבירה אחת. „אני נהנית מזה ימים שלמים אחר כך.״

„אני אף פעם לא גנבתי בכוונה מראש,״ סיפרה אחרת. „אבל אני עומדת ומחכה דקות ארוכות שהמוכרת תתפנה אלי, תהיה כל הזמן עסוקה, או מתעלמת ממני. בסוף נמאס לי, ואני מסתלקת מהמקום בלעדיה — עם הדבר שרציתי. או שלפעמים יש תור ארוך כל־כך, ואני צריכה בקבוק רוטב בכמה פרוטות — אני אבזבז שעה לחכות בתור? אני מסתלקת עם הבקבוק וזהו.״

רצון להיענש

בפעם הראשונה שעשתה זאת, זה לא היה כל־כך „זהו״. „הגניבה הראשונה שלי היתה זוג כפפות יקרות. היה צורך שיתבשלו בתוכי דברים רבים, כדי שאעשה דבר כזה. מבחינתי, היה בכך הפרת הסכם עם החברה.

„היה זה דבר בזוי לעשותו. צעד של עוויינות, של אנרכיזם, כלפי כל סידרי החברה המתוקנים. ויחד עם זה, אני נהניתי עד היום, מכל גניבה, מההתרגשות והמתח.״

חלק מהנשים, שעברו בזמנן טיפולים פסיכיאטריים, ידעו להסביר את מניעיהן בצורה מעמיקה יותר. „הבעייה שלי היא רגש אשם, ורצון להיתפס ולהיענש,״ גילתה אחת. „כל פעם שאני יוצאת בשלום עם גניבה, אני מאוכזבת.״

התוצאה: ברגע שהיא יצאה לרחוב, היא היתה כאחוזת־קדחת, לא יכלה להירגע עד שמצאה פינה מתאימה להשליך את החפץ הגנוב: „הוא בער עלי,״ סיפרה.

אחרות במחקר, לעומת זאת, התאהבו בכל חפץ גנוב. אחת לבשה שימלה גנובה במשך שמונה שנים, אחרת לבשה סוודר גנוב יום יום במשך חודשים. „זה היה יותר טוב ממריחואנה,״ סיפרה. „ברגע שלבשתי אותו, חדלתי להרגיש מדוכאת, עלובה, לא־רצוייה. הרגשתי עצמי, סקסית, שנונה, מבוקשת.״

ואחת סיפרה על גניבתה הראשונה בגיל 12. היא נולדה בסביבת עוני, ובגיל 12 עברה לסביבה טובה יותר. שם, בלטה מיד בבגדיה העלובים. היא לא יכלה לשאת את מבטי הילדים, נכנסה לחנות כל־בו, יצאה משם עם מעיל חדש עליה.

ההצלחה הראשונה נסכה בה אומץ, והיא המשיכה בדרך זו: „אבל מאז שנאתי תמיד את אמי,״ סיפרה. „בגלל שהיא עברה איתנו לסביבה החדשה, נהייתי גנבת.״

הגניבה — מרד

לדעתו של ד״ר גינגדס, ולדעת חוקרים אחרים, מסתכמות גניבות מחנויות, ברוב המקרים, ברצונן של הגנבות להחזיר מכה, להכאיב: לחברה, לאם, לאב.

ואכן, בקבוצת המחקר של ד״ר גינגדס ניתן היה לגלות בבירור, כי קבוצת הנשים שגנבה רק בילדותה וחדלה מאז, היתה רגועה הרבה יותר ביחסה אל החברה. מרדנותה ותוקפנותה היו קלושים עד אפסיים. ואילו הנשים שהמשיכו לגנוב — המשיכו למרוד, להתמרמר, לזכור את עוולות ימי־הילדות שנעשו להן.

באיזו מידה מתאימים מימצאים אלה לגנבות הישראליות, באשר הן — בלונדון, ניו־יורק, תל־אביב — יגלה רק מחקר מדעי מקומי. אולם אין ספק שכאשר עקרת־בית ישראלית מהוגנת, שומרת חוק וסדר, עם ארנק מלא כסף, גונבת זוג תחתונים בחמש ל״י, ומסתכנת במעצר ומשפט — מן הראוי שמישהו יבדוק את ראשה.

„כל פעם שאני שולחת יד לגנוב, אני מצפה שאלוהים יכה אותי במקום״

במדינה

(המשך מעמוד 29)

לארצות־הברית, שם עבדה במשלחת של הרכש. „או אז התחלתי לכתוב את הספר מבראשית. דברים שהייתי בקונפליקט אי־תם, הכנסתי לוויכוח בין שניים או אפילו בין קבוצה של אנשים. הביקורת היתה מאוד חיובית בין הפיקודים שלי, להם נתתי לקרוא את הרומן. הסיוט הזה עבר בשלום.“ ועכשיו מותר יהיה סוף־סוף לכל עם ישר־אל לדעת, מה באמת קורה בחיל־האוויר.

המורה הבלונדית, שנולדה לפני שלו־שים שנה בתל־אביב למשפחת ויגקור, מ־

סופרת מור
דימיון או ניסיון?

מייסדי העיר, נשארה רווקה. „עניין ה־כתיבה התחיל אצלי מוקדם מאוד,“ היא מספרת. „בכיתה ה' כתבתי חיבור על ‚האם'. אחרי שהמורה קראה את חיבורי לפני הכיתה, היא פרצה בבכי. בהפסקה ביקשה לראות את אימי ואמרה לה כי תעודד אותי בכיוון הכתיבה.“

בכיתה ח' היו צריכים לכתוב חיבור על ייסודה של תל־אביב. סבתה של הדרה ישב וסיפר לה על כל המאורעות כפי שזכר אותם. היא קיבלה אז את פרס דיזנגוף.

המורה בכתה. בגימנסיה גאולה הגדי־לה הנערה את הישגיה. „בחנוכה ביקשה ממני המורה לכתוב למסיבה. זה היה תקופה קצרה אחרי מיבצע סיני. לא כתבתי את מה שביקשה ממני, כי ביניתיים חליתי. באחד הערבים, כשקדחתי מחום, בא לי לכתוב שיר על החללים של מיבצע סיני. הגעתי למסיבה עדיין חולה. בכל אופן עליתי לבמה, וקראתי את השיר. המורה ל־היסטוריה עזבה באמצע את האולם. אני אישית נפגעתי מאוד, כי ידעתי שהיא לא מסמפטת אותי. כשירדתי מהבמה אמר לי אחד המורים: ‚מה עשית למורה להיס־טוריה? היא יושבת בחוץ ובוכה.‘ אז הבנתי שיש בי משהו מיוחד. שאני כותבת יותר יפה מאחרים.“

את סיפרה הראשון החליטה הגימנזיסטית לכתוב בגיל בו נערות אחרות עדיין קור־אות רומנים. „זה היה כשנפתחה תערוכת יובל תל־אביב. חיפשו דיילות לתערוכה. כדי שתדרכנה את המבקרים. מכיוון ש־ידעתי הרבה על תל־אביב, קיבלו אותי למרות גילי הצעיר. שם פגשתי בדיילת צעירה, שהיתה חצי שנה בברזיל ביריד העולמי השני. היא שימשה בתפקיד דיי־לת בביתן הישראלי. כשנשארנו לבד היא סיפרה לי על החוויות שלה, על עולמה הצעיר, דרך מחשבתה ועל חיפוש דרך החיים שלה.“

כל זה העלה את לחץ הדם בליבה של הדרה מור, בעלת הדימיון הפרוע. היא הפכה את סיפורה של הדיילת חברתה, ל־נושא הרומן הראשון שלה. היא היתה בת 18, כשיצא הרומן מפגש גורלות לאור. „זו היתה מהדורה אחת. לא ניסיתי להוציא יותר, כי הרעיון לספר שני כבר נולד בי והיה בחיתוליו.“

עכשיו חזרה לישראל להוציא את רקיע כפוי טובה. לכאורה צריכה היתה הדרה מור להיות שלווה ורגועה, שכן סיפרה כבר מוכן להפצה. אבל לא נערה כמוה תנוח על זרי הדפנה. היא כבר מכינה את הרומנים הבאים שלה.

צח וענוג
יהיה עור גופך
בעזרת
דפילטור
הקרם הקוסמטי המושלם
להסרת שיער מיותר

נוח לשמוש השפעתו ארוכת טווח אינו מכאיב

דפילטור מוצר צמרת נוסף של "וולה"

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ
שמחה להודיע על הופעת המילון
עברי-צרפתי
מאת מרדכי מ. כהן

אנו מודים לציבור המצפים למילון על סבלנותו הרבה, ומקווים שלא איכזבנו אותו.

המילון מכיל 792 עמודים גדולים, כפולי־טורים.

המחיר —.55 ל"י

עד ה־15 בספטמבר רק —.50 ל"י

להשיג בחנויות ואצל מוכרי הספרים בארץ

חזית צעירים
למען תל - אביב
ת.ד. 34053

מלכת המים 1973 מטעם העולם הזה

מווה
MÖVE
בחסות
מווה-אפנה
לכל שעה!

המועמדות הסופיות

9 – תמי כהן

בתו של מנהל סניף הדואר בעכו, מת־נשאת ל־170 ס"מ, שערה הארוך חום נוטה מעט לאדמוני, עיניה חומות. יש לה אחות מבוגרת חעובדת כגננת, אח בצבא, אחות נוספת בת 14 הלומדת ב־בית־ספר ואח תינוק בגיל שלוש.

בעלת הבוטיק

כל בוקר, שישה ימים בשבוע, נוסעת תמי כהן מעיר מגוריה עכו לחיפה. לפנות ערב, היא עושה את אותה הדרך בכיוון ההפוך. כי תמי בת ה־20, המוע־מדת מספר 9 בתחרות מלכת המים של העולם הזה, היא בעלת בוטיק בחיפה.

הדוגמנית

הראשית בבו־טיק של תמי כהן, המדגימה חלוק של חברת מווה, זאת היא עצמה, המרבה להצטלם לפירסומת.

התופרת

לבושה במכנסי ליי וחולצת אומן, תופרת תמי כהן לבדה את רוב בגדיה. אחרי שלמדה בתיכון מיקצועי תיכנון אופנה, פתחה בוטיק אותו היא מנהלת בעזרת שותף.

את הבוטיק, במבולה, היא מנהלת בשותפות עם ידיד. היא גם הדוגמנית של הבוטיק, מרבה להצטלם בתמונות פירסומת.

את המלתחה שלה מתכננת תמי, ש־למדה בתיכון מיקצועי תיכנון אופנה, בעצמה. היא גם תופרת לבד. „חולצות, מכנסיים, שמלות," היא אומרת. „רק כשאין לי זמן לתפור, אני קונה בגדים מוכנים."

חבר קבוע עדיין אין לה והיא אוהבת חתולים סיאמיים, „אבל מפחדת מחיות אחרות." וכדי להפיג את מתח העסקים, מנצלת תמי את זמנה הפנוי לשחייה בים „בעיקר בחוף ארגמן בעכו. זהו החוף הכי יפה בארץ," היא אומרת. בילוי נוסף: סרטים וריקודים בדיסקוטקים. תוכניות לעתיד? „להתחתן וללדת מה שיותר ילדים. כדי לקיים את מיצוות פרו ורבו."

אשת עסקים

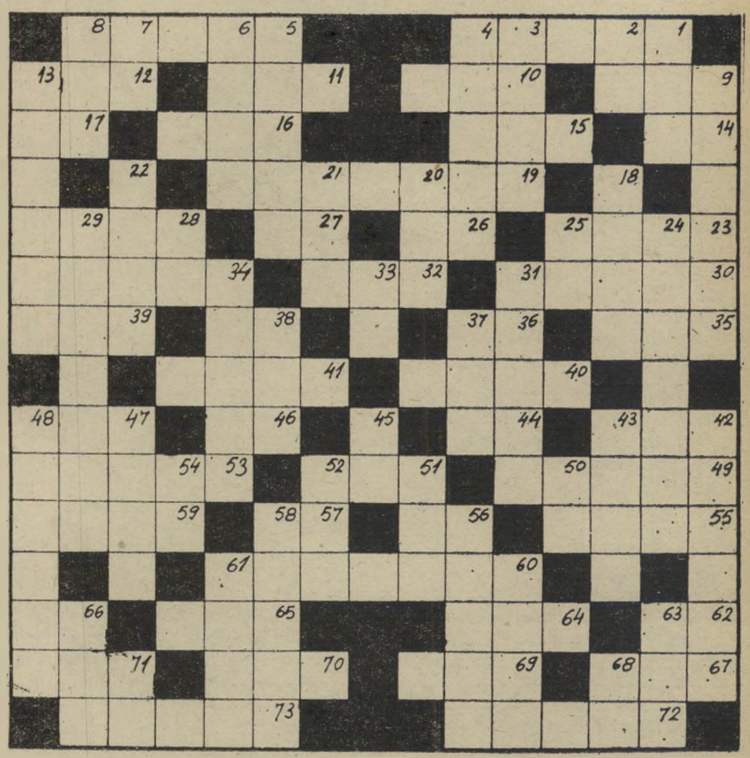
המועמדת מספר 9 בתחרות מלכת המים של **העולם הזה**, תמי כהן, היא בעלת בוטיק בחיפה. תמי, המשתמשת בשפתון **לה ליפסטיק** של **חלנה רובינשטיין**, מתגוררת בעכו, מרבה לבלות בחיפה.

הבילוי העיקרי

של תמי כהן, הוא שחייה בים, הליכה לסרטים וריקוד בדיסקוטקים. תמי, ה־שומרת על שערה בעזרת תכשירי **וולה**, היא בתו של מנהל סניף הדואר בעכו, ויש לה אחות מבוגרת, אח חייל, אחות תלמידה ואח תינוק בן שלוש.

תשבץ העולם הזה 1878

מאוזן:

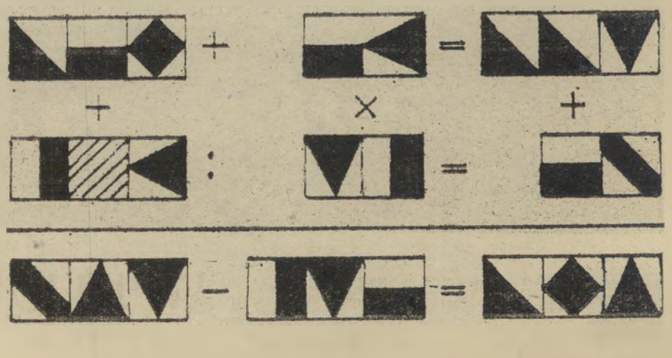
1) תואר אצולה. 5) בעל חי שקוף החי במים. 9) צאצאים. 10) תבואה. 11) עם הארץ. 12) סוג של תבואה. 14) שור טיבטי. 15) בית האריה. 16) מושג בכדורגל. 17) שקט. 19) סטיה מינית. 23) היפוכה של חובה. 26) מצבה. 27) פסח מצרים (ר"ת). 28) מתמיד, קיים. 30) יפה מאד. 32) „ו.... מפני חדש תוציאו". 34) חשוך ילדים. 35) בהמה גסה. 36) מספיק. 38) כועס. 39) חומר קשה בגוף החי. 40) מדבר. 41) שוגה. 42) ברונזה. 44) יחידת הספק חשמלי. 46) דב ספרותי. 47) טמפו. 49) סוג קרקע. 51) חותן יעקב. 53) אחד השבטים. 55) ריקוד בראזיליאני. 56) לאום. 57) ממהר. 59) כינוי למחבוא נשק בימי המחתרת. 60) חג רומי לכבוד בקכוס, משתה פריצות. 62) צד מערב. 64) חמור צעיר. 65) עיגול. 66) תו נגינה. 67) מארבעת המינים. 69) מדינה ערבית. 70) תו דואר. 71) חומר מעורב במים, בוץ. 72) מפלצת. 73) מה שצולע אצלנו.

מאונך:

1) מאכל נוזלי. 2) לא טוב. 3) עולם. 4) נהר באפריקה. 5) מנופח, מופרז. 6) מרוחות השמים. 7) רשע. 8) דיבור, הברה. 9) חול גס. 13) יישוב בהרי יהודה. 18) מתפלא, משתומם. 20) נחל אכזב. 21) מדינה אסיאתית. 22) פשיעה בלי סוף. 24) יישוב בדרום הארץ. 25) כלי הקשה קדום. 28) אבי מצביאו של שאול המלך. 29) מכינויי ארץ ישראל. 31) מחשבה. 33) דיבוק, דימון. 34) פניה לרשות גבוהה יותר בבקשה לשנות פסק דין. 37) מין כובע. 38) קץ. 42) מלון. 43) בעל חי קוצני. 45) חוזר. 47) פועל פשוט בארצות המזרח הרחוק. 48) שטר כסף, המונפק ע"י בנק ועובר לסוחר. 50) כך. 51) כינוי לשלומיאל, לאדם איטי. 52) מחילות צה"ל. 54) קלף גבוה. 56) פרינציס. 58) הכרה בין גבר לאשה למטרת נישואין. 60) אחת העליות לארץ. 61) פוחז. 63) אינדקס. 66) עוף אוכל נבלות. 68) תואר אצולה אנגלי. 71) אלוף בצה"ל.

חשבץ 1878

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חילוק, חיבור וחיבור יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

קולנוע

במאים

פראנקנשטיין

יורד למחתרת

זה התחיל לפני 10 שנים. אנדי וורהול, הצייר שזכה להון ותהילה כאשר הנציח קופסאות־מרק קמפבל על הבד, כסמל למכניזציה של העולם המודרני, הפך להיות מעין נביא של אמנות הפופ. בטוב־ליבו עליו, החליט כי הציור אינו מספקו עוד, וכדאי לנסות גם את שפת הקולנוע.

הוא לקח מצלמה, העמיד אותה במרכז החדר, הצטייד בגלגלי סרט קצרים באורך של שתיים וחצי דקות כל אחד. אחר כך

אנדי וורהול, הצייר שהפך לבמאי סרטים מעוררי־מחלוקת, בין אלה הרואים בהם זבל ותו לא, לבין אלה הרואים בהם „משמעות נסתרת."

הזמין נערה בשם נעמי לוין שתתנשק עם כמה מידידיו: אחד זמר בלהקת־מחתרת, שני שחקן כושי בתיאטרון החי (שבינתיים מת), שלישי חבר פרטי של וורהול ומשורר לעת־מצוא.

אחר החליפה נעמי את שותפה לנשיקה, וחוזר חלילה. כשנדמה היה לוורהול כי השלים את היצירה, הוא לקח את הסרטים, עירפל אותם קצת על־ידי החדרת אור לקופסאות בטרם הפיתוח. אחר־כך הדביק את כל הקטעים יחד, והציג אותם, במקום במהירות של 24 תמונות לשנייה ב־16.

לסרט קראו נשיקה, ובגלל המהירות האיטית, התקבל הרושם כאילו זהו ניתוח מדוקדק של הפעולות המרכיבות נשיקה בין גבר לאשה, ניתוח שנמשך כ־50 דקות.

כשהוא מעודד מנסיונו זה, עבר וורהול לשינה — סרט שהראה במשך 6 שעות תמימות אדם ישן. כמו בנשיקה, גם הפעם לא זה המצלמה ממקומה. אין קול, אין צבע, אין כלום. אדם ישן וזהו.

אבל, כמו שאמרו על המלט, „יש שיטה בשיגעון שלו." וורהול לא הראה אדם ישן סתם, הוא צילם אותו אדם במשך כמה שבועות, והרכיב קטעי־שינה שונים, שכולם צולמו כמובן מאותה הזווית. וכדי שהסרט לא יהיה יותר מדי מרתק, הסתפק וורהול בשלוש שעות שינה בלבד, אותן הציג פעמיים בפני הצופים, כדי שיוכלו לעכל את החווייה לעומקה, מן הסתם.

אחר באו סרטים דומים. אוכל, תיספורת, מציצה, אמפייר (8 שעות, בהן רואים כל הזמן את האמפייר סטייט בילדינג).

הסברים? בבקשה. „אני אוהב דברים משעממים," הכריז וורהול. „מה יש? הרי ישנם אנשים רבים המסתכלים דרך החלון במתרחש ברחוב במשך זמן רב או יושבים בבית־קפה ומתבוננים בנעשה על המדרכה. הסרטים שלי דומים לבילוי מסוג זה. הם נועדו למלא את זמנו של הצופה."

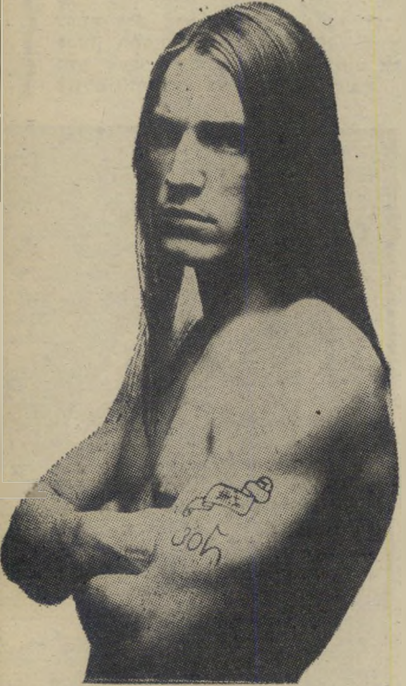
היצירה ממשיכה לפרוח. מטבח הצטיין בחידוש מרתק: הוא גילה את הקול. אבל המצלמה לא זזה עדיין.

לחפצים עדיין היתה חשיבות העולה לעיתים על זו של האנשים, והם השמיעו קולות מוגברים בכוונה — שהיו צריכים לסמל, כמובן, דברים חשובים, עד היום. איש אינו יודע בדיוק מה.

הכוכבות התחילו לצוץ בהדרגה. כפי שהסרטים עלו בזיל־הזול — משום שאין תנועות מצלמה, אין תפאורה ואין עריכה — כך גם הכוכבות. היו אלה מעריצות שמסתובבות בבית־החרושת — כך כינה וורהול את אולפנו־ביתו. וורהול כיוון אליהן את מצלמתו, הפעיל אותה, והמתין בסבלנות עד שאישיותם תפרוץ החוצה. בסופו של דבר, מה היו מרילין מונרו, ג'יין הארלו או הדי לאמאר, אם לא נשים שכבשו את העולם בזכות מה שהן ולא בזכות תפקידיהן? ויה, אולטרא ויולט, אינגריד — לכל אחת מהן הדביק וורהול דמות שונה.

בסרטיו הוא מנסה בכוונה להפוך את המציאות למשהו בלתי מוחשי, ואת הדמיון — למציאות. אחת הכוכבות „התבלבלה", ומרוקנת באנדי תוכנו של אקדח. אולי חשבה שמצלמים אותה באותו הרגע. אם היתה שחקנית טובה יותר, היתה מחסלת ברגע זה את הבמאי. אבל היא איננה מיקצועית והוא רק נפצע.

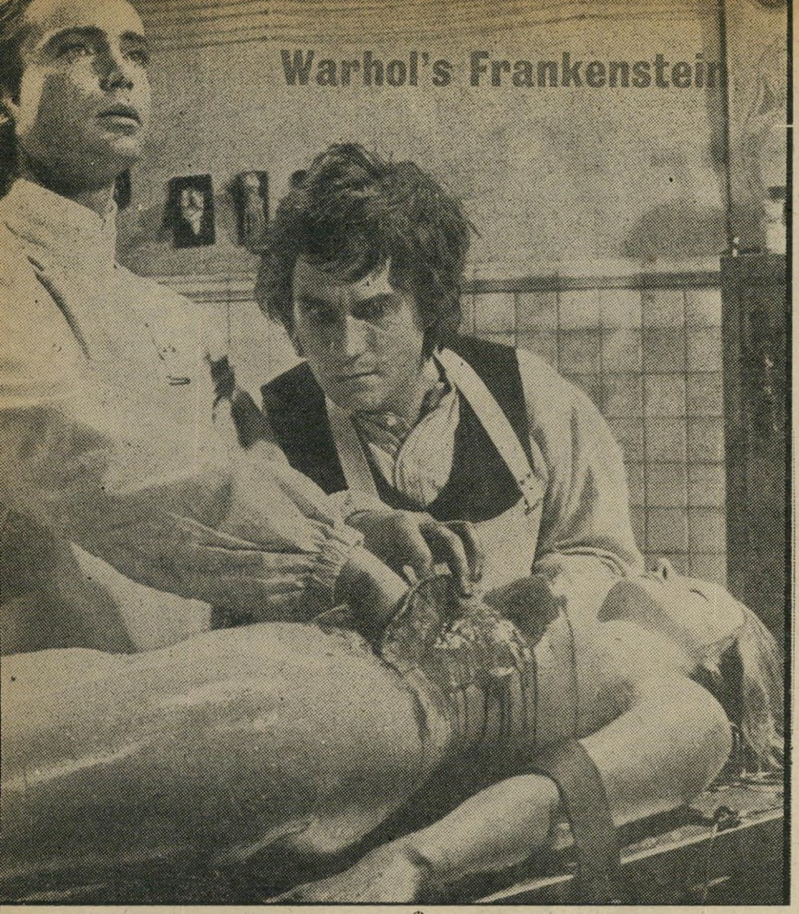
זה קולנוע זה? הזעקות מסביב לשאלה זו נמשכות 10 שנים, ועד היום לא ברורה התשובה. „ביזיון המצלמה, חוסר רגישות,

גין ד'אלסנדרו, כוכבו הקבוע של אנדי וורהול בסרטיו האחרונים.

עקרות היצירה," טוענים אנשי מחברות הקולנוע היומרניים. „טינופת וזוהמה," קבע בקיצור מבקר טיים — בעיקר לאחר שחזה במציצה וזונה, המציגים בצורה בלתי־מופשטת לגמרי (כלומר, מופשטת לגמרי) את נושאיהם. „פתיחת אופקים חדשים, הסרת הצביעות ההוליבודית והצגת המציאות בכל מערומיה, כך שהצופה חייב לראותה ולהתמודד עימה," קובעים מעריצין של וורהול.

ואילו הוא ממשיך בשלו. עושה סרטים. הטכניקה משתפרת. המצלמה מתחילה לנוע. הקול הופך להיות מורכב יותר. הדיאלוגים נשמעים כסידרה של אסוציאציות חופשיות על סמה של פסיכיאטר, והקהל המום. נערות צ'לסי הוצג במשך שלוש וחצי שעות, על שני מסכים מקבילים, אחד

תקלה טכנית

ג'ו ד'אלסנדרו, המשחק את עוזרו של פרנקנשטיין בסירטו האחרון של וורהול, מופרע משעשועיו עם שתי עלמות רחבות־לב ומעטות לבוש, כאשר לטאה שחורה מטפסת לפתע על עכוזו החשוף.

פרנקנשטיין

סצינה מלבבת מתוך סירטו האחרון של וורהול, **פרנקנשטיין**. הסרט, המצולם בשלושה ממדים, יעורר בחילה בעיני מתעביו של וורהול. הסרט מופק על־ידי בעלה של סופיה לורן, קרלו פונטי.

צבעוני, השני שחור־לבן. כל אחד מן המסכים מספר סיפור שונה, הסיפורים עצמם מפוצלים לפרקים נפרדים, ואילו הקול המלווה אותם אינו בהכרח זה שמתאים לאותו החלק. אין סינכרוניזציה בין שני המסכים, כך שייתכן מאוד כי שתי התמונות המופיעות היום יחד — לא יופיעו יחד גם מחר.

אוונגארד? מחתרת? העולם מסתקרן, ובתי־קולנוע מסחריים מוצאים לנכון ל־הקרין את סרטיו, משום שיש מספיק משוגעים שיבואו לראותם (זה לא קרה בארץ, כמובן).

הבוקרים הבודדים — פארודיה על המערב הפרוע? סאטירה פוליטית? סרט מין? מי יודע מה זה, אבל הקהל כבר מקבל את העניין ברצינות. גברים חסונים שוכבים זה עם זה, ומיד מגיבים המבקרים: „הרי זה רק טבעי. ברור שבמערב הפרוע, שבו בילו גברים חודשים רבים בבדידות, ללא נשים, זה חייב היה לקרות. רק המציאות המזוייפת של הוליבוד העלימה זאת מן העין."

השריף מסרב לאסור אנסים, גברים חיים יחד בקומונה עם אשה (ויזה) שבתחילת הסרט צועקת שהיא מחפשת חברה, למרות שיש לה ליווי קבוע של אומנת ממין זכר.

טינופת ובשר, הם חדירה לעולם הזונות ממין זכר ונקבה, המסתובבים בניו־יורק, בנערות צ'לסי מופיע שחקן שהתחפש לאפיפיור, והכריז — בסרט — שהוא מז־ריק לעצמו קוקה קולה. היום, משתמש השחקן, ג'ו דאלסנדרו, כוכבו של ווארהול, בהרואין של ממש. במציאות, לא בסרט. בהבוקרים הבודדים הכריז דאלסנדרו שהוא מתגעגע לחוף־הים, שם יש גברים יפים ונשים יפות. בטינופת ובשר הוא הופך את האימרה למעשה, מוכר את עצמו לגברים ולנשים גם יחד.

העבודה מעייפת את אנדי. באמת, כמה אפשר להתאמץ? ווארהול מעדיף להיות יוזם, מפיק, משאיר עכשיו את העבודה השחורה למישהו אחר: פול מוריסי, צלמו לשעבר. להט, סרט שהוא גירסת מחתרת פרטית לשדרות סנסט — סיפור על כוכבת מזדקנת המתאהבת בבחור צעיר (ג'ו דאל־סנדרו) — ניראה כבר כמו הפקות מקצ־עיות רבות בעולם. אמנם הסצינות עדיין ארוכות מאוד, ועדיין נדמה כאילו השח־קנים מאלתרים והמצלמה אינה זזה מהם, עד שאינם גומרים את האילתור. אבל בסך־הכל, יש כבר בסרט קצב, יש בו סיפור מובן, ולא צריך כבר בכלל להיות במחתרת כדי להבין אותו. האמנם ווארהול יצא לאוויר העולם, בעזרת מוריסי — או שמא נכנס העולם למחילות של ווארהול?

לא ברור. אבל אותה הסתפקות באמצעים טכניים דלים, אשר איפיינה את ווארהול בסרטיו הראשונים — חלפה מן העולם. בהשגחתו של הנביא, מסיים עתה מוריסי ברומא שני סרטים, פרנקנשטיין ודראקולה. לא זו בלבד שאלה סרטיהם הראשונים של ווארהול ומוריסי ב־35 מ"מ, אלא שהם מצולמים גם בשלושה מימדים — כך שאפ־שר לחזות בנחת בכבד של פרנקנשטיין המתנפנף בנחת על שיפוד, במרחק של 10 ס"מ מאפו של הצופה.

לג'ו דאלסנדרו הוסיפו הפעם גם את השחקן הגרמני היפהפה אודו קיר, המגלם את פרנקנשטיין עצמו (דאלסנדרו משמש כעוזרו).

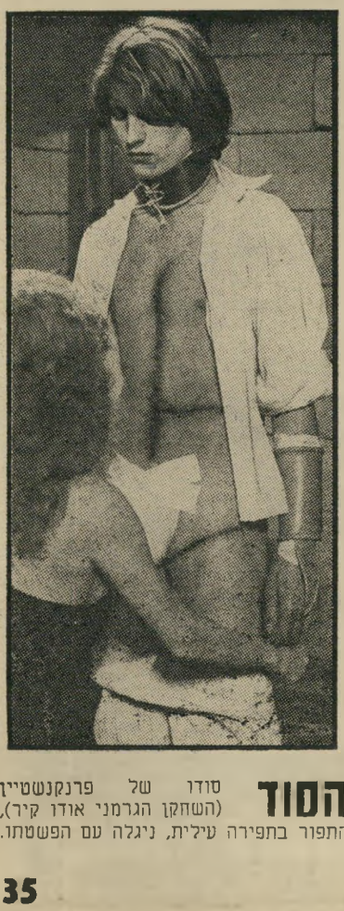
תמונות הפירסומת הראשונות מתוך ה־סרט מדברות בעד עצמן. יש החושבים שזה גועל־נפש ומעורר־בחילה — יש שחושבים אחרת: בין השחקנים האורחים, אשר הסכימו להופיע בפני המצלמה בדראקולה, נמנים לא פחות מאשר רומן פולנסקי וויטוריו דה־סיקה. והמפיק הנכבד של הסרט הוא קרלו פונטי (בעלה של סופיה לורן).

עכשיו נותר רק לקבוע אם פירוש הדבר הוא שהמחתרת קיבלה את תעודת־הבגרות שלה — או שהקולנוע סובל משילשול.

„להט"

ג'ו ד'אלסנדרו, כוכבו של וורהול, וסילביה מיילס בסירטו של וורהול **להט** המספר על שחקנית מזדקנת המתאהבת בצעיר יפה־תואר. לדעת רבים, סרטיו של וורהול טינופת. מעריציו טוענים שהוא מבשר הגל החדש.

הסוד

סודו של פרנקנשטיין (השחקן הגרמני אודו קיר), התפור בתפירה עילית, ניגלה עם הפשטתו.

MOUSON
cosmetic

תמרוקי "מוסון" -
המפגש בין טיב ליופי

מבחר דיאודורנטים

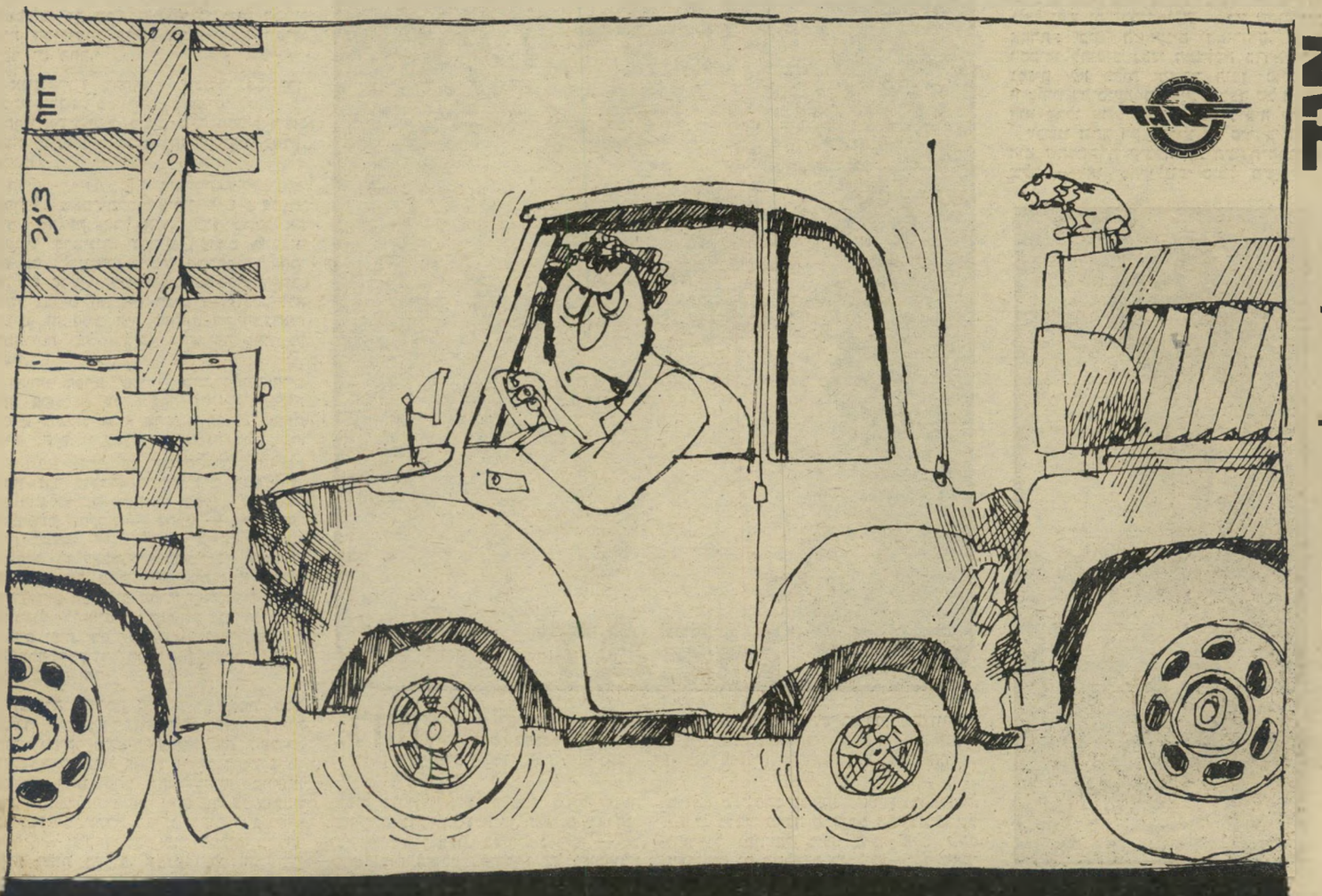
בואי גם את אל המפגש הזה
פנקי את גופך...
העניקי לו רכות ויופי
עם תמרוקי היופי של "מוסון"
קרמים, סבונים, מי קולון
ודיאודורנטים
בטיב מעולה ובאיכות שתאהבי

תמרוקי "מוסון" - המפגש בין טיב ליופי

הפרס כפליים
ב-2 גוטו
מינימום פרס ראשון
150,000 ל"י
ומצטבר עד
*500,000 ל"י

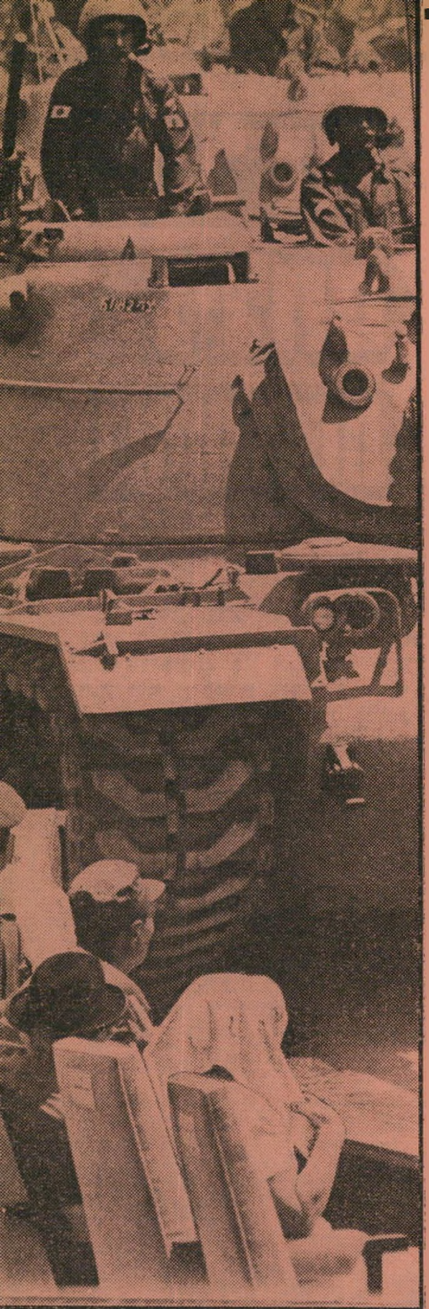
*הזכיה בפרס הראשון לכל טופס אינה יכולה לעלות על מכסימום של 250,000 ל"י
פרטים בדוכני המכירה

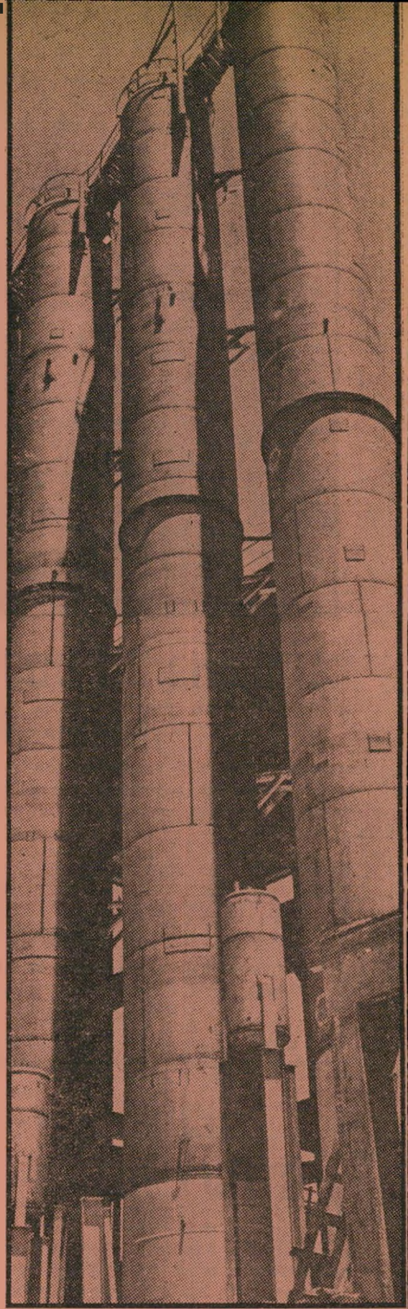

להבא סע באוטובוס NZN

קשה לנהוג בכביש עמוס - להבא סע באוטובוס

על זה נילחם בהסתדרות

ביטול מערכת המסים העושקת העובד!

נציגינו בכנסת ובהסתדרות היו חלוץ הדרישה לשינוי רדיקלי במיבנה המיסים בארץ. על ההסתדרות להפוך לחלוץ המאבק לשינוי זה!

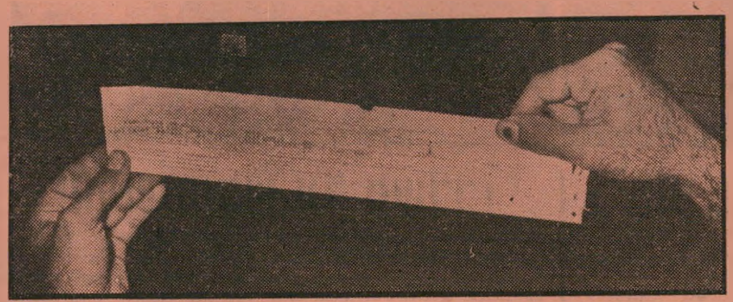
כל ההכנסה הדרושה לקיום מינימלי הוגן למשפחה ישראלית — חייבת להיות משוחררת ממס־הכנסה. את ה„ריצפה" הזאת יש להצמיד למדד־יוקר־המחייה, כדי שתעלה אוטומטית בכל שנה, לפי הערך האמיתי של הכסף.

על שכרם של העובדים, מעל לריצפה זו, יש להטיל מס הוגן — ולא מס שמכריח את כולנו לרמות, לשקר, לקבל שכר מוסווה, לחפש עבודה נוספת ונוספת.

את המס המוטל על האשה העובדת יש להוריד בהרבה, כדי שיהיה כדאי לה.

יש לבטל את המיסים המונעים מעובדים לטייל בחו"ל, לרכוש מכונית משכר־עבודתם, ליהנות מכל ההנאות שהפרוטקציונרים נהנים מהם על חשבוננו!

כל זה אפשרי — אם נטיל מס־אמת על הפרוטקציונרים של ספיר, אם נשים קץ לשחיתות ולביזבוז של השילטון, אם ננהל מדיניות־שלום.

החזרת קופת החולים לידי חבריה!

כל עוד לא הוקם בארץ שרות־בריאות ממלכתי שיגיש לכל אזרח את כל שירותי הבריאות חינם, נאבק לשיחרור קופת־חולים מידי העסקנים המיפלגתיים, לדמוקרטיזציה של המוסד ולניהולו על־ידי הרופאים ואנשי־המיקצוע.

סיעתנו היתה חלוצת המאבק הזה בימי שביתת־הרופאים. עמדנו בראש המאבק נגד מינוי עסקן מיפלגתי של המערך למנהל קופת־חולים. נמשיך במאבק זה.

הקופה קיימת למען חבריה, ולא להיפך! נחזיר את הקשר בין החולה והרופא, נשחרר את הרופאים מתנאי־העבודה הבלתי־אנושיים!

חברת העובדים - לעובדים!

ההסתדרות השקיעה מיליארדים מ־כספנו בהקמת מיפעלים כלכליים, קופת־חולים, אגודות צרכניות, קואופרטיבים לתחבורה ציבורית, שיכון עובדים. את מי כל אלה משרתים? מי שולט בהם?

אין הם כפופים לשילטון העובדים. אין הם משרתים את חברי ההסתדרות. הם מצפצפים על חברי ההסתדרות ומנצלים את עובדיהם — כמו כל מיפעל אחר בארץ, ולפעמים גם יותר.

לחמנו ונילחם כדי שכל המיפעלים האלה ישרתו את העובד, שהקים אותם בפרי עמלו.

הכסף של המיפעלים — צריך להיות מנוצל לטובת ציבור העובדים. השרותים של המיפעלים — צריכים לשרת את העובד.

נציגינו בהסתדרות היו היחידים ש־עוררו את הבעייה הזאת. לחמנו ונילחם נגד השתלבות משק העובדים בתוכניות הכלכליות האנטי־פועליות של מישטר גולדה—ספיר—בר־לב, נגד הפיכת משק העובדים ומינהלותיו לשליחי מישרד־האוצר בהסתדרות, ולאחוזות פרטיות של קבוצות מנהלים שחצניות.

נאבק להעברת כל מיפעלי ההסתדרות לבעלות חברת העובדים. נאבק לחלוקת כל מניות חברת־העובדים לחברי ההסתדרות, ולחלוקת הרווחים לבעלי־המניות. ייהנו העובדים מ„משק העובדים"!

הפעלת הקואופי לחחבורה בשבת!

הקואופרטיבים לתחבורה הוקמו בעזרת ההסתדרות, כדי לשרת את הציבור. כאשר הסכים המערך לחוקי הכפייה הדתית, הוא בגד במטרה זו.

נאבקנו, ונאבק גם מחר, לביטול חוקי הכפייה בכל השטחים. נילחם למען תחבורה ציבורית כללית, יעילה וזולה בשבתות ובחגים ובכל ימות השבוע — כדי שהעובד יוכל להגיע בנוחיות למקום־עבודתו והביתה, וכדי שיוכל לטייל ולהינפש.

קץ ל„משק המילחמה"!

האינפלציה הדוהרת, האוכלת את שכרך, לא נפלה מן השמים. מקורה ב־תקציב הביטחון העצום, הבולע את פרי עמלו של העם כולו. לכן אי־אפשר להפריד בין המאבק לשלום ובין המאבק לצדק סוציאלי — זהו אותו המאבק עצמו.

לכן הישמר מפני הדמגוגיה של הימין, המדבר גבוהה־גבוהה על דאגה לעובד — ובאותה שעה עצמה דורש להגדיל עוד יותר את תקציבי המילחמה, כדי לנהל מדיניות הרפתקנית.

אנו נעמוד על מישמר ביטחון ה־מדינה, כמו שעמדנו תמיד. כל אגורה הדרושה באמת לביטחון — נשלם אותה. אולם לא ניתן אף אגורה שחוקה אחת למימון תוכניות הסיפוח של בגין ודיין, המובילות למילחמה חדשה.

זכור את אשר אמר דיין: „לא נוכל להרים גם את דגל הביטחון וגם את דגל התיקון הסוציאלי!" ענה לו: „ביטחון — כן! סיפוח ומילחמה — לא!"

זה נכון. מי שרוצה בארץ־ישראל שלמה ובסיפוח שטחים — גורם להמשך מצב המילחמה. המשך מצב המילחמה מונע את הקטנת תקציב הביטחון. התוכנית שנתקבלה על־ידי המערך, לפי תכתיב דיין ובהסכמת ספיר ושאר ה„יונים" חסרות חוט־השדרה — מוכרחה לגרום להידרדרות נוספת של המצב הסוציאלי.

על זה נילחם בהסתדרות

רשימת מרי וחזית השמאל מל־כדת, לשם מאבק משותף, אנשים בעלי השקפות־עולם שונות. ליכרי־לים ורדיקלים, סוציאליסטים ולא־סוציאליסטים. לא ה„איזם" חשוב לנו, ולא תוכניות לאחרית הימים — אלא תוכנית מעשית להשגת מטרות משותפות — הדרישות המפורטות בעמודים אלה.

ובעיקר: מלכדת אותנו הנכונות המשותפת להוות אופוזיציה לוחמת — האופוזיציה הלוחמת היחידה שתהיה בהסתדרות בארבע השנים הקרובות.

אין לנו הכוח להכריע בהצבעות. אבל יש לנו הכוח להטריד וללחוץ, עד שצמרת המדינה מגשימה את רעיונותינו — לפחות כדי לחוציא מידינו את המונופול עליהם.

חופש חופש על השכר!

המערך „עבודה"—מפ"ם חוקק בכנסת את החוקים האנטי־דמוקרטיים והאנטי־פועליים לאיסור שביתות ברוב המיקרים, ולצינון שביתות בכל המיקרים. השרים ה„סוציאליסטיים" שמעון פרס, ויקטור שם־טוב, יוסף אלמוגי ואחרים חתמו על צווי־ריתוק והפעילו תקנות הגנה לשעת־חירום.

לוחם תקיף ביותר נגד חקיקת חוקים אלה בכנסת היה אורי אבנרי. הוא שאל מעל דוכן הכנסת: מדוע אין הגבלה על הזכות לקבל הכנסות מרכוש? מדוע יש הגבלה רק על זכותו של העובד לדרוש שכר הוגן לעבודתו?

כאשר יש חופש מוחלט לבעלי רכוש ולספסרים, ומוטלת הגבלה חוקית על מאבקו של העובד — מוכרח הדבר להביא לחלוקה חדשה של ההכנסה הלאומית, כשחלקו של העובד יורד ויורד, וחלקו של הספסר עולה ועולה. זהו בדיוק מה שקרה וקורה!

נאבק למען עצמאות האיגודים המיקצועיים. נילחם למען ביטול החוקים המגבילים את מאבק העובד.

ביטול שילטון הבירוקרטיה!

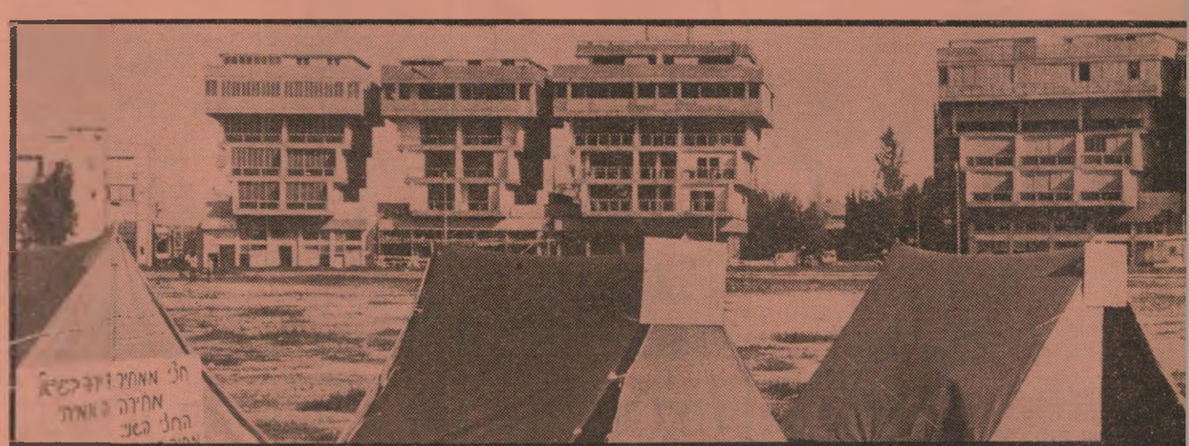
נלחמנו על כל צעד ושעל נגד הפרת חוקת ההסתדרות, שהפכה מזמן לפיסת־נייר בעיני הבוסים.

נלחמנו נגד הפיכת חבר־ההסתדרות ל„מיספר" בלישכת־המס. נלחמנו נגד הבירוקרטיה והשחיתות, נגד הפיכת האיר־גונים ההסתדרותיים לסניפים של מישרדי הממשלה ומיפלגת־השילטון.

נאבק לשינוי רדיקלי במיבנה ההסתדרות. לדמוקרטיזציה של האיגודים המיקצועיים. לבחירה ישירה של הוועד הפועל על־ידי חברי ההסתדרות. לפיקוח ציבורי תקיף ויעיל על התקציב, לחיסול מוקדי השחיתות.

„אתה מזהם את האוויר!" אמר מזכיר ההסתדרות לאלכס מסיס, נציג סיעת העולם הזה — כוח חדש בוועד־הפועל, כאשר דרש לשים קץ להפקרות ולשחיתות.

מישהו באמת מזהם את האווירה. נסלק את הזיהום הזה!

שיכון לזוגות צעירים!

תמונה זו צולמה בהפגנה של תנועת העולם הזה—כוח חדש למען הזוגות הצעירים. הקמנו אוהלים סמליים בכיכר המדינה בתל־אביב, מול בנייני הפאר של המיליונרים.

נמשיך להיאבק להפסקת הבנייה של דירות־פאר על־ידי „שיכון עובדים", והפיכת חברה זו למכשיר לשיכון הזוגות הצעירים ושאר חברי ההסתדרות חזקוקים לדיור.

נאבק להקצאת קרקע־המדינה למשתכנים, לניצול כל כוח־הבנייה של סוללבונה ושיכון־עובדים לשיפור תנאי־הדיור של חברי־ההסתדרות.

רשימת המטות באזורים ובמחוזות

המטה הארצי: בר־כוכבא 71, תל־אביב 283288/9; **אילת:** מתי גלעדי 354/5, ת.ד. 602; **אום אל פחם:** אחמד סעיד מוסטפה ג'ברין; **אשדוד:** אילן גולדשטיין, 055־24483; **באר־שבע:** פולק, טלפון 057־6369; **בת־ים:** ברגמן, ת.ד. 290; **הוד השרון:** יגאל זלמנסון, שרת 11; **הרצליה:** עמי שוורץ, סוקולוב 53, 03־983027; **חדרה:** אליעזר פיילר, קיבוץ יד חנה; **חולון:** לחמן, שרת 15; ג'ורי, ז'בוטינסקי 29, 03־859503; **חיפה:** אליעזר דומקה, זלמן שניאור 73, 04־234210; שרה לוונברג, הרמון 35, 04־64181, כתובת למכתבים: ת.ד. 2273; **קריות:** יוסי בלגלי, שיכון רסקו 24, קריית מוצקין, 04־732535; **טבעון:** בנימין תמיר, אמנון וחמר 8, 04־931194; **ירוחם־דימונה:** ישעיהו שולץ 642/1, כפר ירוחם; **ירושלים:** דפוס גיא, רוזנברג 5, 02־231180; שליין 6 כניסה א', בית הכרם; **כרמיאל:** יוסף מלר, הגליל 37; **לוד:** יצחק נדלקוף, שיכון חסכון ג' 46; **מקר:** מוחמד נבולסי, מקר; **נוף־ים:** רות חוצן, הפרסה 17, 03־938176; **נצרת:** ראובן עמיאל, יזרעאל 12, שכונה דרומית, נצרת עילית; **נתניה:** דורה בן בסט, שמול הנציב 32, 053־24163; **עפולה:** קרול אינגשטיין 16/402 ת.ד. 541; **ערד:** יעקב רוזנבלום, אלעזר בן יאיר 53/6; **פתח־תקוה:** אורן, איכילוב 4, 03־912494, רוטשילד 115, 03־907887; משה גבזה, נחלת צבי 40, 03־916183; **רחובות, נס־ציונה:** קולי ברקוביץ, אלקלעי 4, 03־954344; **ראשון־לציון:** ציון פאריזיאן, עקב כהן 138, רמת אליהו 03־948164; **רמלה:** פריד בורשא, ביאליק 20, 961297; **תל־מונד:** צבי אברהמי, כפר הס, 922174; **תל־אביב** (גוש דן): מטה מחוזי: בר־כוכבא 71, 283288/9 (רכז המחוז: א. האס בשעות 16.00־19.00); **קריית־שלום:** בריטשטין, דיק 6, 03־822458; **רמת־גן:** אינגריד לביא, כובשי עזה 9, 03־741495; **עכר הירקון** (רמת חייל, מעוז אביב, אפקה, יד המעביר, תל־ברוך, הדר יוסף), יחיאל בונה, הגולן 132, 03־778921; **יפו:** נתן פרייזר, רחוב סהרון 28, יפו ד', 03־866358.

אל: מרי וחזית השמאל
רח' בר־כוכבא 71, תל־אביב
טלפון 283288/9

אני מבקש להצטרף / להשתתף בפעילות / לקבל חומר הסברה / מוכן להתגייס לפעילות ביום הבחירות / אני מצרף צ'ק / המחאת דואר / ע"ס ..... , למגבית הבחירות.

שם פרטי	גיל	מקצוע
שם משפחה		
רחוב ומס'	טלפון	רכב (אם יש)
עיר		

רחל מרחלת על כל העולם

נינה

חבוא או לא חבוא?

הופעותיה בארץ של הזמרת הכושית המפורסמת **נינה סימון** תוכננו כבר מזמן, וקהל אוהדיה כבר התחיל מכין כרטיסים, כאשר לפתע הגיע השבוע טל־פון בהול מניו־יורק.

עורך־דינה של נינה היה על הקו, והוא הודיע לאמרגנה הישראלי כי ה־זמרת חלתה, ויש חשש שלא תוכל להופיע.

מה קרה? נרגש האמרגן. מין הון להון, הוא הצליח להבין שלהביא את נינה סימון למקום הנכון בזמן הנכון, זו בעייה בזמן האחרון: בפילדלפיה, למשל, חיכה לה לפני כמה זמן קהל בן 8,000 איש — והיא פשוט לא הגיעה. אבל בישראל יש עדיין סיכויים שהיא כן תגיע. ראשית, מפני שזמן קצר אחרי הטלפון הראשון, בא טלפון שני שאמר שהיא הבריאה כבר.

ושנית, מפני שלנינה יש בארץ כל־כך הרבה ידידים — ובעיקר ידידות — שאינני מאמינה שהיא תוותר על ההז־דמנות לחזור לפגוש אותן.

המפורסמת בהן היא **מרי כריסטין**, המולאטית היפהפייה שלפני שהיתה ידידתה של נינה, היתה ידידתה של **רוזי נתן** — לפני שרוזי הלכה והתחתנה לה בניו־יורק עם **הרי רובינשטיין**, מנהל בית־הספר למחול המפורסם שם.

ויש עוד כמה, פחות מפורסמות, גם אם לא פחות ידידות.

ולזה בטח התכוון ההוא כשאמר: שמרני אל מידידי — את אוייבי כבר אצליח לזרוק בעצמי מחדר־השינה שלי.

קוויאר מול טלה

מצד אחד של המידרכה, נשפך הקאוויאר כמים. מצד שני, נטרף טלה בצנוברים.

את הקאוויאר שפכה **בתיה בנדיקט**, שבאה ביום שישי האחרון לג'קי עמוסה בכמה קופסאות קאוויאר טובות. פרשה אותן בפני חבריה — ביניהם אלוף **רחבי עם** („גנדי") **זאבי, חיים חפר**, ואח־רים.

היתה זו מסיבת־הכנה למסיבת־הפרידה שבתיה מתכוננת לערוך, לפני שיבתה לארצות־הברית.

מנגד, התקיימה באותה עת חגיגה שנייה. חבריו של **ישראל סגל**, שהוא אחד מסוחרי המכוניות הגדולים ביותר בארץ — עשו לו מסיבת טרם־נישואים, בטרם ייכנס לחופה עם ידידתו, **ריקי**.

מסיבת הקאוויאר נסתיימה, פחות או יותר, כשהסתיים הקאוויאר. מסיבת טרום־הנישואים נמשכה עד יום שני בבוקר.

לאחר שחלה בה אתנחתה קלה ביום שישי, היא התחדשה במלוא־העוז ביום ראשון בערב, בחתונתם של ישראל וריקי, שנערכה בהשתתפות כאלף איש ברמת־אביב.

החבר'ה הרווקים של ישראל — ביניהם האמרגן **מרקו תורג'מן, פיקו רזוב**, העומד להתחתן עם בתו של **אלי פוקס**, **מיימון** מהמנופים, **יעקב אפשטיין**, סוחר־המכוניות, **אלברט יכיני**, חותנו של אפשטיין, ועוד כמה טובים כאלה — החבר'ה האלה לא חלמו לסיים את השמחה עם תום החתונה.

עליזים ומתרוממים, כלומר מתרוננים, ליוו החבר'ה את הזוג הצעיר לחדרם ב־שרתון, הזמינו על חשבונם את חצי הבר, הפכו ורמסו להם את כל המתנות, והירבו לספר ביציאת מצריים עד אור הבוקר.

כן, מה שאתם שומעים. הם לא הניחו לחתן ולכלה להישאר אפילו רגע לבד, ובחמש בבוקר דאגו ללוות אותם למטוס, שלקח אותם לירח־דבש בלוגאנו.

שיפמן־שיפמן — 1:0

לאחר שנים ארוכות בהן נשארה ההתמודדות בין האחים שיפמן תמיד בתיקו, זכה עתה אחד המתחרים ביתרון ראשון, יכול לנפנף ב־1:0 על אחיו.

את הניצחון הביאה **אילנה שיפמן** — בתו בת ה־21 של דובר אגד **מוטלה שיפמן** — שעומדת להינשא ל**יחיאל ברט**, קצין־קבע שמסיים את לימודי־המישפטים שלו.

במשך שנים התקדמו מוטלה ואחיו **דויד**, חבר מועצת עיריית תל־אביב, כשהם צמודים, בעסקי המשפחה: מוטלה ודויד הם בעצם אחים תאומים. וכאילו זה בעצמו לא מספיק, הם עוד הלכו והתחתנו עם שתי אחיות תאומות. בחיי שאני לא צוחקת.

וההמשך לא פחות גרוע: כל אחד משני האחים הוליד — שתי בנות. לא, הפעם לא תאומות.

חכו, תשמעו את ההמשך: כל אחד משני האחים השיא אחת מבנותיו, תוך פרק זמן קצר. ולפני כחודשיים, הפכו שניהם לסבים, גם כן תוך פרק זמן קצר.

ורק עתה, סוף־סוף, זכה מוטי'לה לגבור על אחיו, כשהוא עומד לחתן את בתו השנייה — בלי שאחיו יעשה אותו דבר.

יחיאל ואילנה

נשיקות באפילה

השעה היתה 11 וחצי בליל השישי האחרון, כשעורך־הדין **צבי לידסקי** נכנס בשקט לחדר מיספר 103 בבית־חולים **אסותא**, נישק ברכות אימהית את לחי האשה ששכבה במיטה, והתיישב לידה כשהוא אוחז בידה באהבה רבה, ללא הגה.

הוא יכול היה להמשיך כך עד הבוקר, מן הסתם, אילו לא היתה האשה נאנחת לפתע. מופתע מקולה, הדליק צביק'ה את המנורה הקטנה שליד המיטה, גילה שהוא לא מכיר בכלל את האשה.

אם הוא לא מכיר אותה, תשאלו, אז למה הוא בא לנשק אותה?

שאלה טובה. אבל תסמכו על עורך־דין, שלכל שאלה יש לו תשובה מוכנה:

נירה וצבי

מסתבר שלידסקי התכוון לנשק את אשתו שלו, לא נשים זרות. ומוקדם יותר במשך היום, היתה זו אשתו שלו ששכבה במיטה הזו בחדר 103. אלא שבינתיים, הועברה אשתו לחדר 105, וכך מצא עצמו מעודד גברת אלמונית ב־103.

הפרקליט המלומד התנצל, כפי שאתם יכולים לתאר לעצמכם, והלך לחפש את האשה הנכונה.

האשה הנכונה שכבה באסותא לאחר לידת בנה החדש ביותר. אחרי 17 שנות נישואים ושתי בנות, **גלית** (10) ו**אוסנת** (8), הגיעה עכשיו תוספת למשפחה.

נירה, שהיתה בזמנו פקידה אצל צבי, לפני שהתחתנה איתו, והיום היא עורכת־דין בעצמה — קיבלה את הבעל הטוועה, זאת אומרת התועה, בהבנה מלאה, וכל זה.

סיפתח ליפתח

שנקה אלדר ויפתח אלון, מרימים כוסות (נייר) בטכס נשואיהם שנערך השבוע בחורשת האקליפטוסים של קיבוץ גינוסר על חוף ים כינרת. יפתח נולד בעיצומה של מילחמת העצמאות ונקרא על שם חטיבת הפלמ"ח שעליה פקד בזמנו אביו, סגן ראש־הממשלה יגאל אלון.

תנועה מזרחית

יגאל אלון וסייף אל־דין אל זועבי, ראש עיריית נצרת, פורשים זרועות זה לקראת זה, כמינהג המזרח. משמאל למעלה נראה יגאל אלון מנחה את בנו יפתח, חבוש הכיפה, כיצד לנפץ את הכוס מתחת לחופה, שנערכה בחורשת האקליפטוסים של קיבוץ גינוסר שלחוף הכינרת.

„כל בחור וטוב — לנשק בחורה על המישמר!"

כך נהגו בשעתו לשבש את תוכנו של שיר הפלמ"ח. השבוע בוצע שיבוש הסיסמא של שיר הפלמ"ח הלכה למעשה. כל בחור וטוב שהזדמן לחתונה ההמונית שנערכה בחורשת האקליפטוס של קיבוץ גינוסר, מיהר לנשק — את סגן ראש־הממשלה יגאל אלון. גם הבחורות. במשך שעות ארוכות היתנסה יגאל אלון בכל סוגי הנשיקות בעולם.

אלון, שרק לפני שבועות מספר החלים מהתקף־לב ויצא מבית־החולים, עמד במרכז השימחה. כשלושת אלפי האורחים שבאו לברך אותו על נישואי בנו בכורו, יפתח, השתתפו לא רק בשימחת הכלולות. החיבוקים החמימים והנשיקות הלוהטות להם זכה יגאל, שיקפו את שימחת ידידיו ומעריציו על החלמתו ועל חזרתו לתפקידו.

חחורשה, בה הועמדה החופה, ובה נערך אחר־כך טכס קבלת הפנים, היא חורשה היסטורית. בה התנחל, לפי עדות חברי קיבוץ גינוסר, רומן אהבה בין יגאל לבין רות שהפכה אחר־כך לרעייתו.

מתחת לכאפיה

מסתתר סגן שר־התיקשורת הדרוזי, ג'בר אל־עין־הם בשעת הנשיקה. בין שלושת אלפי אורחים בחתונה היו מאות מבני המיעוטים.

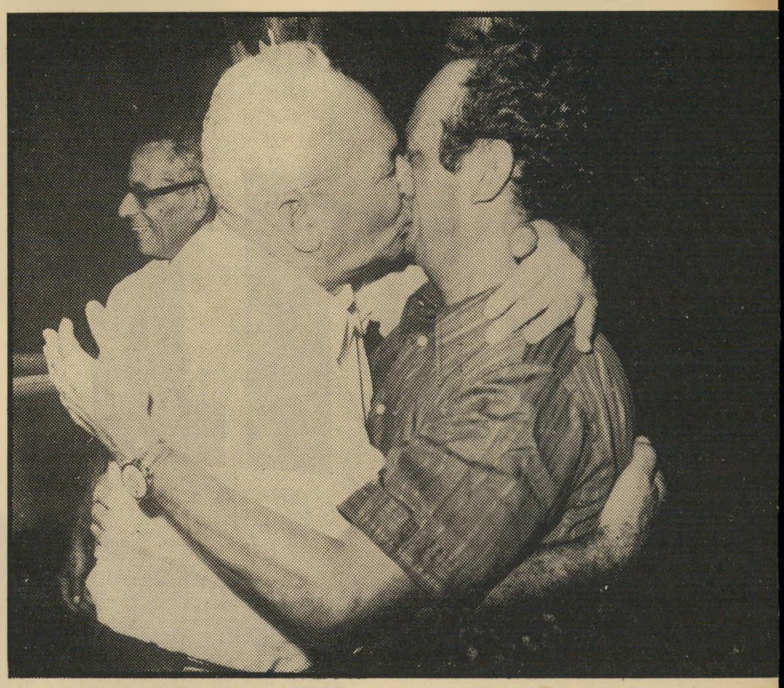
דארלינג!

קרא יגאל אלון כאשר החזיק בשתי ידיו את פניו של אברהם דר, הלוא הוא ג'ון דארלינג שהתפרסם ב„פרשת קהיר". אלון וד־ם ידידים ותיקים עוד מתקופת שירותם בפלמ"ח, נפגשים לעיתים קרובות.

מפקד הפלמ"ח מגשים את שיר הפלמ"ח

כל בחור וטוב

לנשק

יפתח, שנולד בעצם ימי מלחמת העצמאות, כשאביו פקד על חטיבת הפלמ"ח יפתח, הוא קצין צנחנים לשעבר. ביחידת הצנחנים שלו פגש את שושנה (שנקה) אלדר, מצהלה. אחר־כך, כאשר עבד יפתח בחברת אל־על, היתה שנקה דיילת בחברה. שניהם הגיעו לחתונה הקיבוצית שלהם ישר מחו"ל, והם יחזרו לחו"ל בתום ירח הדבש הקצר שיבלו בארץ.

למרות האווירה המשפחתית, שפע האורחים והצהלה הכללית, לא היתה השימחה שלימה. הסיבה: שלושה אורחים מכובדים, להם ציפו כל הערב, לא הגיעו למסיבת הכלולות, הסתפקו במשלוח ברכות בלבד. השלושה: גולדה, ספיר ודיין. מה הפלא?" שאל אחד ממפקדי הפלמ"ח לשעבר. „הרי הם מתנגדים ל,תוכנית אלון'!"

לעיני הבעל

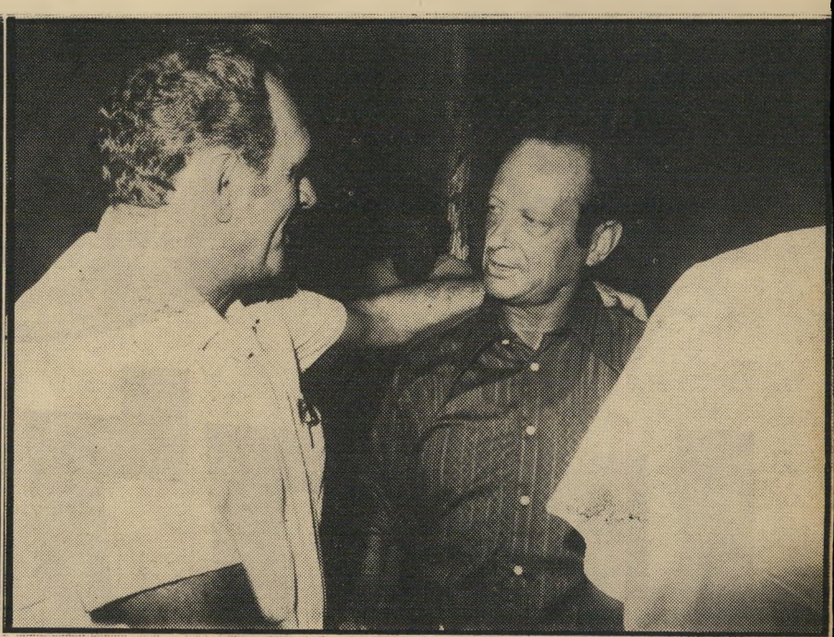
שולמית אלוני אינה מסתפקת בלחיצת יד, מנשקת בו זמנית את לחיו של סגן ראש־הממשלה, כשבעלה, ראובן אלוני (משמאל) עומד וצופה במחזה בהנאה רבה, יחד עם מוזמנים אחרים לחתונה. שולמית אלוני הופיעה למסיבה כשהיא לבושה בשימלה עם ריקמה תימנית.

הרמה לרמ"א

השר ישראל גלילי, מי שהיה בזמנו הרמ"א (ראש מטה ארצי) של ההגנה, מתחבק עם אלון שהיה מפקד בפלמ"ח, כשהוא מתכונן להטביע נשיקת רעים על שפתיו של יגאל. בתמונה למעלה מימין נראה יגאל אלון מתנשק עם בני מהרש"ק הפוליטרוק של הפלמ"ח.

איש המודיעין

אלון מקבל את פניו של אברשה אהרונסון, שרק לפני שבועות מספר היה שמו בכותרות כמי שמנהל, כביכול, רשת מודיעין סודית עבור אלון ופינחס ספיר. הפירסומים לא פגעו בידידות.

ואיש המיסתורין

יוסף גבעון, המזכר יותר כ„יוסקה ג'י" איש המיסתורין, המתגורר במוסקבה, מביא את בירכתו לאב החתן, כשהוא משמש מטרה עיקרית לנכדי קיבוץ גינוסר הנישאים בידי סבתותיהם.

שנה 37 | א' אלול תשל"ג, 29.8.73 | המחיר: 2.50 ל"י | מספר 1878

העולם הזה

אייבי נתן,

לקראת סוף המסע של ספינת השלום?

אייבי לנקוח!